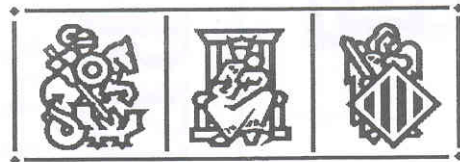

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

**CONTAMINACIÓ ACÚSTICA EN LES ACTIVITATS
D'OCI ESTABLIMENTS AMB AMBIENTACIÓ MUSICAL
I PRÀCTIQUES DE CONSUM EN LA VIA PÚBLICA**

INFORME ESPECIAL PER A LES CORTS VALENCIANES

**SÍNDIC DE GREUGES
DE
LA COMUNITAT VALENCIANA**

Alacant, octubre de 2004

SUMARIO

PRESENTACIÓ	5
METODOLOGIA	7
A. ANÀLISI DE LA INFOMACIÓ REBUDA	12
A.1 AJUNTAMENTS DE LA PROVÍNCIA D'ALACANT	12
1. Ajuntament d'Alcoi.....	12
2. Ajuntament d'Alacant.....	13
3. Ajuntament de Benidorm.....	14
4. Ajuntament de Biar.....	17
5. Ajuntament de Dénia.....	18
6. Ajuntament d'Elx.....	19
7. Ajuntament d'Elda.....	21
8. Ajuntament de Torreveija.....	22
A.2 AJUNTAMENTS DE LA PROVÍNCIA DE CASTELLÓ	23
1. Ajuntament d'Almassora.....	23
2. Ajuntament de Benicàssim.....	23
3. Ajuntament de Burriana.....	24
4. Ajuntament de Castelló de la Plana.....	26
5. Ajuntament de Moncofa.....	26
6. Ajuntament d'Orpesa.....	26
7. Ajuntament de la Vall d'Uixó.....	28
8. Ajuntament de Vinaròs.....	28
A.3 AJUNTAMENTS DE LA PROVÍNCIA DE VALÈNCIA	29
1. Ajuntament d'Algemesí.....	29

2.	Ajuntament d'Alzira	30
3.	Ajuntament de Carcaixent	32
4.	Ajuntament de Catarroja	33
5.	Ajuntament de Cullera	34
6.	Ajuntament de Lliria	35
7.	Ajuntament d'Ontinyent	37
8.	Ajuntament de Paterna	38
9.	Ajuntament de Quart de Poblet	39
10.-	Ajuntament de Sagunt	40
11.-	Ajuntament de Sueca	40
12.	Ajuntament de València	42
13.	Ajuntament de Vilamarxant	44
14.	Ajuntament de Xàtiva	45
A.4	ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA VALENCIANA	47
1.	Conselleria de Territori i Habitatge	47
2.	Conselleria de Sanitat	50
3.	Conselleria de Justícia i Administracions Públiques	52
B.	VALORACIÓ PRELIMINAR DE LA SITUACIÓ EXISTENT A LA COMUNITAT VALENCIANA A LA LLUM DELS INFORMES REBUTS	53
B.1	PROBLEMÀTICA RELACIONADA AMB EL CONSUM D'ALCOHOL A LA VIA PÚBLICA	53
1.	Llocs en què es produïx el fenomen	53
2.	Denúncies i expedients sancionadors tramitats	54
3.	Efectius policíacs: especialització i suficiència	55

4.	Iniciatives municipals per a implantar alternatives d'oci en horari nocturn.....	55
5.	Planificació municipal i autonòmica en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius. Determinacions i programes sobre el <i>botellot</i>	56
6.	Valoració del problema segons les administracions consultades.....	57
B.2	PROBLEMÀTICA RELACIONADA AMB ELS ESTABLIMENTS D'OCI.....	58
1.	Ordenances municipals específiques contra la contaminació acústica i adaptació a la legislació valenciana.....	58
2.	Planificació acústica municipal i autonòmica.....	59
3.	Declaracions de zona acústicament saturada.....	61
4.	Limitacions d'ús establides en el planejament municipal a fi d'evitar la concentració d'establiments d'esta naturalesa.....	62
5.	Incompliments més freqüents en matèria d'establiments.....	63
6.	L'activitat inspectora i sancionadora de l'Administració local i de l'autonòmica.....	66
7.	Mitjans personals.....	68
8.	Valoració del problema.....	68
C.	ANÀLISI JURÍDICA I ESTRATÈGICA DE LES PROBLEMÀTIQUES ESTUDIADAES.....	70
1.	Delimitació competencial entre les diverses administracions implicades.....	70
1.1.	L'Administració autonòmica valenciana.....	70
1.2.	Municipis.....	74
2.	Règims jurídic del consum de l'alcohol en la via pública, <i>botellot</i> . Respostes legislatives i jurisprudencials.....	75

2.1.	Normativa autonòmica comparada.....	75
2.2.	La legislació valenciana.....	80
2.3.	Respostes jurisprudencials.....	81
2.4.	Conclusions.....	85
3.	Tutela dels establiments.....	87
3.1.	Normativa estatal i valenciana sobre establiments i contaminació acústica.....	87
3.2.	Drets constitucionals i soroll.....	91
3.3.	Disciplina d'establiments.....	95
3.4.	Concentració dels establiments d'oci.....	99
3.5.	Horaris i capacitat.....	102
3.6.	Altres mesures: insonorització dels habitatges.....	103
3.7.	Conclusions.....	105
D.	RECOMANACIONS, SUGGERIMENTS I RECORDATORIS DE DEURES LEGALS.....	106
1.	Als ajuntaments de la Comunitat Valenciana.....	106
2.	A la Conselleria de Territori i Habitatge.....	110
3.	A la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques.....	111
4.	A la Conselleria de Sanitat.....	112
5.	A les diputacions provincials.....	112

PRESENTACIÓ

Durant els darrers anys, nombroses queixes han arribat a esta institució a causa de les molèsties que ocasionen aglomeracions d'oci en llocs en què es concentren gran quantitat d'establiments amb ambientació musical. Es tracta d'un problema que afecta municipis de tota mena, si bé resulta més acusat en els que tradicionalment han manifestat una tolerància més gran envers este tipus de comportaments.

En l'informe anual que esta institució va presentar davant les Corts Valencianes en relació amb l'exercici 2002, ja donàvem compte d'esta preocupació i assenyalàvem que ens podíem sentir moderadament satisfets amb la intervenció que va realitzar esta institució, atés que en les queixes incloses en l'epígraf «Contaminació acústica» de l'esmentat informe s'evidenciava un alt percentatge d'eficàcia en la nostra intervenció. Esta situació s'ha mantingut en l'exercici 2003, tal com s'exposa en l'informe corresponent a eixe any.

S'ha pogut constatar que, arran de la intervenció d'esta institució, els ajuntaments han anat adoptant generalment les resolucions pertinents per a pal·liar o solucionar la problemàtica ambiental que els ciutadans plantegen. L'esmentada activitat administrativa s'ha produït amb la petició d'informació formulada per esta institució, o bé s'ha dictat la resolució corresponent.

Ara bé, com ja déiem en els esmentats informes, no per això hem de deixar d'apel·lar des d'ací a les autoritats municipals que tenen esta problemàtica en els seus municipis per tal que extremen el zel a l'hora de complir i executar les mesures legals vigents, i siguen extremadament sensibles als patiments que suporten molts dels seus veïns per esta classe de contaminació. El mateix cal dir respecte de les diverses conselleries

implicades en els seus diferents àmbits funcionals, la intervenció de les quals no sempre és tan satisfactòria com desitjaríem.

Els perfils del problema que s'analitza en este informe són diversos; no obstant això, el seu origen es pot situar en la presència d'un nucli més o menys homogeni i localitzat en el qual se situen establiments amb ambientació musical. Estos establiments tenen limitacions d'horari que no sempre complixen, i de vegades s'ha observat una certa tolerància en les seues condicions de funcionament, i també lentitud o inactivitat en l'adopció de mesures correctores, d'inspecció i sanció. S'ha verificat que estos establiments no sempre disposen de la perceptiva llicència d'activitat i de l'acta de comprovació favorable, cosa que agreuja les activitats clandestines. A més, la concentració d'establiments genera mobilitat dels usuaris, i això incrementa la saturació acústica de la zona.

D'altra banda, i normalment associat al problema anterior, en diversos municipis grups de persones s'agrupen fora dels establiments, en llocs més o menys concrets i habituals, a fi de consumir alcohol a preus més baixos. A este fenomen, bastant estés en els nostres municipis, se'l denomina habitualment *botellot*, i constituïx una pràctica il·legal, per tal com la legislació valenciana en matèria de drogodependència i trastorns addictius prohibix taxativament la ingestió d'alcohol a la via pública. Estes concentracions produïxen, a més, greus molèsties als veïns pel soroll que generen, i també per la brutícia que produïxen una volta finalitzat l'esdeveniment periòdic.

Per tot això, i tenint en compte l'experiència que acumula esta institució en nombrosos casos concrets, hem estimat que és d'interés aprofundir en estes qüestions investigant globalment el problema en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

Bernardo del Rosal Blasco
Síndic de Greuges

METODOLOGIA

De primer, la investigació s'ha estés a un conjunt d'ajuntaments en què s'havia advertit esta classe de problemes, i s'han tingut en compte les queixes que esta institució ha rebut a instàncies de part, i també un estudi previ d'hemeroteca. Els ajuntaments als quals se'ls va sol·licitar un informe van ser els següents:

a. Província d'Alacant:

ALCOI
ALACANT
BIAR
DÉNIA
ELX
ELDA
TORREVIEJA

b. Província de Castelló:

ALMASSORA
BENICÀSSIM
BURRIANA
CASTELLÓ DE LA PLANA
MONCOFA
ORPESA
LA VALL D'UIXÓ
VINARÒS

c. Província de València:

ALGEMESÍ
ALZIRA
CARCAIXENT
CATARROJA
CULLERA
LLÍRIA
ONTINYENT
PATERNA
QUART DE POBLET
SAGUNT
SUECA
VALÈNCIA
VILAMARXANT
XÀTIVA

A estes localitats se'ls va requerir informació relativa a la ubicació i concentració d'establiments, compliment d'horaris de tancament, concentracions i consum d'alcohol a la via pública, respostes sancionadores per este tipus de perturbacions, entre altres aspectes.

A continuació es detalla el qüestionari tramés a cada una de les corporacions estudiades:

1. Pràctiques de consum a la via pública:

1.1. Identifiqueu els llocs del terme municipal on es consumix alcohol de manera generalitzada a la via pública (*botellot*) i assenyaleu-ne la localització exacta i la distància a llocs habitats.

1.2. Detalleu el nombre de denúncies que ha rebut l'ajuntament arran de les molèsties que causen estes activitats.

1.3. Detalleu el nombre d'expedients sancionadors oberts a ciutadans arran d'estes pràctiques i trameteu la relació dels expedients efectuats els anys 2002 i 2003.

1.4. Detalleu les actuacions que ha dut a terme la Policia Local en relació amb les alteracions produïdes a la via pública i els desperfectes que hagen pogut ocasionar els ciutadans, amb detall de les actes, atestats i informes referits almenys als anys indicats en el paràgraf anterior.

1.5. Assenyaleu el nombre d'agents de la Policia Local que presten servei en la zona on es produïxen les concentracions les nits de festiu i vespra de festiu, i que tinguen per funció controlar estes pràctiques.

1.6. Informeu esta institució sobre les iniciatives que el municipi ha implantat a fi d'oferir alternatives d'oci per als joves amb la finalitat de fomentar l'abandó d'estes activitats.

1.7. Informeu si l'ajuntament ha disposat l'aprovació d'un pla municipal de drogodependències i altres trastorns addictius, d'acord amb el que estableix l'article 43 de la Llei valenciana 1/2003, de l'1 d'abril, que regula esta matèria. Indiqueu, si escau, les determinacions que sobre el problema del consum generalitzat d'alcohol a la via pública consten en el pla i la seua aplicació.

2. Establiments:

2.1. Informeu sobre el nombre i la classe d'activitats amb ambientació musical que hi ha al municipi, i també si els esmentats locals es concentren en la mateixa àrea, amb indicació de la localització i de les seues característiques.

2.2. Assenyaleu si el municipi disposa d'una reglamentació pròpia en matèria de contaminació acústica, i també si s'han aplicat les previsions de la Llei valenciana contra la contaminació acústica en matèria de planificació acústica. Indiqueu expressament si s'ha aprovat algun dels plans a què es referix l'esmentada norma.

2.3. Nombre d'agents de la Policia Local assignats al control d'establiments i també quants d'estos agents presten servei nocturn els dies festius i vespra de festiu. Detalleu les seues instruccions i els protocols d'actuació.

2.4. Assenyaleu si hi ha alguna àrea del municipi que s'haja declarat zona acústicament saturada i assenyaleu les mesures adoptades per a corregir el problema.

2.5. Assenyaleu si els locals amb ambientació musical situats a les esmentades àrees tenen llicència d'activitat i acta de comprovació favorable. Indiqueu expressament si a l'ajuntament li consta l'existència de locals en funcionament que no tinguen estos títols, i també si hi ha locals que excedisquen els termes de la llicència concedida.

2.6. Assenyaleu amb quina freqüència els serveis municipals comproven que complixen de les condicions establides en les llicències d'activitat, a fi de verificar-ne el manteniment i, si escau, adaptar-les a les noves circumstàncies.

2.7. Indiqueu si durant els anys 2002 i 2003 s'ha mesurat el so en l'ambient exterior dels locals i, si és el cas, de les terrasses, i també en l'ambient interior de les edificacions adjacents; si se s'han enviat els resultats i si s'ha comprovat que complixen la Llei 7/2002, del 3 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica, i la reglamentació municipal.

2.8. Indiqueu si s'han obert expedients sancionadors arran de l'incompliment de les condicions de funcionament dels locals, inclòs l'incompliment dels horaris de tancament, del nivell de so admissible, i de l'obligació de col·locar rètols informadors del tipus d'establiment, característiques i horari de tancament. Detalleu, si s'escau, els expedients dels anys 2002-2003 i els seus resultats.

2.9. Assenyaleu si es fan controls de la capacitat dels establiments i amb quina freqüència es fan. Detalleu també les darreres actuacions dutes a terme, incloses les que hagen conduït a l'obertura d'expedients sancionadors.

2.10. Informeu, si s'escau, de les limitacions que determina el planejament municipal pel que fa a l'ús del sòl, a fi d'evitar les concentracions d'establiment d'oci en àrees residencials.

Respecte a l'Administració autonòmica, la investigació es va adreçar a la Conselleria de Sanitat, particularment a les Direccions Generals d'Atenció a la Dependència i de Salut Pública, i també a la Conselleria de Territori i Habitatge, particularment a la Direcció General de Qualitat Ambiental, i finalment a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques.

A continuació detallem els qüestionaris tramesos a cada una d'estes administracions:

a.- Qüestionari adreçat a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques

1. Informeu sobre els vostres protocols d'adequació en les matèries de la vostra competència, especialment pel que fa a la tutela d'establiments en matèria d'horaris, controls de capacitat i intervenció sancionadora.

2. Interessa sobretot conèixer l'estat general d'estos problemes, les mesures que esta Conselleria ha adoptat o pretén adoptar per disciplinar el sector, si preveuen la intervenció subsidiària davant situacions d'inactivitat dels ajuntament, i també el nombre i l'estat dels expedients sancionadors que, a la vista d'estes activitats, s'hagen obert pels esmentats conceptes.

b.- Qüestionari dirigit a la Conselleria de Sanitat

1. Informeu de les determinacions que estableix el Pla autonòmic de drogodependències i altres trastorns addictius en relació amb les activitats denominades *botellot*, i també en relació amb el control d'establiments. Indiqueu el grau de compliment dels seus objectius, i també les mesures que s'han adoptat per a aplicar-lo.

2. Informeu de les actuacions dirigides a prevenir este tipus de comportaments, com ara programes, campanyes d'informació, intervenció sobre factors de risc individuals i familiars, altres iniciatives, etc.

3. Assenyaleu si insteu la intervenció o la col·laboració dels ajuntaments quan detecteu estes pràctiques, i també el resultat d'estes gestions.

4. Detalleu les actuacions dels anys 2002-2003 en matèria sancionadora, d'acord amb el que estableix l'article cinquanta-quatre de la Llei de prevenció de drogodependències i altres trastorns addictius, i això tant en matèries en les quals la vostra intervenció directa és exigible com en els supòsits en què és procedent actuar en substitució de l'ajuntament per inactivitat d'este, segons disposa l'apartat dos del precepte.

5. Faciliteu la informació de tipus general i estadística relativa a este problema de què disposeu, i assenyaleu si us consta que este ha augmentat durant els darrers anys o si, per contra, ha disminuït.

c.-Qüestionari adreçat a la Conselleria de Territori i Habitatge

1. Indiqueu si heu elaborat el Pla acústic d'acció autonòmica que preveu el capítol II del títol III de la Llei de prevenció contra la contaminació acústica, i també informeu de les determinacions que preveu en matèria de control d'establiments, concentracions d'oci i consum d'alcohol a la via pública; en cas contrari, indiqueu si preveieu aprovar-lo i en quin estat es troba la tramitació.

2. Assenyaleu si seguïu o controleu d'alguna manera les iniciatives dels ajuntaments per a aprovar els plans acústics de la seua competència, i també per a la declaració de zones acústicament saturades. Indiqueu si heu dut a terme cap actuació dirigida a instar-ne l'aprovació o la declaració.

3. Detalleu les activitats d'inspecció que es duen a terme, tant pel que fa als establiments com pel que fa a les pràctiques a la via pública, d'acord amb el que estableixen els articles cinquanta-quatre i següents de la Llei de prevenció contra la contaminació acústica.

4. Assenyaleu si durant el període de vigència de l'esmentada Llei heu exercit les facultats a què es referix l'article cinquanta-set i, especialment, si heu intervingut subsidiàriament en cas d'inactivitat de l'ajuntament per sancionar els establiments. Indiqueu expressament els supòsits en què s'ha produït esta circumstància i detalleu individualitzadament les actuacions que heu efectuat.

5. Doneu compte de les sancions imposades directament en el període de vigència de la Llei, per raó de contaminació acústica en matèria d'establiments amb ambientació musical.

6. Indiqueu si en la vostra actuació en esta matèria heu recorregut a les possibilitats d'actuació cautelar que estableix l'article seixanta-dos de la norma. Detalleu els supòsits en què utilitzeu la mesura.

7. Trameteu la informació general i estadística de què disposeu en relació amb els problemes de contaminació acústica derivada de la concentració d'establiments i per pràctiques de *botellot*.

El treball no aborda els aspectes d'índole sociològic o assistencial associats a les pràctiques de consum de substàncies, tant a la via pública com als locals d'oci, ja que un estudi així requeriria una anàlisi específica i multidisciplinària.

A. ANÀLISI DE LA INFORMACIÓ REBUDA

Exposats els antecedents i justificada l'oportunitat d'esta investigació, és procedent donar ara compte dels aspectes sobre els quals han informat les diferents institucions.

A.1. AJUNTAMENTS DE LA PROVÍNCIA D'ALACANT

1. Ajuntament d'Alcoi

L'Ajuntament ens dóna compte d'una sèrie d'informes que han emés diversos serveis municipals.

La Policia Local destina dos cotxes patrulla amb dos agents per vehicle a les zones d'oci de la ciutat, els quals exercixen funcions de seguretat i protecció ciutadana, evitació de molèsties als veïns, control d'establiments respecte de l'accés de menors, portes d'emergència, finestres i portes tancades, eixida de beguda a la via pública i compliment d'horaris.

Es fa complir la legislació sobre drogodependències i també la de protecció ciutadana i espectacles, s'exercixen controls i escorcolls periòdics conjuntament amb el Cos Nacional de Policia. Les infraccions s'envien a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques de la Generalitat.

Quant a la reglamentació en matèria de contaminació acústica, el tècnic municipal informa que el municipi no té reglamentació en esta matèria, i no ha aprovat cap dels

plans als quals es referix la Llei valenciana contra la contaminació acústica. No s'ha declarat cap zona com a acústicament saturada. No se'ns informa sobre si hi ha zones de la localitat on es done una concentració d'establiments que pugua generar molèsties als veïns.

De l'informe municipal sembla deduir-se que, a banda dels locals amb llicència d'activitat i acta de comprovació, d'altres funcionen sense els esmentats títols; en este cas, l'Ajuntament en fa un seguiment i requereix la legalització, i en cas d'incompliment adopta mesures com ara l'obertura d'expedients sancionadors i fins i tot clausures.

2. Ajuntament d'Alacant

L'Ajuntament d'Alacant ens trameta informació relativa a la problemàtica de la concentració d'establiments, si bé no es pronuncia sobre la qüestió del consum d'alcohol a la via pública. En l'informe que ha enviat la Gerència d'Urbanisme s'assenyala que esta qüestió no és competència de la Regidoria d'Urbanisme i per això es va remetre a l'Àrea de Seguretat, de la qual no consta que haja emés cap informe per a esta institució.

La corporació admet que no pot facilitar ni el nombre ni la classe d'activitats amb ambientació musical situades al municipi, però assenyala que la majoria es concentra en diferents àrees: la zona del nucli antic, amb uns noranta locals d'esta mena, i la zona d'oci portuària, tant al moll de Llevant com al de Ponent.

Des del 1991 el municipi disposa d'una Ordenança municipal relativa a la contaminació acústica, que s'està revisant en estos moments i que està pendent d'aprovació definitiva. El municipi no ha aprovat cap dels plans acústics a què es referix la Llei de protecció de la contaminació acústica de la Comunitat Valenciana.

En relació amb les dotacions de Policia Local assignades al control d'establiments, ens comuniquen que hi ha una unitat de deu agents especialitzada tant en obertures com en disciplina urbanística. En servei nocturn i cap de setmana només són dos els agents que presten servei.

Les seues funcions són la inspecció dels establiments que sol·liciten obertura o canvi de titularitat, la inspecció de locals denunciats, mesuraments sonomètrics en habitatges com a conseqüència de denúncies, vigilància de l'horari de tancament i realització de campanyes d'inspecció en diverses zones de la ciutat per indicació específica de la Regidoria d'Urbanisme. També han de notificar resolucions i verificar-ne el compliment, a més d'efectuar precintaments i clausures.

Hi ha una declaració de zona acústicament saturada per al nucli antic, que es va efectuar mitjançant la modificació puntual número 1 del Pla especial del nucli antic d'Alacant, el qual es va aprovar definitivament el 16 de març de 2004, cosa que implica la prohibició d'obertures i ampliacions; tan sols s'admeten les ampliacions si comporten la rehabilitació integral de l'edifici on se situen.

Tots els locals d'esta zona tenen llicència d'activitat i acta de comprovació favorable. S'indica que de vegades es duen a terme campanyes especials d'inspecció d'un tipus determinat d'establiments: locutoris, *pubs*, etc.

Adjuntem els següents quadres comprensius de l'activitat sancionadora que ha efectuat la corporació durant els anys 2002 i 2003:

Actuacions relacionades amb els mesuraments sonors amb resultat positiu que ha efectuat la Unitat d'Obertures de la Policia Local a l'interior de locals o habitatges adjacents:

	ANY 2002	ANY 2003
Suspensió temporal del funcionament de la instal·lació musical per no ajustar-se al nivell sonor autoritzat en la llicència d'obertura.	33	27
Suspensió del funcionament de qualsevol altre element pertorbador per alteració del nivell sonor.	8	7

Actuacions relacionades amb expedients de denúncia oberts per diversos motius diferents de la problemàtica de la contaminació acústica:

	ANY 2002	ANY 2003
Suspensió d'activitat per no tenir llicència d'obertura.	188	184
Suspensió d'activitat per no tenir acta de comprovació favorable.	31	55
Precintament de l'activitat.	41	43

Respecte del control de la capacitat, l'Ajuntament assenyala que la Unitat d'Obertures al mateix temps que inspecciona els locals en controla la capacitat, si bé s'indica que no s'ha produït cap expedient sancionador per este motiu.

Quant a limitacions d'ús del sòl per a evitar concentracions d'establiments, amb data 24 de març de 2004 es va publicar la informació pública de la suspensió de llicències d'obertura en la zona que delimiten els carrers d'Alfons el Savi, exclòs este, de Sant Vicent, plaça d'Espanya, exclosa esta, avinguda d'Alcoi, exclosa esta, de l'Alcalde Alfonso de Rojas, del Poeta Carmelo Calvo, de Benito Pérez Galdós, del General Marvà, exclòs este, i plaça dels Estels, exclosa esta.

Cal assenyalar que esta mesura incidix sobre una zona situada al centre de la ciutat afectada per la implantació de diversos establiments amb ambientació musical, si bé amb un nivell de concentració inferior al que hi ha al nucli antic i al port d'Alacant

3. Ajuntament de Benidorm

Este Ajuntament ens envia un extens informe en el qual es dona compte puntualment de totes les informacions requerides.

L'Ajuntament assenyala que a la localitat no es produïx habitualment la pràctica del *botellot* i que no hi ha denúncies de l'esmentada pràctica. Tampoc no s'han iniciat expedients sancionadors durant el 2002 ni durant el 2003, i no hi ha actes o informes policíacs relatius a esta qüestió.

Respecte dels llocs d'oci, s'informa que el total de locals de restaurant, bar, *pub* o discoteca ascendix a uns cinquanta, perfectament controlats pel que fa a la seua activitat i nombre de decibels que emeten. El control preventiu es realitza imposant la insonorització del local o limitadors de so. Els problemes de contaminació acústica provenen més aviat d'altres fonts: aparells d'aire condicionat, cambres frigorífiques, etc.

Del total d'establiments, quatre-cents vuitanta-cinc tenen limitadors de so. Estos locals no estan concentrats en una mateixa zona, sinó que es distribuïxen per tot el conjunt urbà. Hi ha, no obstant això, les següents àrees de concentració:

- la Cala
- Platja de Llevant
- Zona Centre – Nucli Antic
- Zona 9
- Zona Racó de Lloix

Hi ha deu agents destinats a esta activitat, el 90 % dels quals tenen servei de vesprada-nit.

Respecte de les alternatives d'oci, se'ns informa que la Regidoria de Joventut té diversos programes per a oci alternatiu i campanyes ocasionals sobre el no-consum de drogues i begudes alcohòliques.

Es controla l'accés de menors als locals i el consum a l'interior o a l'exterior. S'han estés diverses actes per consum d'alcohol per part de menors en establiments a fi de sancionar tant el local com el menor consumidor.

L'Ajuntament disposa d'una reglamentació pròpia de contaminació acústica en el marc d'una ordenança general de protecció ambiental.

Per tal de facilitar el control de la contaminació acústica, s'han instal·lat vint sensors de mesurament del soroll a la via pública, els quals permeten tenir un mapa sonor de la localitat en temps real (Projecte GEDEON). A més, a partir d'enguany, els quatre-cents vuitantacinc limitadors de so instal·lats als establiments han d'implantar al seu interior un sistema de transmissió de dades en temps real de la transmissió fònica de l'establiment.

En la taula següent es detallen les sancions imposades als establiments per excés de soroll-música entre els anys 1999 i 2003:

Anys	1999	2000	2001	2002	2003
Nombre de sancions	66	69	24	8	27

A Benidorm no hi ha cap àrea declarada acústicament saturada.

Se'ns comunica que, a banda dels establiments autoritzats, consta que altres establiments funcionen mentre es tramita l'obtenció de l'autorització i de la comprovació corresponent, i que alguns es troben en situació clandestina. L'Ajuntament indica que davant estos establiments es reacciona per via sancionadora, i si es necessari s'arriba a la clausura. Seria desitjable més eficàcia i contundència per a evitar que esta classe d'activitats clandestines funcionen mentre obtenen la llicència.

Es duen a terme inspeccions periòdiques als establiments, si bé no se'n concreta la periodicitat. No obstant això, s'indica que des del 1998 se'n porta un control exhaustiu. S'han obert expedients sancionadors per excedir el nivell de decibels, per haver alterat, manipulat o desconnectat el limitador, per excedir l'horari de tancament, per no tenir visible el rètol sobre el consum de begudes, etc., i s'han incoat els expedients sancionadors corresponents.

La manipulació de limitadors és un problema important, com es desprén de l'informe que adjunta la Policia Local, per tal com l'any 2000 es van detectar quaranta-sis supòsits, vint-i-set el 2002 i seixanta-vuit el 2003. Això és degut al fet que els locals «se les enginyen» per provocar avaries en els aparells en determinats dies. La solució va ser prohibir l'emissió musical a partir de les 0.00 hores fins que no es reparen. Tot i això, els locals manipulaven els equips per disposar d'ambientació musical a partir d'esta hora, i llavors es formulava la denúncia corresponent. Esta és la causa de l'increment de supòsits l'any 2003.

Els controls de capacitat es fan només els dies en què hi pot haver actes extraordinaris que facen preveure un possible excés, sense que s'hagen obert expedients sancionadors.

No es considera necessari que el planejament establisca limitacions d'ús del sòl per a limitar la concentració d'establiments.

No obstant això, en esta localitat hi ha un problema específic en relació amb les actuacions a l'aire lliure que nombrosos hotels oferixen als seus clients. En este cas l'informe de la Policia Local posa de manifest uns protocols d'actuació discutibles, atés que segons sembla toleren una emissió acústica superior a la que preveu l'ordenança municipal i autonòmica. Se indica que «la majoria de residents comprenen i toleren que es puga percebre un nivell de decibels més alt que el normal, en una època de cent per cent d'ocupació; això sí, dins uns límits, sobretot d'horaris».

Per limitar les molèsties s'obliga els hotels a tenir equips controladors de so en les terrasses, que el nivell de decibels siga el «just i necessari», que les actuacions no es prolonguen més enllà de les 0.30 hores, i que a partir de les 0.00 hores baixe el nivell de decibels.

Les denúncies per excés de soroll s'atenen de les 21.00 a les 0.00 hores, depenent de la «quantitat i entitat» de qui les denuncia, de manera que cal un mínim de tres denúncies

o la d'una comunitat de propietaris. També s'actua en els casos en què es presumix que l'hotel no té limitadors. A partir de les 0.00 hores s'atenen totes les denúncies.

Quant als horaris de tancament, l'any 2003 es van estendre nou butlletins de denúncia, i com a norma general es va fer un servei ordinari per comprovar el tancament de locals en àmplies zones.

4. Ajuntament de Biar

Este Ajuntament ens tramet un informe del cap de la Policia Local de la localitat.

Respecte de les pràctiques de consum a la via pública:

S'identifica el lloc on es produïx este problema: annex no asfaltat del passeig de Plàtano. Les intervencions dutes a terme s'han efectuat arran de denúncies dels veïns per problemes de soroll. El nombre d'agents que presten servei en dies festius i vespra de festius és d'un en cada torn de matí, vesprada i nit. La Policia Local va iniciar una campanya informativa sobre la nova llei de drogodependències. No s'informa sobre les iniciatives per a alternatives d'oci juvenil.

Respecte dels establiments:

No s'informa ni del nombre ni del tipus d'activitats amb ambientació musical al municipi. Tampoc no s'informa sobre si el municipi disposa de reglamentació pròpia en matèria de contaminació acústica.

Els agents destinats són els mateixos que s'han indicat adés. L'informe palesa la insuficiència dels mitjans existents i assenyala també que «a l'hora d'intervenir en estos conflictes hi ha molts inconvenients, ja que cada servei es compon d'un únic agent [...] en cas que es produïra un incident en un moment d'aglomeració de gent, no pot garantir la integritat de terceres persones ni tampoc garantir la pròpia integritat física». La conflictivitat d'alguns dels propietaris d'establiments agreuja encara més esta situació.

No s'informa sobre si hi ha alguna zona acústicament saturada, si bé en l'informa es manifesta que no se'n té constància. No es comunica tampoc la situació concreta dels establiments sobre si tots disposen de les autoritzacions preceptives. Els establiments només s'inspeccionen si hi ha una denúncia prèvia.

No es van realitzar controls de capacitat durant el 2002 ni el 2003 per falta de mitjans.

S'han obert expedients sancionadors per incompliment de les condicions acústiques i altres aspectes, si bé no se'ns dóna compte del nombre ni de l'estat en què es troben.

No s'informa si són necessàries limitacions urbanístiques a l'ús del sòl per a evitar la concentració d'establiments.

S'adjunta un informe detallat d'intervencions en què es comprova la problemàtica del *botellot* a la zona del passeig del Plàtano, que les denúncies de particulars són nombroses i també que el problema cessa tan bon punt apareix la policia. S'observen, a més, diversos supòsits d'incompliment en els horaris de tancament d'establiments. S'acredita també alguna actuació relacionada amb la venda d'alcohol a menors en establiments de la població.

5. Ajuntament de Dénia

Respecte a la problemàtica del *botellot*, l'Ajuntament aporta la informació següent:

Les zones on es consumix alcohol de manera habitual són la carretera de les Marines, les Brises, km 3 i les Fonts. Es du a terme una vigilància rotativa per les zones més conflictives i durant l'estiu els serveis són fixos a les zones esmentades.

S'han engegat campanyes d'informació contra el *botellot* i altres dependències. El 2003 es va aprovar un Pla municipal contra les dependències, que inclou diverses àrees d'intervenció: programa de prevenció escolar, familiar, comunitari i d'atenció social. No s'informa sobre el grau d'aplicació i compliment del Pla, ni tampoc dels resultats.

En matèria d'establiments:

L'Ajuntament estudia la possibilitat de qualificar la zona de les Fonts com a zona acústicament saturada, per bé que a hores d'ara no hi ha cap zona amb esta declaració. L'any 2002, la Policia Local va estendre vint-i-una actes en la zona esmentada, i vint-i-tres el 2003. Hi ha una altra zona, denominada les Brises, amb locals amb ambientació musical. Esta zona va passar de dos actes el 2002 a sis el 2003.

En altres zones s'estan autoritzant activitats recreatives perquè no es poden produir molèsties als veïns d'estes àrees (i.e. zona del port esportiu Marina de Dénia).

La dotació de la policia per a controlar estos problemes en horari nocturn és de dos patrulles, amb quatre agents. Se'ns informa que ho hi ha policies assignats específicament al control d'establiments. No obstant això, tenen instruccions concretes per a controlar sorolls i horaris de tancament, a més del control de consum d'alcohol a la via pública.

No es duen a terme controls específics de capacitat.

L'Ajuntament disposa d'una Ordenança de contaminació acústica, de l'any 1994, si bé aplica la legislació valenciana de 2002, ja que no hi ha una adequació plena. El 30 d'octubre de 2003 el Ple va acordar adaptar l'Ordenança a la normativa autonòmica, i també que en esta normativa s'haurien de preveure restriccions durant l'estiu. A més, es va acordar l'elaboració d'un pla d'actuació municipal sobre sorolls. Quan l'Ajuntament va conèixer el projecte estatal sobre la Llei del soroll, va esperar que es publicara per adequar la normativa local a l'estatal; ara, una vegada aprovada la Llei, s'elabora un esborrany de nova ordenança adaptada a totes dos normatives.

S'adjunta la llista de denúncies relacionades amb establiments, en la qual hi ha supòsits d'absència d'autorització d'activitat i funcionament, i incompliment d'horaris de tancament i de capacitat, entre altres supòsits. S'observa que el protocol d'actuació davant les denúncies, tant dels veïns com de la mateixa Policia Local, consisteix generalment a efectuar un requeriment a l'activitat perquè cesse el seu comportament, i només en determinats supòsits s'obri un expedient sancionador i de clausura de l'activitat. Entre tots els casos aportats, només s'observen dos expedients sancionadors i dos supòsits en què es resol concedir un tràmit d'audiència abans de clausurar l'activitat, que consistia en un envelat no autoritzat.

6. Ajuntament d'Elx

L'Ajuntament d'Elx ens envia dos informes a través del Departament d'Obertures i Via Pública, un primer amb data 17 de desembre de 2003 i un segon, ampliadori de l'anterior, amb data 10 de febrer de 2004. L'esmentat Departament tramet informació que ha obtingut de diferents negocis de l'Ajuntament.

L'informe assenyala que l'Ajuntament complix escrupolosament l'Ordre de la Conselleria de Justícia que regula els horaris d'espectacles i establiments, sense recórrer a la possibilitat prevista en l'article 4.1 del Decret autonòmic 196/97, d'1 de juliol, que regula les especialitats que es poden introduir en l'horari general d'espectacles, i també com preveu l'article 9 de l'Ordre de 19 de desembre de 2002, que regulava els horaris per a l'any 2003.

Assenyala, tanmateix, que altres municipis limítrofs sí que han recorregut a esta possibilitat i han ampliat els horaris de tancament. Com a prova han aportat una còpia del BOP del 4 d'abril del 2003, que publica el Decret de l'Ajuntament d'Alacant que amplia una hora l'horari autonòmic de tancament per als grups C i E. Este Decret amplia l'horari de tancament, atés que en diferents zones d'esta ciutat hi ha grans aglomeracions de persones en establiments, que es prolonguen més enllà de l'hora de tancament i intenta evitar que un rigor més gran en aplicar la mesura provoque fluxos cap a altres localitats amb el consegüent risc en el trànsit. L'horari es va ampliar durant els divendres, dissabtes i vespres de festius. Noteu que en el grup C se situen bars, restaurants, cafeteries i locals semblants, mentre que en l'E hi ha els *pubs*, els cafés teatre, els cafés cantant, els locals d'exhibicions i els locals d'atraccions.

A la ciutat d'Elx, la Policia Local destina dos patrulles en exclusiva per a la zona de La Zapatillera, dos per al Centre, quatre per a Altavix i dos patrulles de qualitat social i ambiental que recorren estes tres zones. Hi ha altres dos patrulles d'especialistes per a la resta de la ciutat.

Es duen a terme inspeccions periòdiques als establiments els dies que obrin al públic. La Policia Local realitza cada trimestre una relació d'incompliments. En el segon trimestre de 2003 només costen tres casos d'incompliment de l'horari de tancament a la zona de La Zapatillera.

El municipi disposa d'una Ordenança ambiental de protecció contra la contaminació acústica i vibracions, que data del 23 de gener de 1998.

En l'esmentada Ordenança s'establix la possibilitat que determinades zones s'individualitzen, ja que tenen nombrosos establiments d'ús públic i ambientació musical, amb l'objectiu d'implantar en estes zones determinades mesures i conseqüències jurídiques. A l'empara d'esta possibilitat s'han tramitat tres expedients i es van declarar tres zones sota este règim.

Així, el Decret 2448, de 2 d'abril de 1998, va declarar «zona amb nombrosos establiments d'ús públic i equip musical» els carrers de Quinto Albio Horacio, de Gabriel i Galán, de Martín de Torres, de Miguel de Unamuno, de Joan Carles I, del Dr. Jiménez Díaz, de Durán, de Salazar Alonso i de Marcelino Coquillat. El Decret de 17 de juny de 1998 va declarar també sota este règim diversos carrers de la zona centre de la ciutat, que no cal detallar ací perquè resulta innecessari. Finalment, el Decret 3634, de 18 d'abril de 2000, va declarar una última zona d'esta localitat sota este règim.

S'ha d'indicar que esta situació no equival a la declaració de zona acústicament saturada, ja que esta possibilitat la preveu també l'Ordenança per a supòsits més greus i comporta unes conseqüències jurídiques diferents. La declaració efectuada només implica l'adopció de mesures de disminució del nivell sonor exterior, a més de la impossibilitat d'implantar noves activitats si disten menys de cinquanta metres d'activitats similars. Respecte d'això, convé tenir en compte que altres mesures més greus, com la possibilitat de reduir els horaris en zones acústicament saturades, no es donen en esta declaració, que podríem concloure que configura una situació jurídicament intermèdia.

Quant a les alternatives d'oci, la Regidoria de Joventut adjunta un informe en el qual s'exposen les diverses àrees d'intervenció en l'àmbit de l'oci alternatiu juvenil: difusió, cooperació i convivència, voluntariat, educació per a la salut i sociocultural. El sistema es basa en l'existència de centres juvenils on s'intenta implicar els joves que se situen en la seua àrea d'influència a través de diverses modalitats. Pel que fa a l'oci alternatiu, hi ha una iniciativa denominada Espai actiu, que va adreçada als joves il·licitans per als dijous, divendres i dissabtes a partir de les 22.00 hores i en què s'organitzen activitats culturals, socials, lúdiques, esportives i artístiques.

El programa incidix en tres aspectes:

-L'oferta d'una alternativa d'oci i temps lliure durant el cap de setmana i en horari de matinal amb un enfocament educatiu, preventiu i alternatiu a l'oci consumista actual.

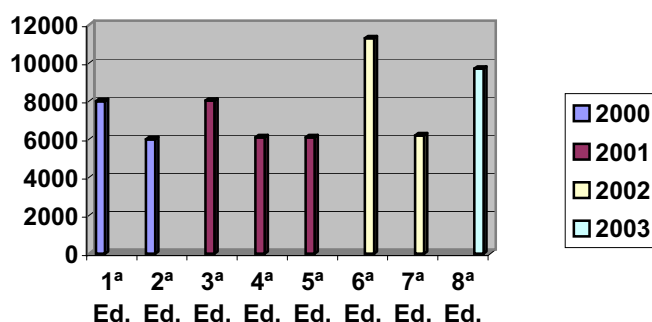
-La implicació de les organitzacions juvenils en el programa, amb el corresponent augment i millora de la cooperació social d'estes organitzacions entre si, a més del paper que tenen amb relació al col·lectiu juvenil de la ciutat.

-L'ocupació del col·lectiu juvenil. L'oferta d'activitats implica, d'altra banda, incidir en les oportunitats d'ocupació dels joves des d'una activitat que s'inserix en els nous jaciments d'ocupació.

A més, els anys 2001 i 2003 es van organitzar dos congressos sobre oci juvenil.

L'enfocament del programa se centra en la prevenció de diversos riscos socials i sanitaris del col·lectiu juvenil: drogodependències, malalties de transmissió sexual, accidents, etc., i intenta, a més, promoure el teixit associatiu i la participació dels joves en la societat.

Quant als resultats, s'informa que els usuaris habituals del programa són joves entre catorze i trenta anys, i se n'han organitzat vuit edicions. A la tardor de 2003, data d'elaboració de l'informe, es duia a terme la novena edició. En la gràfica de participants en tallers i activitats esportives s'observa una punta significativa en la sisena edició, en què es van superar els onze mil participants, i també una lleugera reducció que situa la xifra en uns deu mil en la darrera edició, la vuitena. Vint-i-sis mil joves han participat en activitats culturals. Sumats als participants en tallers d'esports, el nombre de participants arriba als vuitanta mil en totes les edicions.

A l'informe s'adjunta un reportatge fotogràfic sobre les seus del programa Espai actiu: Pavelló Toscar, Centre Sociocultural d'Altabix, Ciutat Esportiva i Centre Social Pedanies, on es mostren cartells anunciadors de les activitats de cap de setmana. També s'adjunten fotografies dels tallers i de les activitats realitzades, a més dels recursos publicitaris que es van utilitzar per promoure el programa.

7. Ajuntament d'Elda

Este Ajuntament ens tramet un informe de la Policia Local, en el qual comunica que a la localitat no hi ha cap punt fix de reunió per a consumir alcohol a la via pública, per bé que s'han rebut queixes veïnals a causa de grups aïllats de joves que es concentren entorn de vehicles amb la música molt forta i bevent. Afirmen que els problemes s'han solucionat en la majoria dels casos amb la presència dels agents i la identificació de les persones. Sembla, doncs, que no s'han sancionat estos comportaments.

D'altra banda, s'informa que no hi ha un nombre concret de policies per a vigilar la pràctica del *botellot*. S'utilitza el servei ordinari.

Es reben queixes de ciutadans per la presència de ciutadans a les portes de *pubs* consumint begudes alcohòliques i molestant pel volum de veu en parlar. La manera d'abordar este problema és enviar els agents i advertir el propietari del local de la prohibició consumir begudes a la via pública.

No s'aporta cap informació sobre les pràctiques d'oci alternatiu ni sobre la resta de qüestions relacionades amb la pràctica del *botellot*.

Tampoc no s'aporta cap informació sobre la problemàtica relacionada amb la concentració d'establiments amb ambientació musical i els problemes de contaminació acústica que produïxen.

8. Ajuntament de Torreveja

L'Ajuntament de Torreveja ha rebut d'esta institució alguns pronunciaments relacionats amb la problemàtica de la concentració d'establiments i la contaminació acústica corresponent.

Requerida la informació corresponent a esta queixa, l'esmentat Ajuntament adjunta un informe del Negociat d'Activitats en els termes següents:

Respecte de la pràctica del *botellot*, s'informa que el consum d'alcohol en via pública té lloc a la plaça d'Orient, una zona urbana propera per tant a habitatges. No hi ha constància tanmateix de denúncies de ciutadans per molèsties causades en exclusiva per estes activitats, tot i que es reben denúncies telefòniques habituals.

La intervenció de la Policia Local es concentra en denúncies, decomís de begudes i posterior instrucció dels expedients sancionadors corresponents. L'any 2002 se'n van instruir cinquanta i, setze el 2003. La zona la vigila el servei ordinari nocturn, que té assignats set agents. A l'estiu hi ha un servei especial que formen vuit agents més.

El municipi disposa d'una Ordenança de protecció contra la contaminació acústica des del 1998.

No hi ha una àrea determinada declarada zona acústicament saturada.

S'indica que els locals actualment en funcionament tenen llicència d'activitat, i que els que no en tenen són sancionats. S'adjunta la relació d'expedients oberts els anys 2002 i 2003, que ascendixen a dotze, i només consten dos casos en què s'haja acordat la clausura de l'activitat. Desconeixem la situació de la resta dels expedients.

Hi ha una patrulla que formen un oficial i dos agents amb funcions de matèria de control d'establiments, per bé que no tenen assignada esta comesa de manera específica

i només acudixen als locals si hi ha una denúncia prèvia dels particulars o per controls rutinaris programats. Desconeixem la freqüència dels esmentats controls rutinaris.

A.2. AJUNTAMENTS DE LA PROVÍNCIA DE CASTELLÓ

1. Ajuntament d'Almassora

L'Ajuntament ens comunica que en esta localitat no hi ha llocs amb pràctiques de consum generalitzat d'alcohol a la via pública.

La Policia Local informa que durant el 2002, de les dos-centes divuit telefonades dels veïns per molèsties produïdes per grups de joves, només sis es referien a reunions de joves que bevien alcohol a la via pública. El 2003, de les cent divuit telefonades rebudes, només una feia referència a este aspecte. Es van atendre totes les telefonades.

Pel que fa a les alternatives d'oci, se'ns informa que el 2002 es va fer un projecte pilot d'oci nocturn durant els caps de setmana, i el 2003 es van dur a terme activitats de cine, exposicions, viatges, concursos, etc.

Respecte als establiments, hi ha activitats amb ambientació musical com ara *pubs* i discoteques. Durant el 2002 i el 2003 només es va tramitar un expedient sancionador cada any per incompliment d'horari de tancament d'un *pub*.

En el servei nocturn de la localitat hi ha entre tres i cinc agents, que atenen totes les incidències.

La localitat no disposa d'ordenança municipal de protecció contra la contaminació acústica, i només s'aplica la normativa que a este efecte estableix la planificació general urbanística.

2. Ajuntament de Benicàssim

Este Ajuntament respon a part de les peticions sol·licitades.

Des del Negociat d'Activitats se'ns tramet un informe en relació amb les activitats del *botellot* que indica que no s'han incoat expedients sancionadors respecte d'este particular tot i les diverses denúncies de la Policia Local per este concepte. El 2003 es van efectuar set denúncies. Es comunica que l'Ajuntament no ha aprovat cap pla municipal sobre drogodependències i altres trastorns addictius.

Pel que fa als establiments, de la documentació tramesa se'n desprén que hi ha un gran nombre de locals amb ambientació musical, que, a més, es concentren en determinats carrers, com ara en el número vint-i-u del carrer de Dolors, en el número nou del carrer de Barberà i Ceprià, en el número cinc del carrer de Bayer, en el número quatre del carrer de Leopold Querol, etc.

En l'informe de l'arquitecte municipal, que dóna compte de les determinacions urbanístiques d'aplicació davant el problema de la concentració d'establiments, s'assenyala que les normes urbanístiques del Pla expressen que en la zona de qualificació del nucli antic només s'admet la instal·lació de bars amb ambientació musical a la plaça de Dolors i al carrer de Josep Barberà i Ceprià. Per a noves implantacions a la zona de l'Eixample, el Pla només admet locals que se situen a més de cent cinquanta metres de qualsevol implantació amb este ús. En zones d'edificació oberta i habitatges unifamiliars protegits, la distància mínima ha de ser de dos-cents cinquanta metres. Finalment, en zones d'habitatge unifamiliar aïllat i d'habitatge unifamiliar en filera no s'admeten estos usos.

Des del maig de 2003 el municipi disposa d'una Ordenança municipal de protecció contra la contaminació acústica. No hi ha, tanmateix, cap planificació acústica a la població.

Pel que fa a la declaració de zona acústicament saturada, s'informa que hi ha un projecte de declaració de zona saturada al nucli antic, que està paralitzat des del vint-i-u d'octubre de 2002.

L'Ajuntament tramet una relació d'establiments segons el tipus d'activitat, amb una referència individual a la seua situació jurídica. Es tracta d'uns vint-i-dos *pubs* i un nombre molt més elevat de bars amb ambientació musical.

Resulta una mica difícil interpretar la situació real, atès que no es disposa de més dades sobre l'estat dels establiments; no obstant això, s'observa que en molts casos els expedients d'obertura es troben en tramitació, i això significa que hi ha un potencial de creixement important d'esta mena d'establiments –*pubs* i bars amb ambientació musical--; amb tot, desconeixem si, al seu torn, els esmentats establiments funcionen durant el tràmit, cosa que sembla deduir-se'n, si bé no es pot afirmar amb la informació de què disposem.

D'altra banda, es detecten nombrosos supòsits en què els establiments apareixen sense llicència, o amb llicències caducades, si bé no podem assegurar tampoc que estos establiments es troben en funcionament, i per tant en situació de clandestinitat.

Se'ns comunica que a causa de volum de treball que té el servei, les comprovacions de les activitats es limiten als supòsits en què hi ha queixes veïnals o denúncies de la Policia Local. De tot això es dedueix que no es fan comprovacions rutinàries periòdiques.

S'aporta una relació d'expedients sancionadors per no tenir llicència d'activitat, i també per disposar d'ambientació musicals sense autorització durant l'exercici 2002.

3. Ajuntament de Burriana

Quant a les pràctiques del *botellot*, s'informa que no hi ha cap lloc en es produïsquen estes pràctiques habitualment, encara que s'ha detectat ara i adés este tipus d'activitats a

la zona d'estacionament de vehicles de les guinguetes a la zona estival. No obstant això, s'han rebut algunes denúncies relacionades amb concentracions en un carrer de la localitat, que es van tractar vigilant la zona, on no se'n va detectar cap focus.

El Departament d'Activitats no ha obert cap expedient per estos comportaments, tot i que el dia 5 d'abril de 2002 es van denunciar sis ciutadans perquè consumien alcohol a l'avinguda de Tarancón, i el dia 26 de maig del mateix any es van denunciar cinc ciutadans per la mateixa pràctica a les naus de Gil Escriche, denúncies que es van enviar al Negociat de Medi Ambient.

Atés el caràcter esporàdic d'estos fets, no hi ha personal específic per al control d'estos problemes.

Es desconeix si hi ha iniciatives sobre alternatives d'oci nocturn juvenil a la localitat, ni si l'Ajuntament ha aprovat el Pla de drogodependències i altres trastorns addictius.

Respecte dels establiments, a la localitat hi ha un café amb ambient musical, un bar amb audició musical, una discoteca, un bar amb música en directe i un total de deu *pubs*. S'informa dels carrers on estan situats, si bé desconeixem la ubicació i la possible concentració dels esmentats establiments.

L'Ajuntament informa que no es fan comprovacions rutinàries o periòdiques als establiments amb ambientació musical per verificar si mantenen les condicions previstes en les llicències. Estes verificacions només es fan quan es produïx un canvi de titularitat o denúncies de veïns.

Sobre si hi ha limitacions d'ús en el plantejament per evitar concentracions, s'informa que el Pla general exigix una distància mínima entre locals de cent cinquanta metres a les zones d'edificació tancada, i dos-cents cinquanta en zones d'edificació oberta, unifamiliar aïllada i unifamiliar en filera. Quant al nucli antic, s'indica que l'amplària dels carrers fa que s'incomplisca el Reglament general de Policia d'Espectacles, i per esta raó la normativa vigent també limita que s'implanten aquí activitats recreatives.

L'Ajuntament disposa d'una Ordenança de medi ambient en la qual s'inclouen normes sobre la contaminació acústica.

Fins ara no s'han aplicat les previsions de la legislació valenciana en matèria de planificació acústica.

No hi ha cap declaració d'àrea acústicament saturada.

En matèria d'horaris, el 2002 es van incoar en total cinc expedients sancionadors, dels quals un està en tràmit i quatre s'han resolt amb imposició de multa. El 2003 el total d'expedients és el mateix, dels quals un està en tràmit i quatre s'han resolt amb multa.

4. Ajuntament de Castelló de la Plana

L'Ajuntament de Castelló envia un informe en què només es comuniquen alguns dels aspectes sol·licitats, sense que, entre altres qüestions, hi haja cap pronunciament sobre els temes relacionats amb la pràctica del *botellot*.

L'Ajuntament tramet l'Ordenança municipal de sorolls i vibracions, que data del 1986.

Envia al seu torn part de l'article 085 de les normes del Pla general d'ordenació urbana de la localitat, que limita la distància entre locals amb audició musical a cent metres.

En l'escrit no es pronuncia sobre l'existència de planificació acústica, zones acústicament saturades, ni sobre altres aspectes. En conseqüència, s'entén que no s'ha adoptat cap d'estes mesures.

S'adjunta una relació d'expedients sancionadors oberts per exercir l'activitat sense llicència, incompliment d'horaris de tancament, etc., si bé no s'informa de l'estat dels esmentats expedients, raó per la qual no es pot valorar l'eficàcia d'este Ajuntament en la seua tramitació. Cal destacar l'obertura de nombrosos expedients sancionadors durant l'any 2003 a «colles sense autoritzar». Esta mena de locals on s'organitzen festes i reunions diverses proliferen a la Comunitat Valenciana, i són font de grans molèsties per als veïns, tal com hem pogut comprovar en nombroses queixes que arriben a esta institució, sense que habitualment disposen dels corresponents permisos municipals, que inclouen la concessió d'una llicència d'activitat.

5. Ajuntament de Mocofa

Segons informa l'Ajuntament, en esta localitat no hi ha una zona concreta on es concentren activitats amb ambientació musical. No obstant això, i en el marc del Pla d'explotació de costes que es concerta cada any amb el Servei Provincial de Costes de Castelló s'adequa una zona en la qual s'habilita un lloc per a quatre activitats de «guinguetes» amb ambientació musical.

L'Ajuntament disposa d'una Ordenança de prevenció contra la contaminació acústica.

No s'informa sobre la resta de qüestions plantejades.

6. Ajuntament d'Orpesa

Esta corporació adjunta un informe en què es pronuncia sobre les dos problemàtiques en qüestió.

Quant a les pràctiques de consum a la via pública, a Orpesa no hi ha cap zona on tinga lloc esta activitat de manera habitual. Ocasionalment es rep alguna trucada per denunciar esta situació, que es resol amb la presència dels agents de la Policia Local.

Segons s'indica, en estos casos únicament s'ha observat que es tractava de reunions de joves, sense que calguera, doncs, efectuar cap denúncia.

Les alternatives d'oci que planteja l'Ajuntament son l'esport i les activitats culturals. Pel que fa a este últim àmbit, s'organitzen tallers adreçats a joves entre els dotze i els divuit anys. Es tracta, per exemple, de tallers de teatre, de guitarra, de jocs malabars, de *hip hop*, de jocs de rol, etc., que tenen una bona acceptació. No s'indica si estes activitats es realitzen en horari nocturn i caps de setmana, que en definitiva és el que comporta una veritable alternativa a altres pràctiques més negatives com són les que analitza este informe.

L'Ajuntament no ha considerat necessari aprovar un pla municipal sobre drogodependències i altres trastorns addictius, encara que els serveis socials oferixen informació i orientació a les persones que en sol·liciten.

Amb relació a la problemàtica dels establiments, a Orpesa predominen les activitats de restauració, cafeteries, bars i *pubs*. Es confirma que a l'avinguda del Far es concentren establiments d'esta classe.

Des del 1999 hi ha una Ordenança reguladora de la contaminació acústica, que, tanmateix, la nova legislació valenciana ha afectat considerablement: els nivells sonors són molt diferents. D'acord amb el que preveu la disposició transitòria segona de la Llei valenciana de protecció contra la contaminació acústica, el municipi està pendent que la Generalitat desenvolupe la Llei, moment en el qual procedirà a adequar l'Ordenança a l'esmentada normativa.

No s'ha considerat necessari aprovar un pla acústic municipal, que només és obligatori per a municipis de més de vint mil habitants, ja que la població no excedix l'esmentada quantitat.

No hi ha cap zona declarada acústicament saturada.

Es pretén concentrar les activitats d'oci i esport en una dotació de sòl urbanitzable que no programa el Pla general vigent, per a evitar d'esta manera les molèsties actuals.

S'indica que tots els establiments amb ambientació musical disposen de llicència, ja que altrament se n'ordena el tancament, com va ocórrer el 2002, any en què es van tancar dos establiments. El 2003 es va incoar un únic expedient i el titular va tancar l'activitat voluntàriament. Desconeixem si a hores d'ara hi ha establiments que funcionen sense llicència o sense acta de comprovació favorable, ni si es fan inspeccions successives, ni tampoc la freqüència o els resultats.

S'han sancionat diversos establiments per superar l'horari de tancament. No es dóna compte dels supòsits ni de l'estat dels expedients, de manera que només es pot concloure que a la localitat hi ha supòsits d'incompliment de la normativa sobre horaris, que han obtingut resposta sancionadora municipal.

La dotació de la policia els caps de setmana d'estiu és de quatre agents, que no tenen com a funció específica controlar els establiments, ja que estan destinats al servei ordinari i general de la població. Es destaca els escassos efectius de la plantilla i la gran quantitat de serveis que han d'atendre.

En l'informe adjunt de la Policia Local s'indica que les queixes més sovintejades es referixen al soroll excessiu de l'aparell reproductor de so musical, i també a l'incompliment de l'horari de tancament, de manera que es confirma el que deduïem més amunt.

7. Ajuntament de la Vall d'Uixó

Quant a les qüestions relacionades amb els establiments amb ambientació musical, l'Ajuntament proporciona la informació següent:

Hi ha dotze activitats, de les quals cinc són discoteques i la resta *pubs* o bars amb ambientació musical. La majoria es localitzen en dos zones: les discoteques, al polígon industrial de Cardamay, i la resta, en una illa de cases de la població.

No es disposa d'ordenança de protecció contra la contaminació acústica i no s'ha declarat cap zona acústicament saturada. Tampoc no es duen a terme inspeccions periòdiques o generals a les activitats, i només s'actua quan hi ha denúncies concretes.

S'indica que els mesuraments sonomètrics efectuats als habitatges adjacents als locals no s'ajusten majoritàriament a les condicions que preveu la Llei 7/2002, les determinacions de la qual, tanmateix, no són aplicables a locals preexistents perquè no se n'havia desenvolupat el reglament.

Es dona compte dels expedients sancionadors corresponents a 2002 i a 2003, oberts en matèria d'incompliment d'horaris (tres establiments), i per soroll (quatre establiments, un dels quals ha desembocat en la retirada de la llicència per conducta reiterada). Ja no s'intervé en matèria d'horaris perquè es tracta d'una competència autonòmica.

Generalment no es fan controls de la capacitat, si bé dos vegades es van fer controls en una discoteca i en un *pub* per denúncia expressa. En cap d'estos casos no es va acreditar que se superara el que establia la llicència.

8. Ajuntament de Vinaròs

Amb referència a la pràctica del *botellot*, s'informa que esta pràctica no té lloc al municipi de manera generalitzada; només es dona en festes majors, carnavals o esdeveniments programats.

Respecte de la problemàtica dels establiments, es tramet un informe en què consta que en total hi ha trenta-cinc establiments amb ambientació musical, tipus *pub* o discoteca.

Segons el plànol adjunt de la localitat, s'observa una important concentració d'establiments de discoteca i *pubs* a la zona centre de la ciutat.

El municipi no té ordenança de prevenció de la contaminació acústica, que es pretén redactar una vegada que aparega el reglament de desenvolupament de la Llei.

Atés que la ciutat té més de vint mil habitants, l'informe reconeix que s'ha de redactar un mapa acústic, per al qual s'ha demanat a la Universitat de València que faça un pressupost.

Al municipi no s'ha declarat cap àrea acústicament saturada, encara que, segons assenyala l'informe, es podria considerar que hi ha una àrea d'estes característiques a la zona de l'avinguda Jaume I i carrers adjacents.

S'indica que tots els locals tenen llicència d'activitat, sense que conste que cap local funcione de manera clandestina.

Les visites són esporàdiques i es fan una vegada s'ha rebut una denúncia.

Al tècnic que ha elaborat l'informe no li consta que des del maig del 2002 s'hagen fet controls de la capacitat a cap establiment.

Al Pla general de la població consten algunes limitacions per tal d'evitar la concentració d'establiments. Així, l'article 5.98 del Pla prohibix implantar noves activitats en un radi de dos-cents metres a partir de l'activitat existent. Tampoc a menys de cent cinquanta metres de centres docents.

En la plantilla de la Policia Local no hi ha especialització de funcions. No obstant això, el servei es reforça en horari nocturn de cap de setmana. Es controla el tancament dels locals.

A.3. AJUNTAMENTS DE LA PROVÍNCIA DE VALÈNCIA

1. Ajuntament d'Algemesí

Respecte de les pràctiques de consum d'alcohol a la via pública, este fenomen no té lloc a la localitat, segons l'Ajuntament d'Algemesí. No obstant això, reconeix que al llarg de l'any alguns grups reduïts de joves es concentren a la plaça de l'Albotaina –zona industrial–, plaça del Pla –no habitada–, parc Bernat Guinovart, plaça d'Enric Valor, plaça de la Constitució, plaça de la Ribera i passarel·la del Riu Magre.

A la porta dels bars amb ambientació musical, però, els problemes són més greus, ja que a causa de la seua reduïda capacitat, les persones es concentren al carrer i generen molèsties i brutícia. Es tracta dels locals situats al nucli antic de la localitat.

S'han rebut quaranta queixes verbals per les reunions de joves en tots dos indrets, i la Policia Local ha fet acte de presència als llocs problemàtics. Amb tot, l'Ajuntament manifesta que no s'ha obert cap expedient sancionador per este concepte. La presència de la policia sol inhibir estes pràctiques, però només se sancionen altres comportaments, principalment els relacionats amb infraccions de trànsit.

La dotació de la policia les nits de cap de setmana és de dos o de quatre agents dedicats a este servei i també al control dels establiments, encara que periòdicament s'incrementa la dotació amb la Policia Nacional a fi de dur a terme actuacions extraordinàries.

Este Ajuntament disposa d'un Pla municipal de drogodependències i d'un gabinet amb dos professionals per a esta mena de patologies.

Com ja s'ha indicat respecte a la problemàtica de la concentració d'establiments, en esta localitat es dóna este problema al nucli antic. Al carrer del Molí hi ha un establiment, tres al carrer de la Muntanya, un al carrer Nou, tres al carrer de Sant Josep i un al carrer de Castelló.

Este Ajuntament no disposa de normativa pròpia en matèria de contaminació acústica.

No s'ha declarat cap zona acústicament saturada, si bé segons un acord del Ple no es permet la concessió de noves llicències de *pubs* o bars amb ambientació musical. El Pla general està en procés de revisió i s'estudia situar una zona alternativa d'oci fora de les zones residencials i prohibir a les esmentades zones estes activitats.

Tots els locals disposen de llicència d'activitat i les inspeccions es duen a terme únicament a instàncies de part, una vegada s'ha presentat denúncia per incompliments. Respecte a este punt, s'informa que s'han instruït uns quaranta expedients sancionadors, fonamentalment per incompliment de l'horari de tancament de l'establiment, i també dels nivells de transmissió acústica a l'exterior.

Es comunica que no s'ha denunciat cap local per excedir la capacitat permesa, si bé no s'informa si es fa este tipus de control i amb quina freqüència, especialment tenint en compte que segons s'informa els locals d'oci en esta localitat són petits i els usuaris s'han de situar a l'exterior per falta d'espai, cosa que permet deduir que és molt possible que habitualment superen la capacitat permesa a l'interior.

2. Ajuntament d'Alzira

Este Ajuntament aborda de primer antuvi la problemàtica del consum d'alcohol a la via pública i indica que este fenomen no es dóna a la localitat de la manera com es presenta als mitjans de comunicació. Es produïxen dos focus puntuals en dies concrets, generats especialment entorn dels establiments amb ambientació musical. Es reconeix que este tipus de situacions han causat molèsties als veïns i, especialment, també actes de vandalisme i brutícia als carrers.

Els establiments que generen estes situacions són els que es troben al carrer de Gandia, a l'avinguda de Vicente Vidal, carrer del Pare Castells, Carrer de Costa i carrer de Vicent Ferrer. Puntualment es produïx el mateix fenomen en altres punts de la localitat. No obstant això, no hi ha queixes per la celebració de *botellots*, encara que sí per la concentració de gent a l'exterior dels locals.

S'indica que l'Ajuntament no ha sancionat particulars per consumir a la via pública. El protocol d'actuació preveu un primer advertiment, i si no hi ha col·laboració, es fa la denúncia, cosa que no ha ocorregut mai atesa la reacció favorable dels ciutadans.

El 2004 la Regidoria de Joventut ha iniciat un programa d'oci nocturn. Es tracta d'un programa pilot amb activitats alternatives que té lloc un cap de setmana al mes, i que s'incrementarà depenent de l'acceptació i de la demanda existent. Cada divendres s'organitzen activitats culturals i els dissabtes, concerts de música clàssica.

L'Ajuntament elabora cada any un Pla municipal de drogodependència, que desenvolupa diversos programes d'actuació per prevenir conductes addictives. La prevenció del consum d'alcohol es planteja des d'una actuació educativa als centres escolars i, assistencial, en l'oficina d'atenció, amb la finalitat de formar i sensibilitzar els joves. No s'actua específicament en relació amb el consum al carrer, sinó en general contra el caràcter perjudicial de qualsevol tipus de consum.

Pel que fa a la problemàtica dels establiments, es comunica que hi ha dotze locals amb ambientació musical, tots amb llicència, que en algun cas està pendent de resolució per canvis de titularitat. No obstant això, hi ha un supòsit sense llicència, atés que en l'anterior autorització es va negar un canvi de titularitat.

Este Ajuntament disposa de reglamentació pròpia en matèria de prevenció acústica, si bé no s'han aplicat les previsions de la Llei valenciana en matèria de planificació acústica, de manera que no s'ha aprovat el Pla acústic municipal. S'indica que la Generalitat tampoc no ha aprovat el Pla acústic d'acció autonòmica, que ha de servir de base per a la resta dels plans.

Quant al control dels establiments, este es du a terme preferentment els caps de setmana o vespra de festiu, amb una, dos o més dotacions de servei.

Es manté que els darrers anys s'han controlat els locals estrictament i s'han tramitat els expedients sancionadors corresponents, especialment en matèria d'horaris. En algun cas s'ha arribat clausurar temporalment l'activitat. El protocol d'actuació preveu un primer advertiment i en cas de reincidència, es procedix a fer la denúncia corresponent.

No es duen a terme comprovacions periòdiques o programades a fi de verificar si es mantenen les condicions previstes en la llicència o si s'han alterat. S'intervé una vegada feta la denúncia, i l'Ajuntament aporta una llista comprensiva dels expedients d'infracció oberts. Esta relació demostra que el municipi ha reaccionat davant les activitats clandestines i això ha portat a legalitzar les esmentades activitats. Una altra qüestió sembla ser la falta d'acta de comprovació, ja que en estos casos hi ha diversos expedients oberts, l'estat dels quals no ens consta.

Respecte dels controls de capacitat, l'Ajuntament afirma que se n'han dut a terme sobretot com a conseqüència de les denúncies que s'han rebut i s'exposa un supòsit en particular en el qual no es va poder constatar la realitat d'els fets.

El Pla general estableix certes limitacions d'ús en àrees residencials, però no hi ha disposicions específiques que permeten evitar hipotètiques concentracions d'esta mena de locals.

3. Ajuntament de Carcaixent

Este Ajuntament tramet un seguit d'informes que han elaborat diferents dependències municipals. De tots estos informes n'extraïem les següents dades rellevants:

Respecte de les pràctiques de consum a la via pública, el municipi disposa d'una Ordenança sobre prevenció de l'alcoholisme i el tabaquisme, en la qual figuren prohibicions de venda, subministrament i consum d'alcohol a la via pública (art. 12). Hi ha un pla municipal de prevenció comunitària de drogodependències i altres conductes addictives. En el Pla podem observar que el municipi no disposa de centres culturals municipals o d'espais propis per a joves, a excepció dels recintes esportius. La població de risc no sol participar en les activitats d'este tipus, ni forma part dels clubs o associacions esportives. Les alternatives d'oci són, per tant, escasses a la població.

En l'informe municipal no s'indica si hi ha problemes generalitzats o localitzats de *botellot*, ni de la resposta sancionadora que es pot haver produït davant estos comportaments.

Quant a la problemàtica dels establiments, es dona compte que al municipi no hi ha cap àrea que haja esta declarada zona acústicament saturada. A la localitat hi ha una discoteca situada a la zona de tolerància industrial, a més de dos bars café amb ambientació musical situats al nucli antic. Pel que fa als *pubs*, n'hi ha dos en total, tots dos situats a la zona de tolerància industrial i zona d'eixample. Tots els locals disposen de llicència d'activitat i no consta que excedisquen o incomplisquen les determinacions de la llicència.

Durant el 2002 i el 2003 no s'ha efectuat cap control cronomètric a l'exterior dels locals i no hi ha expedients sancionadors per incompliments en els seu funcionament.

No s'han dut a terme controls de capacitat als esmentats establiments.

El planejament municipal, que data de 1998, no estableix cap limitació d'usos referida a evitar concentracions d'establiments d'oci en àrees residencials.

El municipi disposa d'una Ordenança sobre prevenció de la contaminació acústica i vibracions.

Per a estes tasques no hi ha especialització funcional dels efectius de la Policia Local, que complixen el servei personal ordinari de la dotació.

No consta que hi haja planificació acústica a la població.

4. Ajuntament de Catarroja

Respecte del fenomen del *botellot*, l'Ajuntament comunica que hi ha tres focus on s'ha detectat que esporàdicament té lloc esta pràctica. Amb tot, no s'han produït denúncies per este problema, atés que la Policia Local ha aconseguit eradicar el problema amb la seua presència al lloc sempre que es manifesta. El 2002 es van obrir nou expedients sancionadors per este concepte, i dos el 2003. Del control d'estos problemes se n'ocupen les patrulles ordinàries.

L'Ajuntament no ha implantat iniciatives alternatives d'oci nocturn, ja que de moment la pràctica del *botellot* no és significativa.

Hi ha un Pla municipal sobre dependències, que data de 2002, i s'ha creat una unitat de prevenció comunitària. Es treballa en la prevenció de dependències en l'àmbit escolar, familiar i comunitari, si bé desconeixem si en l'esmentat Pla i en la seua aplicació s'actua en relació amb el consum de l'alcohol en l'àmbit de l'oci, ni si s'establixen alternatives i solucions.

Quant a la problemàtica de la concentració d'establiments, l'Ajuntament comunica que n'hi ha set, d'establiments. D'estos, quatre disten menys de cent metres entre si, i la resta disten uns mil metres. Hi ha, doncs, un nivell baix de concentració d'establiments.

El municipi no disposa de reglamentació municipal específica en forma d'ordenança relativa a la contaminació acústica, de manera que esta qüestió la regula el Pla general d'ordenació urbana.

L'any 2000 es va fer un mapa sonor de la localitat, que en estos moments està pendent de revisió.

Quant a les inspeccions periòdiques d'establiments, no n'hi ha, i només se'n fan quan hi ha reclamacions o es modifica substancialment l'activitat.

L'Ajuntament tan sols dóna compte d'un expedient de sanció i clausura d'un *pub* de la localitat. L'expedient es va resoldre i posteriorment l'interessat va recórrer en contra per via contenciosa. S'indica que la sentència va confirmar l'acord de clausura. Mentrestant, uns dies abans l'interessat havia sol·licitat una nova llicència per canvi de titularitat, l'adjudicació de la qual s'està tramitant.

D'un altre punt del mateix informe s'inferix que l'esmentat local està en funcionament, cosa que palesa un fet que esta institució ha detectat en nombrosos supòsits de queixa a instàncies de part, i que, a més, ja han manifestat els informes que han tramés altres ajuntaments amb motiu d'esta investigació. Es tracta de la lentitud dels ajuntaments per

a fer front d'una manera contundent als incompliments en matèria d'establiments, i també, una vegada adoptats els acords, les situacions de tolerància que es donen per la seua inexecució forçosa.

No hi ha cap dotació de la policia específica per a controlar els establiments. Esta funció correspon a la dotació ordinària

No s'ha declarat cap àrea acústicament saturada al municipi.

S'informa que l'Ajuntament no efectua controls de capacitat dels establiments, llevat que hi haja una denúncia expressa i amb motiu d'actes extraordinaris.

5. Ajuntament de Cullera

Quant a la pràctica del *botellot*, l'Ajuntament comunica que no es donen situacions generalitzades d'este tipus a la població. Ara bé, hi ha quatre zones on es concentren establiments d'oci, en les quals es poden produir estes situacions.

El 2003 es van consignar tres intervencions, que no han estat eficaces, unes vegades perquè els joves no tenien begudes alcohòliques, i altres perquè van fugir en detectar la policia, o perquè ja havien abandonat el lloc quan van arribar els agents.

S'adjunta un dossier de la Unitat de Prevenció Comunitària de les Drogodependències, en el qual es comunica que el municipi disposa d'un Pla municipal de prevenció de drogodependències i altres conductes addictives per als anys 2003-2007. En este marc s'han establert mecanismes de coordinació interdisciplinària i s'ha mirat d'implicar els diferents col·lectius socials, inclosos els joves de la població, per tractar estes matèries. Una de les línies d'actuació és l'atenció especial a joves a qui se'ls detecta un consum abusiu d'alcohol, especialment menors, i s'atenen i coordinen accions en l'àmbit psicosocial, educatiu i familiar per avançar cap als àmbits laboral i lúdic.

Des del Consell Municipal de Prevenció es planteja un treball conjunt que entre altres aspectes s'adreça a controlar el consum a la via pública, a sensibilitzar els grans magatzems perquè no venguen alcohol a menors, i també a fer que l'Alcaldia redacte un ban que recorde la prohibició del consum per a menors de divuit anys i en tot cas a la via pública.

S'observa que des de l'esmentat departament es duen a terme diverses polítiques actives per prevenir estes conductes, i el consum d'alcohol en general. En este sentit destaquen diversos programes adreçats a centres d'ensenyament, i també campanyes directes als mateixos locals d'oci amb la finalitat de fomentar un consum no abusiu d'alcohol, o actuacions individualitzades en grups reduïts de joves en situacions de risc.

Es detecten alguns programes d'oci alternatiu que s'han aplicat en coordinació amb altres departaments. Destaquen les anomenades Jornades Ludicopreventives, que es van celebrar en coordinació amb el Departament d'Esports, com a alternativa d'oci per a joves fins als setze anys i que consistixen a organitzar jocs, concursos, grafitis, etc.

Respecte dels establiments, este Ajuntament ens comunica que algunes normes del planejament poden reduir les possibilitats de concentració de locals de nova implantació. En determinades zones, com ara el nucli històric, no es poden situar noves implantacions a menys de cent cinquanta metres de les que ja existixen. En altres àrees, la distància mínima s'estén fins als dos-cents cinquanta metres.

Hi ha una zona on es concentra la majoria dels establiments d'oci de la població. Es tracta de la zona situada als carrers de Barcelona, de Madrid, d'Algemés i contornada. La major part dels locals tenen llicència d'activitat i acta de comprovació favorable i n'hi ha dotze.

El municipi disposa d'Ordenança municipal contra la contaminació acústica. No s'ha declarat cap zona acústicament saturada.

A l'estiu s'incrementa la dotació ordinària de la policia a fi de controlar les situacions d'ordre públic que es poden produir el cap de setmana a les zones on es concentren els establiments d'oci de la localitat. Ara bé, no hi ha agents que es dediquen específicament a controlar els establiments.

En l'informe de la policia es comunica que els protocols d'actuació en establiments es concentren en el control de l'horari de tancament, el tancament de les portes i la transmissió de soroll, una vegada que els particulars han reclamat; llavors es fa el mesurament corresponent i, si escau, s'inicia l'expedient sancionador que correspon.

Quant als expedients sancionadors dels anys 2002 i 2003, l'informe municipal adjunta la taula següent:

CONCEPTE QUE MOTIVA L'EXPEDIENT SANCIONADOR ADMINISTRATIU	ANY 2002	ANY 2003
No tenir llicència d'obertura d'establiments públics o organitzar espectacles sense llicència municipal.	15	1
Ultrapassar els horaris de tancament d'establiments públics.	12	18
Ultrapassar els límits dels nivells de contaminació acústica.	8	5
Falta de rètols informadors del tipus d'establiment, horaris de tancament, etc.	0	1

Finalment s'assenyala que la Policia Local no ha dut a terme cap control de capacitat als establiments i es desconeix si la Policia Autonòmica o un altre cos n'ha fet.

6. Ajuntament de Lliria

Respecte de les pràctiques de consum a la via pública, l'Ajuntament de Lliria assenyala que el fenomen que es coneix com a *botellot* té lloc al polígon industrial Pla de Rascanya durant la temporada d'estiu, perquè és quan està obert un establiment de la

zona que atrau els joves. Es tracta d'una zona relativament aïllada, encara que propera al nucli urbà (200 m). Esta pràctica es produïx de manera esporàdica al parc Sant Vicent, que és a dos mil metres del nucli urbà, i també a la plaça del Trinquet Vell, a la rodalia de l'Església de la Sang, en ple nucli urbà.

Les denúncies presentades, tot i haver-n'hi, no es poden determinar per tal com es tracta de queixes telefòniques i de vegades anònimes. Durant el 2002 i el 2003 es van obrir dos expedients sancionadors cada any.

La Policia Local ha detectat botelles abandonades a la zona del *botellot*, vidres trencats, brutícia i desperfectes en el mobiliari urbà, a més de grafitis.

La Policia Local no disposa d'un operatiu especial davant estes pràctiques. En horari nocturn, el municipi té dos agents que destina a prestar el servei en un terme de 232 m² amb vint mil habitants.

L'Ajuntament assenyala que s'organitzen activitats d'oci alternatiu alguns divendres a la nit a l'edifici municipal Espai Jove, si bé no es concreten les activitats ni amb quina freqüència es fan.

El municipi no disposa de pla sobre drogodependències.

Durant el 2002 i el 2003 es van desenvolupar dos expedients sancionadors.

L'informe conclou indicant que a la població no hi ha un problema específic provocat per este tipus de pràctiques; amb tot, la situació podria esdevenir més problemàtica, raó per la qual l'Ajuntament considera la necessitat de prevenir i disposar d'estudis adequats per esmorteir-ne els efectes.

Pel que fa a la problemàtica relacionada amb els establiments, a la població trobem una discoteca situada en una zona industrial i vuit *pubs* al nucli urbà. Estos es concentren en dos zones concretes de la ciutat.

Des del 1995 l'Ajuntament disposa d'una Ordenança municipal de protecció contra la contaminació acústica. Desconeixem si l'esmentada Ordenança s'adapta a les noves exigències de la legislació del 2002.

No hi ha cap zona que dispose de declaració de zona acústicament saturada, encara que l'Ajuntament indica que es donen problemes associats a la concentració de persones a l'exterior d'establiments, problemes que han obligat la policia a efectuar actuacions específiques.

Tots els locals existents estan legalitzats i disposen de llicència d'activitat. Es reconeix que alguns locals van obrir abans de tenir llicència, cosa que va motivar que l'Ajuntament efectuara els requeriments oportuns, els quals van acabar amb una solució favorable.

Es reconeix que no es fa un seguiment periòdic de les condicions de funcionament dels locals. La raó és la insuficiència dels mitjans de què disposa la corporació, ja que el Servei Tècnic Municipal només té un enginyer tècnic. Per això tampoc no s'han efectuat mesuraments sonomètrics ni a l'interior ni a l'exterior dels establiments, ni tampoc als habitatges adjacents, llevat d'un supòsit en què es va mesurar una denúncia prèvia.

El 20 de desembre de 2003, la Policia Local va posar en marxa un dispositiu especial per controlar la capacitat i altres anomalies en diversos establiments i es van efectuar cinc actes d'inspecció. Al novembre també es va controlar la capacitat de quatre establiments.

El planejament municipal disposa de limitacions d'ús per evitar l'obertura de noves discoteques i *pubs* a la zona del nucli antic. Desconeixem quines són estes limitacions.

7. Ajuntament d'Ontinyent

Respecte de les pràctiques de consum a la via pública, l'Ajuntament reconeix que tenen lloc a l'entorn de l'ermita de Santa Anna, al recinte de la fira, a l'avinguda de Germanies, al recinte de la duana i al polígon industrial del Pla. De tots estos indrets, només un és a prop de nuclis habitats, encara que les concentracions es produïxen a la part sense urbanitzar.

Durant el 2003 no s'ha rebut cap denúncia per este problema, si bé sí que consta una denúncia de 2002 a causa de brutícia resultat del fenomen a la zona del Pla. No s'han obert expedients sancionadors per estes circumstàncies.

La Policia Local no disposa d'un operatiu específic per a prevenir i eliminar estes pràctiques, ni tampoc per als establiments.

El Consell Local de la Joventut engega actuacions adreçades a establir alternatives d'oci per als joves; es tracta d'una assessoria psicopedagògica i de diversos cursos de pintura, dibuix, fotografia, medi ambient, inserció laboral, informació sobre drogues, etc. A les escoles s'han fet tallers sobre drogodependències. Desconeixem si algun d'estos tallers o activitats s'oferixen en horari nocturn de cap de setmana.

No s'ha elaborat un pla municipal de drogodependències i altres trastorns addictius.

Quant als establiments, l'Ajuntament tramet una relació dels que tenen categoria de *pubs* o discoteques. S'adjunta al seu torn un plànol de situació. Es tracta de quinze *pubs* i de tres discoteques. S'observa que hi ha problemes de concentració d'establiments almenys en una zona de la població.

L'Ajuntament va aprovar una Ordenança municipal de medi ambient, sons i vibracions, el 1999. No s'ha aprovat, però, cap dels plans acústics a què es referix la legislació valenciana i no s'ha declarat cap zona acústicament saturada.

No es fan comprovacions periòdiques als establiments i s'actua després d'haver rebut la denúncia.

Quan es detecta alguna irregularitat s'ordena imposar mesures correctores, i si no s'adopten, es decreta la suspensió cautelar de la font pertorbadora, a més d'obrir, si escau, un expedient sancionador. Durant el 2002 i el 2003 es van instruir set expedients en total per infracció de la normativa en matèria de contaminació acústica.

No es fan controls de la capacitat als locals, llevat que s'observe algun tipus de situació anòmala, com ara si s'incomplix l'horari de tancament.

En el plantejament hi ha limitacions d'ús a fi d'evitar la concentració d'establiments. Concretament, en àrees residencials es prohibeix que unes activitats disten d'uns altres menys de seixanta-cinc metres.

8. Ajuntament de Paterna

Segons comunica este Ajuntament, al municipi no hi ha pràctiques de consum generalitzat d'alcohol a la via pública sinó en casos aïllats. No obstant això, a l'informe del Grup Operatiu Nocturn es reconeix que esta pràctica té lloc a la zona d'aparcament de vehicles del centre d'oci Heron City-Kinepolys, especialment d'ençà que a l'esmentat centre va obrir una discoteca. L'informe indica que els consumidors retiren els envasos una volta acabat el *botellot*. L'indret es troba lluny de zones habitades. No obstant això, es dona compte d'una queixa veïnal per este fenomen, que va donar peu a una intervenció de la policia que va dissoldre una concentració d'uns trenta joves.

D'altra banda, s'indica que hi ha de quatre a cinc agents de la policia en servei nocturn de cap de setmana, cosa que fa inviable destinar un operatiu policíac específic per a estes pràctiques; a més, resulta innecessari, ja que les concentracions són de grups d'unes vint persones.

Des de 2002 l'Ajuntament disposa d'un Pla municipal de drogodependències que inclou un servei de prevenció de drogues i un centre de dia de drogodependències.

Es comunica que la Unitat de Prevenció Comunitària de l'Ajuntament du a terme diverses activitats contra les drogues, com ara xarrades sobre l'alcohol en centres escolars, videofòrum per a joves, stand de begudes no alcohòliques alternatives en la setmana cultural dels IES i altres esdeveniments, campanyes de sensibilització contra l'alcohol i intervenció precoç entre els joves en situacions de risc per alcohol. Hi ha una plataforma municipal de debat sobre drogodependències de caràcter participatiu.

Entre altres intervencions, la Policia Local fa campanyes informatives en comerços sobre la venda d'alcohol i controla la publicitat als centres sensibles i als espectacles dirigits a menors de divuit anys. Actualment les sancions que s'imposen per possessió i consum a la via pública (no s'indica de quines substàncies) es commuten als infractors que de manera voluntària participen en el programa d'intervenció precoç.

D'altra banda, es comunica que del gener a l'octubre de 2003 es van efectuar vuit denúncies per infracció de la Llei 3/97 de la Generalitat, però es tractava de consumidors aïllats.

Quant a la problemàtica relacionada amb els establiments, n'hi ha vuit al nucli urbà, tres a la Canyada i vint-i-set al centre d'oci esmentat adés, que inclou una discoteca i un gimnàs.

El municipi disposa d'una Ordenança de sorolls i vibracions, de 2002, que, amb tot, no està adaptada a les previsions de la Llei valenciana de protecció contra la contaminació acústica, que és posterior. No s'ha aprovat tampoc cap dels plans acústics que preveu l'esmentada legislació, si bé es consignarà una partida pressupostària amb esta finalitat el 2004. No hi ha cap zona declarada acústicament saturada.

Les comprovacions de les activitats es fan després que els veïns o la Policia Local hagen presentat una denúncia. Durant el 2002 i el 2003 no s'han obert expedients per incompliments de les condicions de la llicència en els establiments, si bé s'indica que la potestat sancionadora municipal és ara molt reduïda després de les darreres reformes legislatives, i es limita a infraccions lleus entre les quals no hi ha les condicions d'horari o de funcionament.

La Policia Local comunica que s'han detectat irregularitats i infraccions en cinc establiments durant el 2002 i el 2003, i que n'ha elaborat els informes corresponents. Desconeixem l'estat dels esmentats expedients.

9. Ajuntament de Quart de Poblet

S'adjunta l'informe de la Policia Local, que respecte de la problemàtica del *botellot* posa de manifest la inexistència de llocs específics en què hi haja un consum generalitzat d'alcohol a la via pública. Només hi ha hagut dos denúncies veïnals per este concepte i no s'ha incoat cap expedient sancionador, atés que en cap supòsit no s'ha pogut acreditar que es consumia alcohol.

En matèria d'establiments, es comunica que hi ha onze locals amb ambientació musical. Els locals es troben en dos carrers de la població, de manera que s'observa un àmbit de concentració important de locals.

El municipi disposa d'Ordenança de sorolls, que data de 2001, i no s'ha declarat cap àrea acústicament saturada. No es fan visites periòdiques o aleatòries a establiments i només s'intervé si hi ha una denúncia veïnal prèvia.

S'han dut a terme mesuraments santomètrics a petició dels veïns en diferents ocasions, i durant el 2002 i el 2003 es van obrir en total tres expedients sancionadors per incompliment de l'horari de tancament. No es fan, però, controls de capacitat, ja que no es detecta este tipus de problemes.

L'actual Pla general de la població no preveu limitacions d'ús per a la concentració d'establiments. Està en tràmit un nou Pla, si bé no s'indica si inclourà alguna previsió en este sentit.

10. Ajuntament de Sagunt

Este Ajuntament informa que la problemàtica del consum d'alcohol en la via pública no es habitual en esta població, i per tant no es planteja alternatives d'oci específiques davant este problema. Hi ha, no obstant això, focus puntuals en alguns carrers de la ciutat i del port. No s'ha obert cap expedient sancionador durant el 2002 i el 2003 per este motiu. Tampoc no consten altercats o desperfectes, encara que sí molèsties per equips musicals instal·lats en vehicles.

No hi ha pla municipal de drogodependències, si bé hi ha un pla de prevenció bianual, que dirigeix les seues determinacions sobre el consum d'alcohol a conscienciar la població respecte del consum abusiu.

Quant a la problemàtica relacionada amb establiments, a la localitat apareixen uns dotze establiments amb qualificació de discoteca o similars, amb una forta concentració en algunes vies, com ara l'avinguda del Mediterrani, on hi ha, a més, un nombre important de *pubs*, segons consta en la llista que s'adjunta.

S'informa que la política urbanística de l'Ajuntament s'orienta cap el trasllat de les possibles concentracions de locals d'oci a complexos allunyats de la població, com, per exemple, Puerto-ocio o Alucine, si bé a la localitat perviuen establiments d'este tipus, especialment a la franja marítima.

No hi ha cap declaració de zona acústicament saturada. Desconeixem si el municipi disposa d'una ordenança en matèria de sorolls.

La dotació municipal nocturna els caps de setmana oscil·la entre quatre i sis funcionaris, encara que no n'hi ha cap destinat exclusivament a controlar els establiments, i s'intervé principalment després que els ciutadans han fet la denúncia.

11. Ajuntament de Sueca

Respecte de la problemàtica del consum d'alcohol a la via pública, s'indica que en diferents vials de la zona marítima es produïx una gran afluència i saturació de joves, que s'agreuja a l'estiu per l'afluència de ciutadans procedents d'altres localitats, els quals generen un soroll excessiu a la zona i problemes de convivència per l'estacionament dels vehicles, volum de la música dels vehicles i per consum d'alcohol *botellot*.

L'Ajuntament assenyala que hi ha diversos programes d'oci alternatiu: Espai Jove, Sueca Sona, tertúlies i excursions els caps de setmana, entre altres activitats.

Pel que fa als establiments d'oci, es detallen diverses zones en què es concentren els locals, bastant distants entre si, cosa que implica desplaçaments de joves durant els quals es produïxen aldarulls i, fins i tot, actes de vandalisme.

- Zona d'oci de la Marítima: no consten dades destacables.

- Zona d'oci les Palmeres. Aquí hi ha dues discoteques, situades a la via de Sant Roc, i els clients que n'ixen es distribuïxen pel nucli urbà i causen molèsties constants i alteracions greus de l'ordre públic.

- Zona de la Llastra (Caminers-rotonda). Hi ha una discoteca que no té prou espai per a estacionament, de manera que els vehicles es disseminen pel veïnat i causen greus problemes.

- Zona del Perelló. En este nucli urbà coexistixen dos zones, l'avinguda d'Isaac Peral, fortament saturada de bars i *pubs*, amb terrasses a la via pública, on es reünix una gran quantitat de joves amb un volum elevat de música als seus vehicles i que causen aldarulls constantment. Al costat se situa l'avinguda de Roger de Llúria, també saturada per la concurrència massiva de joves, i per la gran concentració de locals d'oci.

En temporada hivernal la situació s'agreuja substancialment, ja que joves procedents d'altres localitats acudixen a estes zones.

En contrastar l'extens i complet informe d'activitats que adjunta la Policia Local de la localitat, s'observa una forta activitat sancionadora, tant pel consum d'alcohol a la via pública, comportaments incívics i vandàlics associats a l'ambient nocturn, com en matèria de disciplina d'establiments –horaris de tancament, sorolls, terrasses, etc. Les queixes veïnals que han donat peu a la intervenció de la policia pels conceptes assenyalats són molt nombroses a la població.

El municipi disposa d'una Ordenança reguladora de la contaminació acústica. No hi ha cap àrea declarada acústicament saturada, encara que es pretén iniciar un expedient en el carrer de Jaume I.

S'indica que els locals tenen llicència d'activitat, si bé es reconeix que alguns locals ultrapassen els termes i les condicions que predeterminen les esmentades llicències. Durant el 2002 i el 2003 es van obrir expedients sancionadors a set establiments.

No es duen a terme controls rutinaris en els establiments per a verificar el manteniment de les condicions de la llicència. Es fan mesuraments santomètrics, preferentment arran de denúncies veïnals.

Es pot concloure que esta localitat té seriosos problemes de convivència, que deriven de la gran quantitat d'establiments i perquè és receptora de fluxos de ciutadans provinents d'altres localitats.

12. Ajuntament de València

Respecte de la problemàtica del *botellot*, se'ns comunica que els llocs on s'observa esta pràctica de manera generalitzada són el barri del Carme, principalment el carrer de Sant Dionís; el passeig de l'Albereda, a l'altura del número 38, prop del *pub* Salamandra; l'avinguda d'Aragó, i la plaça de Luis Casanova, encara que esta situació es repetix en altres llocs, parcs, jardins o zones d'oci de la ciutat.

L'any 2002, la Policia Local va efectuar en total cinc-cents noranta-sis butlletins de denúncia, que l'any 2003 van ascendir a vuit-cents quaranta-tres en total.

La Policia Local du a terme serveis específics a les zones on té lloc el *botellot*, i prioritza els divendres i els dissabtes, dies en què assigna el personal necessari per atendre el nombre de persones concentrades. Estos dies intervenen d'una a sis patrulles, amb dos agents cadascuna.

L'Ajuntament assenyala que el municipi disposa d'un Pla municipal de drogodependències i altres trastorns addictius, i adjunta una còpia del programa d'activitats per al 2004. A banda de distintes activitats preventives i d'oci alternatiu, cal destacar que el Pla inclou un Programa de reducció de l'oferta: actuacions davant el consum d'alcohol a la via pública.

L'esmentat Programa assenyala literalment que «el consum abusiu d'alcohol per part dels joves a partir dels tretze anys, en un període breu de temps, en grups d'iguals, fora de l'entorn familiar i preferentment durant el cap de setmana, a la recerca dels efectes psicoactius que produïx l'alcohol (mètode del *botellot*), significa en l'actualitat una pràctica de risc sobre la qual s'ha d'actuar».

L'objectiu del Programa és reduir l'oferta d'alcohol entre els joves mitjançant la reducció del consum general, i disminuir els danys que l'alcohol produïx als adolescents i els danys socials que genera consumir-ne.

El destinatari del programa és tant la població civil com l'adult, i per abordar el problema es programen les activitats següents:

Promulgar i executar una ordenança reguladora del consum indegut de begudes alcohòliques a la ciutat de València.
Complir la legislació mitjançant accions coordinades entre la Policia Local, el laboratori municipal i el PMD.
Fer cursos de prevenció de les drogodependències substitutius de les sancions econòmiques a menors d'edat.

L'àmbit temporal del Programa és anual, i una vegada acabe se n'han d'avaluar els resultats.

Finalment s'adjunta l'informe del Departament Municipal de Joventut, en el qual es comunica que l'esmentada Regidoria du a terme des de fa uns quants anys un programa d'oci nocturn juvenil denominat A la lluna de València, en diversos centres municipals

de joventut, al centre esportiu i cultural de Patraix i al poliesportiu la Rambleta. Es fan diverses activitats, com ara arts marcials, balls de saló, algunes modalitats de natació, treballs manuals, cibercafé, ludoteca, *excalètric*, etc. Amb este programa es pretén posar fi al fenomen del *botellot* establint alternatives d'oci.

Respecte de la problemàtica relacionada amb els establiments, a través de diversos informes es comunica el següent:

El municipi de València té una dotació de dos agents assignats en exclusiva al control d'establiments, els quals estan encarregats de formular les denúncies corresponents. En ocasions concretes es pot requerir un nombre més gran d'efectius. Els agents actuen conforme al següent protocol d'intervenció:

- 1.- Desplaçament al lloc i comprovació de la infracció.
- 2.- Petició de documentació al local --permisos, llicències, etc.
- 3.- Formulació, si escau, de la denúncia: es lleva l'acta corresponent i se'n lliura una còpia al titular.
- 4.- Tramesa de la denúncia al servei competent per a tramitar l'expedient sancionador.

L'informe de la Policia Local assenyala que habitualment la comprovació es du a terme sobre la base de les denúncies prèvies dels ciutadans, si bé per iniciativa pròpia, a través dels agents que presten servei com a Policia de Barri, poden fer comprovacions singulars, ja que disposen d'una llista detallada dels establiments de la seua zona.

S'efectuen controls de la capacitat a partir de requeriments o bé quan es programen actuacions. El 2002 es van formular vint-i-sis denúncies i el 2003 el nombre de butlletins va ser de dotze.

Es fan controls de so d'ambient exterior en locals i terrasses, i també d'ambient interior en edificacions existents, si bé en l'informe del Laboratori Municipal de Medi Ambient no consta ni la freqüència ni els criteris amb què es fan --d'ofici, amb denúncia prèvia, etc.

Pel que fa a la presència de limitacions de planejament dirigides a evitar les concentracions d'establiments d'oci, es comunica que el vigent Pla general de la població, aprovat el 1988 i 1992, permet les activitats recreatives, entre les quals s'inclouen les relatives a establiments amb ambientació musical, sense més limitacions, excepte a les àrees UFA-2 i UFA-3, corresponents a usos d'habitatge unifamiliar en filera i aïllats. En estes zones només es poden obrir locals d'oci en actuacions de més de vint habitatges i en edifici aïllat. En el cas dels conjunts històrics protegits, les limitacions corresponents es regulen, si s'escau, en un pla especial de protecció o de reforma interior.

S'assenyala que la problemàtica sobre la concentració d'establiments sorgeix després d'haver-se aprovat el Pla general, i això ha obligat a adaptar progressivament la normativa a partir de la problemàtica, característiques i localització dels problemes. D'esta manera, el plantejament ha experimentat diverses modificacions que han donat peu a incloure diverses disposicions addicionals. També s'han modificat les ordenances

del PEPRI del Carme, aprovades el 2002, que han donat lloc a incorporar una disposició addicional específica per a esta zona. El mateix ha succeït amb motiu de la modificació de les ordenances del PEPRI del Mercat i de Velluters, totes dos del 2003.

Una primera modificació d'aprovació definitiva de la modificació del Pla general de València (que es va efectuar mitjançant la Resolució de la Conselleria d'Obres Públiques de l'11 de novembre de 1997) va prohibir implantar discoteques, sales de festa, sales de ball i locals d'exhibició especials en edificis d'ús dominant residencial o mitx amb ús residencial, fins i tot en patis d'illes de cases. Esta mateixa modificació va establir un estàndard de concentració segons el qual «a fi d'evitar efectes acumulatius, no s'autoritza implantar activitats destinades a discoteques, sales de festa, sales de ball, cafés teatre, cafés concert, cafés cantant, locals d'exhibicions especials, *pubs*, ni tampoc bars, cafeteries restaurant, salons de banquets i similars en un radi inferior a seixanta-cinc metres».

Mitjançant un acord del Ple del 25 d'octubre de 2002 es va procedir a modificar les ordenances del PEPRI –Pla especial de protecció i reforma interior—del barri del Carme de 1991, a través de la incorporació d'una disposició addicional a l'esmentat Pla en la qual s'estenen les limitacions que preveu el planejament general quant a les distàncies ressenyades als *pubs*, als bars, a les cafeteries i similars situats al barri del Carme, encara que no disposen d'ambientació musical –s'exceptuen els carrers de Guillem de Castro i de Blanqueries.

Finalment, mitjançant un acord del Ple del 28 de març de 2003 es van modificar les ordenances del PEPRI del barri del Mercat de 1993, i es va incorporar una disposició addicional a l'esmentat Pla amb el mateix sentit i abast que en el cas anterior, i també de les ordenances del PEPRI del barri de Velluters, de 1992, amb el mateix sentit i abast –excepte els carrers de Guillem de Castro i de Baró de Càrcer.

Hi ha una ordenança sobre sorolls, encara que cap informe no assenyala si s'ha aprovat la planificació acústica que requereix la legislació valenciana.

13. Ajuntament de Vilamarxant

Este Ajuntament únicament respon a dos de les qüestions plantejades i afirma que la resta correspon a altres departaments dels quals no hem rebut cap informe.

La primera qüestió contestada es referix a les alternatives d'oci per a joves. L'Ajuntament aborda esta qüestió des de tres regidories. La Regidoria de Benestar Social programa diverses activitats al llarg de l'any, principalment els dies de festa i durant les vacances. S'organitza també una setmana de la joventut. Des del 2001 funciona una associació denominada Clandestí, que té per finalitat oferir activitats d'oci alternatives al consum de drogues.

Des de la Regidoria de Cultura s'organitzen diverses activitats al centre multiusos, com ara la projecció de cine, etc. Des de la Regidoria d'Esports es fan algunes activitats d'esta naturalesa amb un ampli horari.

Respecte de la planificació, este Ajuntament informa que des del 1998 disposa d'un Programa municipal de prevenció de drogodependències que desenvolupa la Regidoria de Benestar Social. El Programa inclou actuacions relacionades amb el consum d'alcohol a la via pública.

14. Ajuntament de Xàtiva

Quant al fenomen del *botellot*, l'informe de la Policia Local que s'adjunta a l'ofici municipal assenyala que les concentracions de joves tenen lloc principalment als polígons A, B, C, D i F de la localitat, tots situats prop o fora del nucli urbà. Allí hi ha gairebé totes les discoteques i *pubs* de la ciutat. El *botellot* es produïx bàsicament quan acaba l'horari d'obertura dels locals, cap a les 8.00 hores, i a l'exterior resten nombrosos clients que porten begudes en els seus vehicles. L'activitat disminueix al cap de poc.

A la zona centre, plaça del Mercat i carrer de Corretgeria, es concentren al seu torn diversos locals d'oci, i durant l'estiu hi ha unes quantes terrasses autoritzades. A l'hivern, diversos clients se situen a l'exterior i consumixen begudes en gots de plàstic, que provenen dels locals. A la resta del nucli urbà s'han detectat focus esporàdics de consum.

No s'ha obert cap expedient sancionador per pràctiques de consum generalitzat d'alcohol a la via pública. La intervenció de la Policia Local ha consistit a disposar controls de vigilància per evitar alteracions de l'ordre i danys en béns públics i privats.

El Departament de Joventut tramet un informe sobre el Programa d'oci alternatiu XOC (Xàtiva, oci contracorrent). S'indica que el 2002 es va iniciar un programa d'oci alternatiu davant el *botellot*. Es duen a terme un seguit d'activitats les nits dels dissabtes per oferir oci alternatiu als joves d'edat inferior als trenta anys.

El programa es va engegar amb una publitramesa a tota la població entre catorze i trenta anys per consultar-la sobre les activitats que els podien interessar. A més a més, es van organitzar xarrades informatives als centres educatius. Es destaca que este és l'únic programa d'oci alternatiu de la Comunitat Valenciana que prèviament demana l'opinió dels participant potencials.

Una vegada que es van rebre les contestacions, es va elaborar un calendari d'activitats. En un primer programa es van dur a terme activitats de futbol set, senderisme i submarinisme. Per a estes activitats es van utilitzar les instal·lacions municipals o es van concertar instal·lacions privades. La mitjana d'assistència va ser de vint-i-cinc persones de totes les edats. La valoració va ser molt positiva, malgrat el baix nombre de participants.

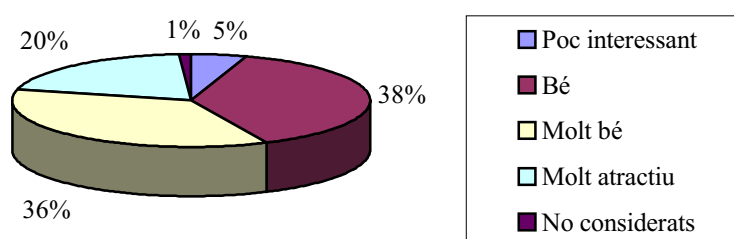
La segona edició del XOC es va dur a terme amb més activitats, com ara un taller de ràdio, campionat de bàsquet, taller de teatre i d'animació, etc. La participació mitjana va

augmentar fins a les trenta persones i no es va haver de suspendre cap activitat per falta de participants.

L'informe conclou amb una valoració positiva del programa, si bé manifesta que està en fase d'implantació. Es treballa en la quarta edició del XOC, que s'organitzarà a mitjan 2004. En l'informe s'assenyala que l'objectiu d'implicar l'adolescent perquè canvie els seus hàbits es va aconseguir en un cinquanta per cent, ja que l'esmentat canvi necessita una continuïtat del programa per atraure finalment més joves.

S'adjunta una gràfica d'acceptació i valoració del programa, que es va fer a partir de tres-cents quaranta-un joves de la població procedents d'instituts d'ensenyament secundari de la ciutat:

Què et sembla el XOC?

Assenyalem finalment que el municipi està integrat en la Mancomunitat de Municipis la Costera-Canal, la qual consta de vint-i-dos municipis i disposa de competències en matèria de benestar social. S'adjunta un informe de l'esmentada Mancomunitat, en què es comunica que disposa d'un pla mancomunat-municipal per actuar en la prevenció de drogodependències.

Al gener del 2004, l'esmentat pla estava en fase d'adaptació. Té una vigència de cinc anys revisables. S'indica que respecte de la Llei valenciana 1/2003 de l'1 d'abril, s'incorporaran els programes corresponents i les actuacions establides, per a la possible correcció del consum generalitzat d'alcohol a la via pública.

Pel que fa a la problemàtica dels establiments, l'Ajuntament aporta diverses dades d'interès en l'informe de la Policia local que s'adjunta. Sembla que els establiments existents, tant discoteques com *pubs*, es concentren als polígons industrials de la localitat i al nucli antic, on, a més, a l'estiu s'instal·len diverses terrasses. Concretament, al nucli antic hi ha vuit *pubs* i cinc bars amb ambientació musical, dos *pubs* en zona urbana, i quatre discoteques en diferents polígons industrials.

Este Ajuntament assenyala que disposa de reglamentació pròpia en matèria de contaminació acústica des del 1999.

La planificació acústica que preveu la legislació valenciana la desenvolupa una empresa privada, que al seu torn du a terme l'auditoria medioambiental del municipi, amb el suport de la diputació provincial. Quan acabarà els treballs es podrà elaborar el mapa

acústic de la població i es podran adoptar les mesures necessàries per a minimitzar l'impacte acústic de les diferents activitats.

El 1998 es va acordar la suspensió temporal d'admissió a tràmit de sol·licituds de llicència d'activitat per a locals d'oci al centre històric fins que no s'aprovara una nova ordenança municipal sobre prevenció de la contaminació acústica. En este temps no s'ha permés l'obertura de nous locals. Només s'han autoritzat canvis de titularitat i algunes ampliacions per a introduir millores en la insonorització.

S'ha obligat tots els establiments de la zona a instal·lar limitadors acústics en la font musical, que els serveis tècnics calibren i precinten per tal que no puguen superar els vuitanta-cinc decibels.

Tots els locals tenen acta de comprovació favorable, excepte un local que està canviant la titularitat i un altre que ha de finalitzar el tràmit per a obtenir la llicència de funcionament.

Quant a les limitacions d'ús derivades del planejament general, hi ha algunes limitacions per a la zona del nucli antic grau I i grau II. En el primer dels dos casos, les activitats de *pub* no es poden implantar quan hi ha més de cinc establiments en un radi de tres-cents metres amb centre en el local que es pretén obrir. Al seu torn, apareix un estàndard d'aparcaments per a esta mena d'implantacions. No s'indica quina és la limitació per a la zona del nucli antic grau II.

El servei de policia nocturn el fan tres o quatre agents, que els dies festius s'incrementen en tres efectius o més, dos dels quals presten especial atenció a les zones de bars i un altre es dedica al servei de grua municipal. Els horaris de tancament es controlen de manera estricta i es fan proves de sonometria. S'informa de l'activitat sancionadora i d'imposició de mesures correctores, que és l'habitual en els casos que hem detallat.

De resultes d'estos controls, durant el 2002 i el 2003 s'han instruït en total vuit actes de denúncia i expedients sancionadors per incomplir els horaris de tancament, i també per realitzar activitats no autoritzades. A més, s'han elaborat diverses actes amb motiu d'una transmissió de sorolls excessiva.

Finalment, es reconeix que a causa de l'escassetat d'efectius de la policia és molt difícil comprovar la capacitat als establiments per poder acreditar efectivament el nombre exacte d'usuaris que hi ha a l'interior.

A.4. ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA VALENCIANA

1. Conselleria de Territori i Habitatge

Esta administració precisa que les competències en matèria de control dels fenòmens de concentració de joves a la via pública corresponen a les administracions competents en

seguretat ciutadana i ordre públic. Afirmar que en el marc que estableix la legislació valenciana contra la contaminació acústica, correspon a la Conselleria actuar de manera subsidiària davant problemes acústics que generen els locals d'oci.

La Conselleria assenyala que actualment s'està elaborant el Pla acústic d'acció autonòmica, previst en la legislació valenciana. Respecte del seguiment i control de les iniciatives municipal per aprovar plans acústics, les seues competències les regulen els capítols III i IV de la Llei 7/2002, articles 24 i 29, i comunica que en l'actualitat es treballa en el desenvolupament reglamentari de la norma.

Com a conseqüència de les denúncies veïnals, l'àrea d'Inspecció del Territori ha dut a terme diverses inspeccions, sense que s'haja actuat d'ofici perquè no s'ha produït el desenvolupament reglamentari de la Llei, i perquè s'ha tingut en compte el que preveu la disposició transitòria de l'esmentada norma, que estableix un termini de sis mesos perquè els locals amb llicència s'adapten al que estableix la Llei.

L'any 2003 es van obrir setanta-nou expedients per denúncia, trenta-cinc dels quals corresponen a activitats que desenvolupaven locals d'oci.

Fins al moment no s'ha exercit la possibilitat d'actuació subsidiària, ja que no hi ha plans municipals de contaminació acústica. Per contra, s'ha optat per requerir els ajuntaments perquè exercisquen les competències que la Llei 7/2002 els atribueix. Se'ls ha informat de setanta-dos dels noranta-dos expedients que esta Conselleria ha iniciat, i els ajuntaments han actuat en dèneu ocasions.

Respecte de l'activitat sancionadora directa de la Conselleria, a causa del que s'ha exposat només s'ha iniciat un expedient sancionador, el qual es troba en tramitació.

La Conselleria tan sols té constància d'una declaració de zona acústicament saturada, la situada a la Zona Xúquer de la ciutat de València.

La Conselleria manifesta finalment que arran de la preocupació creixent per les qüestions que assenyala esta sindicatura, i a la vista de l'elevat nivell de denúncies per contaminació acústica, està considerant incloure la inspecció i el control de les activitats amb un potencial contaminador acústic com a camp d'acció prioritària en el Pla d'inspecció de la Conselleria per al 2004.

En la documentació annexa s'aporta informació sobre els expedients que ha iniciat la Conselleria en matèria de contaminació acústica (annex I), i sobre els escrits sobre el mateix tema que ha tramés als ajuntaments (annex II). A continuació detallem els ajuntaments als quals la Conselleria ha enviat els requeriments oportuns per sol·licitar que intervinguen en relació amb activitats amb ambientació musical generadores de molèsties.

MUNICIPI	ACTIVITAT
ALBATERA	DISCOTECA
ALGEMESÍ	BAR-PUB-DISCOTECA
ANNA	BAR

AYORA	PUB DISCOTECA
BENICARLÓ	PUB GUINGUETA
EL CAMPELLO	DIVERSOS BARS
CREVILLEN	CAFÉ BAR
EL PUIG	PUB
GANDIA	DISCOTECA
GUARDAMAR DEL SEGURA	PUB LOCALS D'OCI
LLÍRIA	REVELLA
MONCOFA	GUINGUETES
MONTESA	DIVERSOS PUBS
NULES	RESTAURANT ORQUESTRA
ONTINYENT	CAFETERIA
ORIHUELA	DISCOTECA
ORPESA	PUB
PEGO	PUB
ROCAFORT	PUB
TAVERNES DE LA VALLDIGNA	PUB
TÀRBENA	PUB DISCOTECA A LA PISCINA MUNICIPAL

Com es pot observar, les intervencions autonòmiques en esta matèria tenen un caràcter puntual i es duen a terme amb motiu de denúncies veïnals. Atesa la dimensió de la problemàtica que analitzem, la valoració no pot ser positiva ja que s'observa un grau d'incompliment en matèria de contaminació acústica molt elevat a la Comunitat Valenciana, i una proliferació excessiva de situacions de tolerància municipal envers el fenomen, cosa que exigiria una intervenció autonòmica més intensa.

D'altra banda, del contingut de la documentació que hem rebut a l'annex II se'n dedueix que l'esmentada intervenció es limita tot sovint a requerir informació al municipi respecte de les actuacions que ha dut a terme en detectar un problema d'esta naturalesa, i, després, sol·licitar que intervinga. No sembla que esta modalitat d'intervenció resulte prou eficaç.

A tall d'exemple, podem assenyalar les actuacions que es van seguir en relació amb l'Ajuntament de Pego per una denúncia de sorolls que procedien d'un bar amb ambientació musical. Es va fer un primer requeriment per sol·licitar un informe sobre les actuacions de l'Ajuntament respecte del problema, i un segon el 4 de setembre de 2003. Pel que sembla i segons ens consta, l'Ajuntament no va respondre als esmentats requeriments, de manera que es desconeix l'estat de l'expedient.

Una situació similar s'ha escaigut per una reclamació contra un altre local amb ambientació musical. En este cas es tracta d'un local situat al Campello, respecte del qual consta un primer requeriment del 28 de juliol de 2003 i un segon del 20 de novembre del mateix any, tots dos sense resposta. Un cas encara més escruixidor té lloc al municipi d'Orpesa, en el qual consta que un determinat *pub* de la població causa contínues molèsties i ultrapassa els termes de la seua llicència (en realitat es tracta d'una

discoteca) i ha donat lloc a tres requeriments de la Conselleria arran de les reiterades denúncies veïnals. Desconeixem si estes actuacions han estat eficaces.

2. Conselleria de Sanitat

Esta Conselleria comunica que el Pla autonòmic valencià sobre drogodependències i altres trastorns addictius 1999-2002 va concloure el seu període de vigència, sense que s'haja aprovat un pla nou. No obstant això, assenyala que les actuacions que poden incidir més directament sobre el problema que estudia este expedient, concretament la problemàtica del *botellot*, estan incloses en l'àmbit de la legislació que hi ha a la Comunitat Valenciana en matèria de drogodependències des del 1997, que en l'actualitat regula el Decret legislatiu 1/2003, d'1 d'abril, l'article 18.4 del qual prohibeix el consum de begudes alcohòliques a la via pública, entre altres llocs, llevat que siguen llocs autoritzats o dies de festa major o locals.

La Conselleria recorda que les competències de control i de sanció corresponen als ajuntament, i la Conselleria de Sanitat només ha d'intervenir en el supòsit que preveu l'article 54.2: es tracta dels casos en què les activitats o fets constitutius d'infracció superen l'àmbit territorial d'un municipi, i també quan, una vegada que s'ha denunciat el fet, i després d'haver requerit l'ajuntament, este no incoa el corresponent expedient sancionador en el termini d'un mes des del requeriment.

Com assenyala la Conselleria, el primer supòsit no se sol produir, ja que el consum es dona en un terme municipal. Quant al segon, que preveu la possible actuació subsidiària de la Conselleria, s'assenyala que «no costen situacions que poden englobar-se en la segona excepció i que, en conseqüència, requeririen la intervenció directa de la mateixa Conselleria de Sanitat. En este sentit, este Centre Directiu considera que la inexistència de casos en què s'haja detectat un deixament de funcions per part de les administracions locals és una mostra feaent del grau de compliment adequat en aplicar-se les mesures que conté el Decret legislatiu 1/2003».

A continuació, l'informe detalla les actuacions de prevenció que s'han efectuat. El fonament de la prohibició de consum a la via pública no és altre que limitar un dels factors que incidixen en l'abús de l'alcohol per part dels joves, com és la pressió de grup. El benefici addicional d'evitar molèsties és col·lateral a este objectiu principal, segons opina la Conselleria.

Es tracta, doncs, d'un element més d'una política d'intervenció més àmplia que disposa d'una dotació global de tres milions d'euros i que pretén evitar que el jovent consumisca alcohol. Per això s'han creat seixanta unitats de prevenció comunitària amb la finalitat d'elaborar programes de prevenció local que s'adrecen a escolars, professors, pares i altres col·lectius, un programa escolar per a tots els centres, i campanyes específiques per a consumidors en locals d'oci, amb la participació activa del sector empresarial, Associació Controla Club, mitjançant el programa *Si passes de la ratlla, t'ho perds*.

En el marc de les actuacions de col·laboració amb els ajuntaments que desenvolupa la Conselleria, cal destacar que regularment la Direcció General d'Atenció a la Dependència insta els ajuntaments a complir de manera estricta la legislació en esta matèria. Des de la Llei de 1997 s'han tramés diversos escrits informatius i recordatoris de l'aplicació de l'esmentada norma davant el *botellot*. També s'han dut a terme reunions de treball sobre l'aplicació de les mesures legals, especialment per a municipis petits.

Segons la Conselleria, estos recordatoris no són tant per a cridar l'atenció sobre possibles incompliments, sinó que més aviat es tracta de comunicacions que pretenen evitar una possible «despriorització» de les actuacions davant d'estos comportaments, especialment arran del canvi de les corporacions. Esta situació es va detectar clarament el 1999, però no sembla que s'haja repetit després de les últimes eleccions municipals del 2003.

En l'àmbit sancionador, l'informe reitera que no ha calgut assumir competències municipals a l'empara de l'article 54.2 del Decret legislatiu. Únicament en els casos en què la Guardia Civil o particulars s'han adreçat directament a la Direcció General de Drogodependències, s'han tramés les denúncies als ajuntaments, i s'ha constatat que estos complien estrictament les seues obligacions.

Finalment, la Conselleria aporta el resultat d'una enquesta que la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues va dur a terme el 2002/2003, en la qual preguntava sobre els llocs de consum d'alcohol dels menors entre dotze i divuit anys, i que assenyalava que la Comunitat Valenciana és la quarta comunitat autònoma amb menor prevalença de consum d'alcohol a la via pública.

Escolars valencians que manifesten consumir alcohol a la via pública (14 a 18 anys)	Mitjana nacional
13.9 %	20.9 %

Els resultats per províncies mostren, però, que la província de València s'acosta a la mitjana nacional.

Dades del consum d'alcohol a la via pública per part de menors a la Comunitat Valenciana. Dades per províncies.		
ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA
12.1 %	11.2 %	18.6 %

Per acabar, la Conselleria assenyalava que en els darrers anys s'ha observat una lleugera disminució en les dades sobre prevalença d'ús d'alcohol en la població valenciana major d'edat, que ha passat d'un 7 % el 1996, al 6.3 % el 2002, segons una enquesta que es va elaborar sobre una mostra de dos mil casos, amb un error estimat de + - 2 %.

3. Conselleria de Justícia i Administracions Públiques

Esta Conselleria afirma que no té competències en matèria de *botellot*, ni tampoc de «concentració d'establiments amb ambientació musical». Estes matèries corresponen a altres conselleries i als ajuntaments.

Per tant, només informa sobre les matèries que són de la seua competència. Estes són:

- El control d'horaris d'obertura i tancament.
- El control de la capacitat.

Afirma que la intervenció en tots dos àmbits es fa tant d'ofici com a instàncies de la part interessada mitjançant la presentació de la denúncia corresponent, i la duen a terme funcionaris de la unitat del Cos Nacional de Policia adscrits a la Comunitat Valenciana, i també funcionaris de la Policia Local i de la Guàrdia Civil. En els dos primers casos cal destacar les inspeccions que va ordenar la Direcció General d'Interior, i també les actuacions que coordinen les policies locals.

Únicament s'informa de les actuacions de l'any 2004 a la província de València, i en resulten les dades següents:

PROVÍNCIA DE VALÈNCIA	Actes d'inspecció	Expedients
Excés de capacitat	23	3
Venda i subministrament d'alcohol a menors	1	-
Venda i subministrament de tabac a menors	1	-
Presència de menors en espectacles als quals tenen prohibit entrar	1	-
Incompliment de l'horari de tancament	153	50

B. VALORACIÓ PRELIMINAR DE LA SITUACIÓ EXISTENT A LA COMUNITAT VALENCIANA A LA LLUM DELS INFORMES REBUTS

A partir de la informació que hem rebut de les diferents administracions a les quals van sol·licitar informe, és procedent ara establir un seguit de resultats preliminars sobre els distints aspectes que van motivar esta investigació.

B.1. PROBLEMÀTICA RELACIONADA AMB EL CONSUM D'ALCOHOL A LA VIA PÚBLICA

1. Llocs en què es produïx el fenomen

En termes generals, podem indicar que, excepte en uns quants casos, la gran majoria dels ajuntaments que hem consultat neguen que en els seus termes municipals es produïsquen situacions generals de concentració de persones a la via pública amb l'objectiu de consumir begudes alcohòliques.

Especialment els ajuntaments petits i mitjans reconeixen que hi ha llocs concrets on grups reduïts de joves es reuneixen circumstancialment, sovint al voltant dels seus vehicles, per consumir alcohol.

Molts ajuntaments reconeixen que la problemàtica del consum d'alcohol a la via pública es produïx a l'exterior dels locals d'oci nocturn. Moltes voltes els esmentats locals tenen una dimensió reduïda, de manera que, quan la concurrència és més gran, els usuaris ixen

a l'exterior de l'establiment, consumixen allí i causen greus molèsties al veïnat, que ha de suportar el soroll que produïx la permanència d'estos ciutadans, les seues converses i, en general, un comportament mediatitzat pels efectes de l'alcohol.

No sempre, però, es tracta d'una problemàtica lligada a la limitació de la capacitat dels locals, sinó que simplement alguns ciutadans s'estimen més consumir a l'aire lliure, especialment a l'estiu o quan fa bon oratge.

Al seu torn, quan es tanca l'establiment els usuaris resten concentrats a l'exterior durant un quant temps, siga amb begudes procedents de l'interior de l'establiment, siga amb begudes que han emmagatzemat prèviament als seus vehicles. Algun ajuntament que ha reconegut esta situació afirma, amb tot, que estes concentracions no solen durar molt, si bé en el cas de referència estes situacions de tancament d'establiments de tipus discoteca es produïen a les vuit del matí, i això, no cal dir-ho, condiciona i limita esta pràctica.

Cap ajuntament no comunica que hi haja espais reservats i condicionats per a estes pràctiques, llevat que es tracte de festes majors o altres esdeveniments especials.

2. Denúncies i expedients sancionadors tramitats

L'activitat sancionadora que s'ha dut a terme davant estes pràctiques no és plenament satisfactòria, i en la majoria de les ocasions s'ha pogut comprovar que és certament reduïda. Als ajuntaments on es donen situacions concretes de consum a la via pública, gairebé mai no es fan denúncies que donen lloc a incoar expedients sancionadors, tot i que estes situacions són habituals.

La Policia Local reacciona generalment quan hi ha denúncies veïnals, però no és habitual que ho faça d'ofici. Una vegada s'ha rebut la denúncia, es presenten al lloc dels fets, i amb la seua presència o informant els joves de la infracció que cometen induïxen a la dissolució de les concentracions. Sovint, els joves abandonen la zona quan advertixen que la Policia Local es dirigix al lloc i fugen de la seua presència. Esta situació dificulta que es facen les denúncies corresponents.

A partir de la informació que hem rebut estimem que normalment es toleren estes pràctiques quan no són generalitzades, malgrat que la legislació valenciana no fa dependre la infracció de la dimensió de les concentracions o de si són habituals.

Si les denúncies són escasses, encara ho són més els expedients sancionadors que es tramiten. A més, trobem que hi ha molts municipis que no han obert cap expedient sancionador, tot i reconèixer que hi ha casos de consum a la via pública perfectament localitzats.

Als municipis, com ara la ciutat de València, on es detecta més activitat sancionadora, està acreditat que estes pràctiques no s'han eliminat definitivament, ja que continua havent-hi llocs en què es duen a terme. Amb tot, l'efecte dissuasiu d'este tipus d'intervenció és innegable, i fa que la situació millore en relació amb les situacions de

mera tolerància. Es tracta, doncs, d'una resposta necessària, que s'ha d'acompanyar amb un altre tipus d'actuació de caràcter preventiu i de foment de l'oci alternatiu.

3. Efectius de la policia: especialització i suficiència

La immensa majoria dels municipis que hem contactat no tenen dotacions específiques per a prevenir i, si escau, denunciar estes pràctiques, de manera que este tipus d'intervencions correspon als agents que presten el servei ordnari.

Es va preguntar als ajuntaments quines dotacions de policia tenen en servei nocturn i s'ha constatat que solen disposar de mitjans molt migrats per atendre els seus serveis. En alguns casos, els ajuntaments ens comuniquen que els resulta impossible atendre adequadament les queixes veïnals per este concepte, ja que els escassos mitjans personals no fan possible dur a terme una funció eficaç.

Amb els mitjans tan limitats de què es disposa resulta impossible o molt difícil establir serveis de guàrdia fixos d'efectius de la policia a les àrees on es produïx la concentració, mesura que, si s'aplica, és plenament efectiva, ja que dissuadix els joves de concentrar-se per a dur a terme esta pràctica.

Quan el fenomen ja s'ha produït i hi ha un nombre important de joves consumint, la intervenció de la policia esdevé extraordinàriament complicada, sobretot si la dotació no és molt àmplia, perquè en reprimir-se el comportament es genera el rebuig lògic dels individus concentrats, que poden adoptar comportaments violents que superen la capacitat de reacció dels agents. La qüestió es convertix llavors en un problema greu d'ordre públic.

4. Iniciatives municipals per a implantar alternatives d'oci en horari nocturn

En la nostra investigació hem trobat molt pocs ajuntaments que mantenen programes d'alternativa d'oci juvenil en horari nocturn i caps de setmana, si bé hi ha exemples bastant interessants. L'avaluació d'estes inciatives ens sembla d'allò més positiva, per tal com poden induir els joves a practicar un oci més sa, encara que creiem que s'ha de relativitzar la importància d'estos programes, molts dels quals estan en fase d'implantació.

Modificar els hàbits dels joves exigiria un esforç més gran en tots els municipis a fi d'oferir una alternativa a través de programes atractius, que, tot i no substituir la tradicional «marxa», almenys la complementaren i tingueren una finalitat clarament educativa i cultural.

Ens sembla interessant la iniciativa del municipi de Xàtiva en relació amb l'elaboració del programa Xàtiva oci contracorrent, amb la participació prèvia dels potencials usuaris, als quals se'ls va permetre manifestar els seus interessos i preferències; d'esta manera s'afavorix l'èxit del programa i se n'anticipa l'acceptació. No obstant això i tal com reconeix l'Ajuntament, el programa no ha tingut un èxit massiu d'assistència, ja

que la seua penetració en la societat encara és reduïda. Segons l'informe municipal, és necessari mantenir i potenciar el programa per aconseguir que progresse i es consolide.

Convenim que iniciatives d'esta mena s'han de potenciar i valorar a mig i llarg termini, ja que es tracta de modificar hàbits molt arrelats. Des d'esta institució encoratgem els ajuntaments perquè fomenten i aprofundisquen esta classe d'actuacions.

Altres municipis també disposen de programes que val la pena destacar aquí. És el cas del municipi d'Elx, que té un programa bastant complet denominat Espai actiu, i també la ciutat d'Almassora, que disposa d'un programa pilot d'oci nocturn. Alzira també té un programa propi, igual que els municipis de Cullera, Ontinyent i Sueca, o el programa de l'Ajuntament de València denominat A la lluna de València.

Alguns ajuntaments informen que existixen actuacions per a fomentar l'oci alternatiu, però en horaris diferents del nocturn, cosa que no correspon amb l'objectiu d'esta investigació, ja que, tot i ser iniciatives interessants i necessàries, no constituïxen una alternativa a les pràctiques del *botellot*, que es produïx en un horari distint.

Només vuit dels municipis consultats tenen, doncs, un programa específic d'oci nocturn, és a dir, a penes trenta per cent del conjunt. No se sol tractar, a més, de programes permanents i consolidats, sinó d'experiències que els ajuntaments han d'implantar i desenvolupar amb més dedicació.

5. Planificació municipal i autonòmica en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius. Determinacions i programes sobre el *botellot*

És notòria l'absència generalitzada d'este tipus de planificació als municipis, malgrat que l'article 43 del Decret legislatiu 1/2003, d'1 d'abril, obliga els ajuntaments de més de vint mil habitants a disposar d'este instrument i a executar-lo, d'acord amb el Pla autonòmic de drogodependències i altres trastorns addictius.

De tots els municipis consultats, crida l'atenció que només Algemesí, Alzira, Carcaixent, Catarroja, Cullera, Paterna, Vilamarxant, Xàtiva (este últim és un pla mancomunat entre diversos municipis) i València afirmen disposar d'este pla. Alguns municipis com Orpesa manifesten no tenir-ne perquè no se li pot exigir, atesa la seua població, i alguns simplement no n'informen. Entre estos municipis podem destacar, per la seua dimensió, ciutats com ara Alacant, Castelló, Elx, Alcoi, Benidorm, Sueca o Elda, entre altres localitats. L'Ajuntament de Sagunt comunica per la seua banda que no disposa d'este pla, encara que sí d'un pla bianual de caràcter similar.

Una altra qüestió d'interés que hem observat és que, generalment, en estos plans no es presta atenció a la problemàtica del consum d'alcohol a la via pública. Normalment, en els plans que hem pogut consultar s'aborda la problemàtica de l'alcohol com una patologia general del comportament, i es programen actuacions de prevenció que van destinades principalment a intervenir en l'entorn educatiu i familiar de l'individu.

L'Ajuntament de Xàtiva manifesta, però, que en el pla mancomunat s'estudiarà incorporar accions específiques contra estes pràctiques de consum. Este particular només l'hem pogut comprovar en el cas del pla de la ciutat de València, que inclou un programa específic contra el *botellot*, fet que convé destacar.

Creiem que la programació d'accions específiques davant estes pràctiques en els plans sobre drogodependències mereix una clara atenció, ja que opinem que este tipus d'actuacions són especialment rellevants, atés que en el context del *botellot* s'afavorix la pressió del grup sobre l'individu, que l'induïx a iniciar-se en el consum d'estes substàncies o a incrementar-lo.

Quant a la Conselleria de Sanitat, sembla llevar importància a la introducció en la planificació autonòmica sobre drogodependències de programes específics contra el *botellot*, i assenyala que la Llei de 1997 permet prevenir-lo i reprimir-lo. D'altra banda, no s'ha actualitzat l'anterior Pla autonòmic sobre drogodependències, fet que resulta censurable. Entenem que l'esmentat Pla ha de recollir les qüestions relacionades amb esta mena de comportaments addictius, que estan bastant estesos a la Comunitat Valenciana.

6. Valoració del problema segons les administracions consultades

En termes generals, els municipis que hem consultat, especialment els mitjans i els petits, minimitzen el problema del *botellot* tot afirmant que es tracta de fenòmens concrets que no poduïxen problemes especials en la població.

Amb tot, alguns ajuntaments han evitat pronunciar-se sobre el problema, encara que per altres queixes a instàncies de part que esta institució ha tramitat, i també per informacions periodístiques, procedents d'associacions i col·lectius ciutadans, i per la comprovació que ha efectuat el personal d'esta institució, sabem que el problema es dona, com succeïx, significativament, amb l'Ajuntament de Castelló.

Alguns ajuntaments constaten la gravetat del problema, que es basa en un seguit d'hàbits que es consoliden a la Comunitat Valenciana, com, per altra banda, ocorre també en molts punts d'Espanya.

En el seu informe, la Conselleria de Sanitat sembla minimitzar la incidència actual d'este problema, i afirma haver realitzat diversos recordatoris als ajuntaments, especialment arran dels canvis en les diferents corporacions com a resultat de les eleccions municipal. També indica que va detectar una certa relaxació en el nivell de control d'estes pràctiques l'any 1999, que, tanmateix, no s'ha observat amb la mateixa intensitat el 2003.

La informació estadística que aporta sembla indicar que, a juí de la Conselleria, la situació global d'este problema està controlada, ja que es troba clarament per davall de la mitjana nacional. No disposem de dades que puguen contradir els percentatges que fa servir la Conselleria, els quals, a més, provenen d'estadístiques que s'han fet a nivell nacional, i per esta raó no és possible contraposar-los cap argument.

No obstant això, atenent a l'experiència que hem acumulat en esta institució a partir de nombroses queixes a instàncies de part, podem afirmar que, independentment d'este tipus de dades de caràcter general, el cert és que el fenomen genera greus molèsties al veïnat, a banda dels efectes en la salut pública, decididament negatius, que comporten per si mateixes estes pràctiques, les quals induïxen a hàbits de consum negatius.

La tolerància municipal que s'observa envers nombrosos supòsits, especialment quan es tracta de casos puntuals, de concentracions petites de persones o, simplement, quan els mitjans per bandejar estos comportaments són insuficients, s'ha de corregir mitjançant estratègies globals que prevegen potenciar alternatives d'oci nocturn, elaborar campanyes informatives i educatives, aplicar mesures sancionadores quan siga procedent, i també la presència preventiva de la Policia Local, entre altres coses.

Una intervenció més intensa de la Conselleria de Sanitat, en col·laboració amb els ajuntaments, per exercir quan escaiga la potestat d'intervenció subsidiària que la Llei de prevenció de drogodependències estableix en l'article 54.2, seria igualment desitjable. A partir dels informes municipals que hem rebut hem constatat que en nombrosos casos situacions que la Policia Local ha denunciat no han menat a l'obertura d'expedients sancionadors, i això ha d'atraure la competència de la Conselleria en el marc del que estableix l'esmentat precepte, cosa que no afecta el principi constitucional de garantia de l'autonomia local de municipis i províncies, ja que la salut pública és una competència compartida que, si bé comporta un interès local indubtable, s'estén a l'àmbit de la intervenció de la resta d'administracions territorials i, singularment, de l'autonòmica.

B.2. PROBLEMÀTIA RELACIONADA AMB ELS ESTABLIMENTS D'OCI

1. Ordenances municipals específiques contra la contaminació acústica i adaptació a la legislació valenciana.

A partir dels informes que hem rebut hem constatat que la majoria dels municipis contactats disposen d'este instrument normatiu. En concret, disposen d'ordenança sobre sorolls els municipis d'Alacant, Castelló, Moncofa, Benicàssim, Orpesa, Alzira, Carcaixent, Cullera, Lliria, Ontinyent, Paterna, Quart de Poblet, Sueca, València, Xàtiva, Elx i Torreveja.

No en tenen Almassora, la Vall d'Uixó, Algemesí, Catarroja, Alcoi, i no es pronuncien sobre el particular els ajuntaments de Sagunt, Biar i Elda.

Un aspecte destacable és la constatació que la majoria de les ordenances són anteriors a l'entrada en vigor de la legislació sobre contaminació acústica valenciana. Alguns ajuntaments han indica que, per este motiu, les seues ordenances no estan adaptades a les determinacions que fixa l'esmentada norma. Alguns d'estos ajuntaments han iniciat processos per revisar i adaptar les esmentades ordenances, cosa que evidentment resultaria desitjable en tots els casos.

No obstant això, és cert que la disposició transitòria de la Llei 7/2002, de 3 de desembre, només obliga a adequar les ordenances preexistents al que estableix l'esmentada Llei en el termini d'un any des de l'aprovació del reglament de desenvolupament, raó de pes que, juntament a altres, aconsellen el ràpid desenvolupament reglamentari de la norma. En qualsevol cas, estimem que això no impedis que els municipis acorden adaptar les seues ordenances, especialment pel que fa als límits d'immissió acústica.

Algun ajuntament assenyala —és el cas de Vinaròs— que no ha adoptat una ordenança específica perquè espera que la Generalitat procedisca al desenvolupament reglamentari de la Llei de protecció contra la contaminació acústica.

D'altra banda, s'observa que els municipis que no tenen ordenança en matèria de sorolls disposen d'alguna ordenança sobre esta qüestió, siga en ordenances de caràcter més ampli —ordenances ambientals (és el cas de Burriana i Benidorm)--, siga en el planejament general de la població. Especialment els segons no són instruments idonis per a regular una problemàtica específica i complexa com és la contaminació acústica, atés que els plans urbanístics tenen un objectiu diferent, encara que lògicament han de regular els usos i establir si escau les limitacions per raó del tipus d'activitat. Per això seria convenient que estos municipis procediren a aprovar les ordenances corresponents.

2. Planificació acústica municipal i autonòmica

La Llei 7/2002, de 3 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica, estableix com un dels seus pilars fonamentals l'aprovació d'uns instruments d'ordenació estratègica que compreguen els distints àmbits de producció d'este tipus de contaminació.

En el marc de la planificació acústica local, el procés arranca amb l'elaboració del mapa acústic de la localitat, que és un instrument imprescindible per a conèixer de manera precisa la situació concreta de l'estat acústic del municipi, i poder definir a través del programa d'actuació les mesures necessàries per a minimitzar l'impacte acústic que generen les diferents activitats. Així s'expressava l'exposició de motius de l'esmentada Llei.

En efecte, tot procés de planificació pretén ordenar *ex novo* o reordenar situacions existents amb un objectiu determinat, que en el cas de la contaminació acústica no és altre que aconseguir una major qualitat de vida dels ciutadans. Per això s'ha de partir d'un coneixement adequat de la realitat; el mapa acústic complix esta funció en analitzar els nivells de soroll que hi ha a la localitat i en proporcionar informació sobre les fonts sonores mitjançant els mesuraments escaients.

Constatada esta realitat i amb la informació rebuda, s'ha d'elaborar un programa d'actuació en el qual es definixen les mesures que cal adoptar per a corregir les deficiències i els problemes que s'han advertit en el procés d'obtenció de la informació. Entre les mesures corresponents es poden incloure les d'ordenació d'activitats existent o

futures, l'establiment de sistemes de control de soroll i programes per a minimitzar la producció i la transmissió de sorolls, entre altres mesures.

El mapa acústic i el programa d'actuació integren conjuntament el pla acústic municipal i cal destacar que els ciutadans i les associacions veïnals interessades han de poder participar en el procediment d'elaboració.

Segons disposa l'article 22 de la Llei 7/2002, de 3 de desembre, l'aprovació d'estos mapes és obligatòria en tots els municipis de més de vint mil habitants. L'Ajuntament d'Orpesa justifica precisament amb esta dada —el fet de no arribar a este nombre d'habitants— no haver aprovat el pla acústic municipal.

A despit d'això, s'ha d'assenyalar que el que s'acaba de dir no és l'única condició d'obligatorietat que preveu la Llei, per tal com els municipis que no arriben a esta població, a més de tenir facultat per elaborar el pla, poden ser obligats a aprovar plans zonals per a les àrees amb una forta concentració d'activitats i establiments públics que generen contaminació acústica pel seu mateix funcionament o per l'activitat dels usuaris, o en supòsits de proximitat amb diverses vies de comunicació.

Doncs bé, d'acord amb la informació que hem rebut dels diferents ajuntaments, que s'està molt lluny d'una situació simplement acceptable en esta matèria.

Cap dels municipis que hem contactat no disposa de pla acústic municipal, i de moment només consta que l'Ajuntament de Dénia ha adoptat un acord per ordenar que s'elabore el mapa acústic i el pla municipal d'actuació municipal, que el municipi de Catarroja disposa d'un mapa acústic de la localitat, que Paterna informa sobre la intenció de consignar una partida pressupostària per a l'elaboració del pla acústic en els pressupostos de 2004, i que el municipi de Xàtiva elabora el mapa acústic de la població.

Algun ajuntament ens ha assenyalat que no disposa de pla municipal en la mesura que tampoc no s'ha elaborat el pla autonòmic. Respecte d'això, l'informe de la Conselleria de Territori i Habitatge manifesta que el Pla acústic d'acció autonòmica s'està elaborant a hores d'ara, sense detallar-ne l'estat actual ni quan està previst que s'aprovarà.

No cal dir que, al cap d'un any i mig de l'entrada en vigor de la Llei, ja resulta oportú que la Conselleria extreme els esforços per aprovar l'esmentat pla tan prompte com siga possible, atesa la seua rellevància, especialment en matèria de coordinació d'actuacions, de prevenció i de reducció de fonts sonores, i també per la seua funció pedagògica en l'àmbit de la ciutadania i de les administracions implicades.

No obstant això, no sembla que esta siga una excusa admissible per eludir aprovar la planificació acústica local, ja que la Llei autonòmica de protecció contra la contaminació acústica no condiona de cap manera a l'existència prèvia del pla autonòmic l'aprovació d'estos plans

3. Declaració de zona acústica saturada

Resulta certament significatiu que cap dels municipis contactats comuniqui que hi haja una declaració de zona acústicament saturada al seu terme municipal. En algun cas s'indica que s'està estudiant o iniciant el procediment per a l'esmentada declaració, però no consta que això s'haja dut a terme.

Amb tot, l'informe de la Conselleria de Territori i Habitatge (encara que no el que ha enviat l'Ajuntament de València) assenyala que s'ha declarat una zona acústicament saturada a la Comunitat Valenciana: la Zona Xúquer de la ciutat de València. A esta Conselleria no li consta que hi haja cap més declaració d'esta naturalesa.

En algun cas, com el de l'Ajuntament d'Alacant, s'ha qualificat determinada zona com a zona acústicament saturada en el planejament urbanístic municipal, i la mesura que això ha implicat ha estat suspendre noves llicències o ampliar els establiments

El municipi de Dénia afirma tenir en estudi declarar acústicament saturada una zona del terme municipal. Per la seua banda, el municipi de Sueca comunica que pretén iniciar un expedient per a declarar el carrer de Jaume I zona acústicament saturada, si bé no ens consta que s'haja iniciat el tràmit. D'altra banda, Benicàssim té un expedient de declaració en marxa, que està paralitzat, però, des del 2002.

Algun municipi ha adoptat acords als quals habilita expressament la declaració, sense disposar, però, de l'esmentada declaració, com ara suspendre la concessió de noves llicències d'activitat, cas, per exemple, d'Algemesí. També el municipi d'Elx disposa d'una declaració que, si es vol, configura una situació intermèdia, ja que comporta l'establiment d'algunes de les limitacions pròpies de les zones acústicament saturades. Es tracta de la denominada «declaració de zona amb nombrosos establiments d'ús públic i equip musical».

Esta situació és certament sorprenent si es té en compte que en molts dels municipis consultats hi ha fortes concentracions d'establiments en determinades zones, sobretot als nuclis històrics o àrees de costa, i en estos municipis es donen problemes greus per molèsties al veïnat que deriven dels efectes acumulatius del soroll, especialment a conseqüència dels fluxos de persones que transiten entre els establiments, i que fins i tot es concentren a l'exterior per consumir begudes o simplement per conversar.

Evidentment, els ajuntaments haurien de prioritzar este tipus de declaracions, que poden fer més fàcil imposar mesures com ara limitar els horaris de tancament, impossibilitar que es concedisquen noves llicències d'activitat, prohibir la circulació de vehicles, o qualsevol altra que es considere adequada per a reduir els nivells de contaminació acústica, i això d'acord amb el que disposa l'article 30 de la Llei 7/2002, de 3 de desembre.

S'ha de tenir en compte que esta declaració no és potestativa per a les corporacions locals, ja que segon estableix l'article 28.2 de l'esmentada Llei, s'han de declarar sota este règim totes les zones que ultrapassen determinats nivells de so durant el període que fixa la norma. Evidentment, per determinar esta obligatorietat és necessari que es

faça una anàlisi acústica de les diferents zones del terme municipal, cosa que connecta amb l'elaboració de mapes acústics i, per tant, amb la problemàtica que hem assenyalat adés.

Quant a la Conselleria de Territori i Habitatge, el seu informe no assenyalava res en relació amb l'exercici de les seues potestats en esta matèria, i en particular del seguiment i control de les iniciatives municipals per aprovar declaracions de zones acústicament saturades. La Conselleria només esmenta que les seues potestats en esta qüestió, i també en l'elaboració dels plans acústics municipals, tenen l'abast que preveuen el articles vint-i-quatre i vint-i-nou de l'esmentada Llei.

Amb això es vol significar que la intervenció de la Conselleria es limita exclusivament al paper que la Llei li concedeix en el curs d'un procediment que correspon iniciar i resoldre a l'ajuntament, i en el qual només intervé emetent actes de tràmit. La Conselleria afirma en este sentit que treballa en el desenvolupament reglamentari de la norma.

Amb tot i això, s'ha de recordar a la Generalitat que, segons determina l'article quart de l'esmentada norma, la Generalitat i les corporacions locals han d'exercir les competències que respectivament els atribuïx la Llei de manera coordinada a fi de garantir que s'apliquen eficaçment, i tant la Generalitat com les diputacions provincials han de prestar assistència tècnica i financera als municipis. Esta determinació impedis a la Conselleria poder inhibir-se de qualsevol responsabilitat davant la inactivitat dels municipis.

En conseqüència, convindria que la Conselleria recordara i demanara als ajuntaments que complisquen estes obligacions i que cooperara amb estos de manera coordinada per elaborar els informes i estudis escaients per tal de determinar la necessitat d'efectuar este tipus de declaracions. Tot això sens perjuí que, en el supòsit d'un clar i contumaç deixament de funcions per part dels municipis en esta matèria, la Conselleria puga exercir les potestats de substitució que preveu l'article 60 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases de règim local.

4. Limitacions d'ús establides en el planejament municipal a fi d'evitar la concentració d'establiments d'esta naturalesa

Segons hem pogut comprovar en els informes que hem rebut, els plans generals urbanístics solen preveure determinades limitacions relacionades amb la implantació d'establiments, si bé només alguns establixen previsions específiques per a evitar-ne la concentració. Este tipus de previsions s'ocupen principalment de fixar les distàncies mínimes entre els locals i són diferents en cada municipi.

Com en el cas de la ciutat de València, de vegades no hi havia limitacions en la planificació general ordinària, de manera que les limitacions es van decretar mitjançant modificacions posteriors. Esta situació ha afavorit que es produïsquen situacions de concentració d'usos que ara generen un problema greu, atés que han consolidat drets i han donat peu a pràctiques difícils de corregir.

Alguns ajuntaments, com ara Orpesa o Sagunt, pretenen incidir en la fixació de mecanismes que afavorisquen el trasllat dels establiments cap a zones no habitades, fora de la població, mesura que ens sembla interessant.

5. Incompliments més freqüents en matèria d'establiments

Tant a partir dels informes rebuts per les diferents administracions, com per l'experiència que esta institució ha acumulat durant els últims anys arran d'actuacions d'ofici i, especialment, a instàncies de ciutadans, podem concloure que les situacions més freqüents d'incompliment d'activitats són les següents:

A) Funcionament d'activitats sense llicència d'obertura o que, tot i haver-la obtinguda al seu dia, hi ha un canvi de titularitat no autoritzat. Malauradament, hem observat que este fenomen és prou freqüent als municipis valencians, i hi ha situacions de tolerància que només se superen al cap de molt de temps –anys fins i tot-- des que els ciutadans afectats denuncien la situació.

Formalment, la legislació d'activitats qualificades és clara i contundent en este sentit, en la mesura que ordena clausurar l'activitat i simplement concedix un breu tràmit d'audiència al seu titular. En la pràctica, rares vegades s'exercix esta potestat en els termes en què està prevista, i quan s'aplica s'observen dilacions indegudes.

En els casos que arriben a esta institució hem pogut observar que fins i tot quan procedim a resoldre expedients recomanant l'exercici de les esmentades potestats, les administracions són reticents a exercir-les, de manera que s'ha d'efectuar un seguiment continu d'estes situacions per observar que es complixen.

Evidentment, la situació anterior no és idèntica a tots els municipis, ja que alguns reaccionen adequadament, però és un fenomen prou estès.

B) Activitats que funcionen amb llicència però sense haver obtingut l'acta de comprovació favorable. El nombre de casos relacionats amb esta situació és també elevat, i s'observen situacions de tolerància en el mateix sentit que s'ha apuntat anteriorment.

La inexistència d'esta acta també impedeix, com és lògic, que s'exercisca l'activitat, ja que per a obtenir-la l'interessat només ha hagut d'acreditar l'adequació jurídica de la seua activitat sobre el paper. És en este moment quan, una vegada feta la visita oportuna, l'ajuntament pot comprovar que efectivament el que planteja l'interessat s'ha executat adequadament, i que la instal·lació està per tant en condicions de funcionar sense causar molèsties o riscos tant als usuaris de l'establiment com a terceres persones.

Convindria en este aspecte que les administracions observaren un rigor més gran.

C) Modificació no autoritzada de l'activitat o incompliment de les condicions previstes en la llicència –activitats que excedixen els termes de la llicència concedida. Este

aspecte és igualment preocupant, perquè una activitat que inicialment s'ha pogut autoritzar i comprovar adequadament, pot variar les condicions de funcionament en el futur. Al seu torn, pot empitjorar el seu funcionament com a conseqüència d'activitats de manteniment inadequades, insuficients o inexistents.

En els informes que hem rebut hem observat que gairebé cap ajuntament o conselleria no exercix les potestats de seguiment d'ofici mitjançant campanyes d'inspecció periòdiques, i actuen normalment quan els ciutadans afectats presenten denúncies.

Esta és la praxi administrativa habitual, i no només en estos àmbits, atés que la insuficiència de mitjans personals i materials de les diferents administracions públiques sol relegar les actuacions d'ofici a un segon pla; amb tot, estimem que s'hauria d'aprofundir en este tipus de campanyes, ja que determinats incompliments, especialment en matèria de seguretat i salubritat d'establiments, no solen ser denunciats pels ciutadans, perquè, o bé no perceben el problema, o bé consideren que estes situacions són inevitables o consubstancials a l'activitat.

D) Superació de les condicions d'emissió sonora que estableix la llicència o que preveu l'ordenança municipal o llei autonòmica. El problema del soroll és especialment sensible en la nostra societat i la tutela dels drets que afecta la seua problemàtica ha rebut els darrers anys un suport important tant en el nivell normatiu com en el jurisprudencial. Sobre este punt tornarem amb més detall més endavant.

Les administracions han de dur a terme els mesuraments sonomètrics corresponents per acreditar que se superen els nivells d'emissió acústica a requeriment del ciutadà afectat o fins i tot d'ofici, i han d'adoptar les mesures corresponents, que poden comportar des de la imposició de mesures correctores fins a la clausura de les activitats, a banda de les sancions consegüents.

En esta matèria, la resposta de les administracions locals i autonòmiques no és suficient, tal com demostra l'elevat nombre de queixes que es presenten a esta institució.

El quadre següent detalla el nombre de queixes que van donar lloc a procediments en cadascun dels anys corresponents, en matèria de contaminació acústica, i també en allò que es referix a la localització espacial d'usos amb significativa incidència col·lectiva, que fa referència a la problemàtica específica de les concentracions de locals d'oci. De tot això se'n va donar compte en el informes anuals que esta institució presenta davant les Corts Valencianes:

QUEIXES DAVANT EL SÍNDIC DE GREUGES

Anys	Contaminació acústica	Concentracions d'oci
Any 2000	112	1
Any 2001	75	3
Any 2002	94	4
Any 2003	78	2

Tot i que quantitativament el nombre de queixes sobre concentracions d'oci no sembla massa significatiu, cal assenyalar que corresponen a àrees poblacionals que afecten un ampli grup de ciutadans, ja que es tracta de nuclis d'oci de grans dimensions.

-Any 2000: la queixa correspon a quaranta veïns del Municipi d'Aspe, on se situaven nombrosos establiments de tipus *pub* en una via de dimensions reduïdes.

-Any 2001: les tres queixes que es van iniciar eixe any corresponien a diversos municipis de la Comunitat Valenciana. En primer lloc, la queixa del municipi de Guardamar del Segura, que va promoure una associació de veïns en relació amb diversos carrers del nucli urbà. Juntament amb esta queixa, una associació de veïns i d'estiuejants de Torrevieja en va presentar una altra per la concentració massiva de joves en un barri de la ciutat. Finalment, una associació de veïns i de comerciants de la ciutat de València va denunciar la mateixa situació en el centre històric de València, en el barri del Carme.

-Any 2002: es va admetre un primera queixa perquè es va constatar que s'estava tramitant un recurs jurisdiccional davant el decret de l'Alcaldia d'Elx, el qual autoritzava una ampliació de l'horari de tancament dels establiments que hi ha en este cas al barri de La Zapatillera. A la ciutat de Silla es va obrir una altra queixa per este tipus de problemes, a causa dels establiments que es concentren a la zona denominada Quatre Camins. Una tercera queixa la va promoure una associació veïnal de Guardamar del Segura, per les molèsties que provocaven els establiments de la zona centre. En este cas, esta institució ja havia realitzat els pronunciaments corresponents per la queixa presentada el 2001, que no s'havien atés finalment, i es va procedir a obrir una nova queixa. Finalment, la quarta queixa es referix a les molèsties que genera la concentració de locals al nucli antic del municipi de Xàtiva.

-Any 2003: es va tramitar un queixa que havia interposat l'Associació de Veïns de Santa Pola Centre, com a conseqüència de les molèsties que causa la concentració d'establiments a la zona i també la pràctica del *botellot*. A més d'esta queixa, se'n va tramitar una altra, també d'una associació veïnal, per l'ampliació temporal d'horaris en festes que va fer l'Ajuntament de Xàtiva, en la qual els ciutadans es queixaven per les greus molèsties a què la concentració d'establiments que es dóna a la zona ja els havia sotmés al llarg de tot l'any.

Les queixes relacionades amb el problema del *botellot* estan integrades en el grup corresponent a la contaminació acústica, tal com s'ha donat compte en els informes anuals.

E) Incompliment en matèria d'horaris de tancament. Este tipus d'incompliments són especialment greus des de l'òptica de la producció de contaminació acústica, ja que l'obertura dels locals afavorix la concentració de joves tan a l'interior com a l'exterior, cosa que, a més, genera fluxos d'usuaris que es desplacen entre els establiments. El

tancament dels locals fa que els usuaris es traslladen a altres llocs, o que senzillament es dispersen, i això, si més no, reduïx significativament el problema.

Segons els informes que hem rebut, consta clarament que els problemes d'incompliment en esta matèria són abundants, i que pertoca una reacció sancionadora necessàriament contundent. Lamentablement, l'experiència que ha acumulat esta institució en la matèria demostra que, tot i les sancions que en algunes ocasions s'imposen a estos comportaments, hi ha incompliments que són tolerats sovint, especialment en el cas dels establiments aïllats que no estan sotmesos al mateix nivell de pressió potencial que els que se situen en àrees de concentració.

F) Incompliments en matèria de capacitat. Segons hem pogut observar, les diferents administracions implicades tot just dediquen esforços a estos problemes. En algun cas, s'ha reconegut explícitament la incapacitat dels cossos policíacs per a efectuar este tipus de control.

Ens trobem aquí davant un problema de seguretat dels usuaris que ens sembla especialment greu i que hauria de generar el màxim de tutela per part dels poders públics implicats, tant de l'Administració local com de l'autonòmica. L'excés de capacitat pot comportar riscos seriosos per a la integritat de les persones en el cas que es poduísca algun fet desafortunat, com ara incendis, allaus, etc. Lògicament, esta institució ha de recomanar un rigor més gran en este tipus de controls i una resposta sancionadora contundent.

6. L'activitat inspectora i sancionadora de l'Administració local i de l'autonòmica

Resulta difícil avaluar l'eficàcia d'este tipus d'activitat per part de les administracions locals, ja que els informes que hem rebut detallen les actuacions que s'han desenvolupat, però, lògicament, no informen sobre situacions de tolerància o deixament de funcions que es poden estar produint.

D'aquí ve que, en bona mesura, estes conclusions s'han de basar en l'experiència que esta institució ha acumulat en la seua ja dilatada trajectòria en el tractament d'estos temes.

Lamentablement, en matèria d'establiments d'oci observem situacions freqüents de tolerància i fins i tot de deixament de funcions per part de nombroses entitats locals, i també per les administracions autonòmiques.

Lluny d'observar-se una diligència adequada en estos aspectes, s'ha comprovat que els ajuntament no solen reaccionar amb rapidesa, i fins i tot sovint no reaccionen durant anys, de manera que obliguen els veïns a suportar incomoditats i molèsties.

Quan, arran de l'elaboració d'este informe, se'ls va preguntar sobre els protocols d'actuació en matèria inspectora, i en particular si estos duen a terme comprovacions periòdiques o rutinàries als establiments, la immensa majoria contesta que només fan les esmentades comprovacions quan hi ha una denúncia veïnal.

Seria desitjable que s'efectuaren controls periòdics, ja que així es contribuïria a disciplinar el sector, i això tenint en compte que hi ha nombrosos aspectes del funcionament de l'activitat que poden desviar-se del que estableixen les llicències sense que afecten directament el veí, que només elevarà la seua denúncia en estos casos.

L'activitat sancionadora en sentit estricte participa del que s'ha assenyalat, i fins i tot s'observa que, quan es detecten infraccions i s'elevan les actes corresponents, no sempre s'adjunten les oportunes mesures de caràcter sancionador als decrets que imposen mesures correctores. Amb això es fomenta l'incompliment d'una manera indirecta, ja que el titular de l'establiment pot confiar que si l'ajuntament detecta alguna irregularitat li ordenarà corregir-la, però no li imposarà cap sanció.

També es necessari assenyalar que la ineficàcia en l'exercici de les potestats administratives no es mou únicament en el terreny de l'aplicació formal de la norma, ço és, en el fet de no emetre els acords administratius escaients, sinó singularment en la seua execució. És a dir, sovint ens trobem que l'ajuntament ha dictat els actes administratius corresponents, fins i tot ha advertit de la seua execució forçosa, i, tot i això, no els du a terme mitjançant instruments com ara l'aplicació de multes coercitives o execució subsidiària. Este és un cas freqüent quan es tracta d'ordres de clausura o d'imposició de mesures correctores.

A causa de tot això, el ciutadà es troba davant una situació en què hi ha hagut una activitat formal que satisfà les seues pretensions, però que no s'aplica per pura inactivitat material de la corporació, i se l'obliga a acudir a la jurisdicció contenciosa administrativa o utilitzar vies com esta mateixa institució perquè es complisca el contingut de l'acte.

Finalment, cal remarcar especialment que la Conselleria de Territori i habitatge no utilitza les possibilitats d'intervenció subsidiària que en esta matèria li conferix la Llei de protecció contra la contaminació acústica i, en termes generals en matèria d'activitats, la legislació d'espectacles.

Estes potestats rarament s'exerciten, i a parer nostre això es deu a una interpretació mal entesa del principi constitucional de l'autonomia local dels municipis i províncies i, segons consta en l'informe tramés, perquè no s'han aprovat els plans municipals de contaminació acústica. És cert que en àmbits competencials que en principi corresponen al municipi este ha d'actuar en primer terme, però quan es constata un deixament de funcions en esta matèria, la Conselleria ha d'exercir estes potestats de manera subsidiària, perquè la norma ho autoritza així.

Davant d'això, i tal com es constata en l'informe que ens tramet la Conselleria de Territori i Habitatge, l'única activitat que es du a terme és la de recordar i demanar als ajuntaments que exercisquen la seua potestat, sense arribar més enllà, a pesar que, com la mateixa Conselleria reconeix, els seus requeriments no s'atenen en tots els casos.

La intervenció de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques també és millorable a parer nostre, sobretot pel que fa a aconseguir que els ajuntaments actuen de

manera coordinada en la inspecció i posterior obertura d'expedients sancionadors davant incompliments en matèria de seguretat i control de capacitat, i també, de manera singular, en matèria d'incompliment d'horaris de tancament. A parer nostre és imprescindible dur a terme inspeccions periòdiques per sorpresa, i també imposar sancions amb el màxim rigor, atesa la importància dels béns jurídics en risc.

7. Mitjans personals

La major part dels ajuntaments que es pronuncien sobre este particular convenen que els mitjans policíacs per a atendre tant la problemàtica del *botellot* com la dels establiments són insuficients. Com hem pogut observar, només als grans municipis hi ha brigades especialitzades per controlar els establiments, de manera que tot sovint estes funcions entren dins de l'àmbit de funcions que corresponen al servei ordinari dels agents de la Policia Local.

La Conselleria de Justícia ens informa que la intervenció inspectora en el seu àmbit competencial l'exercix la Policia Local, la Policia Nacional assignada a la Comunitat Valenciana i la Guàrdia Civil, i que actuen d'ofici o mitjançant l'ordre que emet la mateixa Conselleria. No obstant això, desconeixem el grau de coordinació i d'eficàcia d'esta mena d'actuacions.

També resulten insuficients els mitjans personals en els departaments tècnics i jurídics, tal com manifesten expressament diverses corporacions. Això dificulta que s'apliquen correctament les potestats administratives en matèria de disciplina d'establiments.

El suport jurídic i tècnic de les diputacions, en la seua tasca d'assistència a les corporacions locals amb menys mitjans, resulta un instrument decisiu per aplicar correctament la legalitat en estes localitats.

8. Valoració del problema

En termes generals, les administracions amb competències que afecta esta matèria són sensibles als problemes relatius a la contaminació acústica, i reconeixen en major o menor mesura, a voltes de manera oberta i altres implícita, que les situacions d'incompliment causen greus problemes i incomoditats als veïns.

Al llarg dels seus anys d'experiència, esta institució ja ha assenyalat que ha observat la gravetat d'estos problemes i la freqüent ineficàcia administrativa per eliminar les pràctiques d'incompliment. Sempre hem estat sensibles a esta problemàtica i hem dictat nombroses resolucions dirigides a exigir més disciplina tant en matèria d'establiments com en l'exercici estricte i eficaç de les potestats públiques en esta matèria.

En termes generals, les administracions envien informes en els quals exposen l'abast de la seua intervenció, i donen compte dels expedients que han obert als establiments, de les sancions que han imposat, etc., però no aporten en general dades relacionades amb l'eficàcia de les actuacions: terminis de tramitació i de resolució d'expedients,

seguiment de situacions per evitar nous incompliments, grau de satisfacció dels ciutadans, etc.

Per la nostra experiència, moltes vegades s'escola un temps excessivament llarg, que pot arribar fins a dos o tres anys, des que el ciutadà s'adreça a l'Administració per exposar les seues queixes fins que finalment es resolen satisfactòriament, s'imposen les mesures correctores i, si escau, es clausura l'establiment. En els informes que hem rebut no es valoren, però, estos particulars i es donen casos en què, per contra, es manifesta que la situació és satisfactòria.

En la resta dels supòsits, les administracions que es pronuncien afirmen que els mitjans personals i materials per a atendre els problemes que es deriven de la disciplina d'establiments són insuficients. Això, d'altra banda, resulta atendible, ja que és un fet constatat que especialment les administracions locals no tenen prou mitjans per tractar de manera satisfactòria les nombroses competències que exercixen per ministeri de la llei.

C. ANÀLISI JURÍDICA I ESTRATÈGICA DE LES PROBLEMÀTIQUES ESTUDIADAES

1. Delimitació competencial entre les diferents administracions implicades

En primer terme convé delimitar l'àmbit competencial, orgànic i funcional de les diferents administracions implicades. Hem d'advertir que en estos àmbits trobem competències tant exclusives com compartides, per això és especialment important la coordinació entre les diverses administracions implicades.

1.1. Administració autonòmica valenciana

Independentment de les funcions que en matèria assistencial o de foment pot exercir la Conselleria de Benestar Social, que no són objecte d'esta anàlisi, les funcions relacionades amb el *botellot* i la tutela d'establiments corresponen a les Conselleries de Territori i Habitatge, a la de Justícia i Administracions Públiques i a la de Sanitat.

-Conselleria de Territori i Habitatge. Segons es desprén del que estableix el Decret 119/2003, d'11 de juliol, del Consell de la Generalitat, que aprova el seu reglament orgànic i funcional, esta Conselleria té competències en matèria de control sobre la contaminació acústica, les quals se situen concretament en la Direcció General de Qualitat Ambiental.

La Llei 7/2002, de desembre, de protecció contra la contaminació acústica li atribueix nombroses funcions en coordinació amb les administracions locals, tal com estableix

l'article quart. Entre altres aspectes li correspon elaborar el Pla acústic d'acció autonòmica –art. 20--, informar la planificació municipal acústica –art. 24--, i informar sobre la proposta de declaració d'una zona acústicament saturada –art. 29.

En matèria d'inspecció i control correspon a l'Administració autonòmica exercir la funció inspectora juntament amb els ajuntaments, i tots dos poden ordenar visites d'inspecció o mesures de vigilància de les pràctiques i activitats sotmeses a l'àmbit d'aplicació de la Llei. No obstant això, no correspon a la Conselleria verificar les condicions de sonoritat en el moment de concedir les autoritzacions d'obertura, sinó als ajuntaments, si bé posteriorment, durant el desenvolupament de l'activitat, pot verificar si es complixen.

En matèria sancionadora, la competència també la compartixen els ajuntaments i la Conselleria. Amb caràcter general, correspon als ajuntaments iniciar els expedients, fins i tot si la Conselleria ha fet les inspeccions. En este cas, l'Administració autonòmica informa l'ajuntament dels fets i este ha d'incoar el procediment. Si no ho fa, se'n pot encarregar la mateixa Conselleria de manera subsidiària. Correspon a l'alcalde imposar la sanció si esta és inferior als sis mil euros, i al conseller si és superior, a proposta d'aquell. Les sancions poden comportar al seu torn la retirada temporal o definitiva de la llicència, que pot ser acordada per la Conselleria.

Per assegurar que es complixen els acords que imposen mesures correctores, hi ha la possibilitat d'imposar multes coercitives o d'utilitzar l'execució subsidiària, mesures que, segons entenem, correspon d'imposar a l'Administració que tramita l'expedient, que normalment és l'Administració local, sens perjuí dels supòsits en què l'autonòmica actue de manera subsidiària.

També cal assenyalar que, en els mateixos termes exposats, les administracions actuants poden imposar mesures cautelars segons la gravetat del perjuí a nivell de soroll transmés, i poden ordenar suspendre immediatament la font pertorbadora si això causa molèsties manifestes als veïns.

S'ha d'assenyalar que, en la mesura que les pràctiques de *botellot* comporten situacions de contaminació acústica, esta Conselleria disposa d'un àmbit funcional important en el marc del que estableix l'article 47 de l'esmentada Llei, relatiu al «comportament dels ciutadans».

En l'exercici de les competències que hem exposat, la Conselleria de Territori hauria de tenir en compte al seu torn les previsions substantives i competencials que recull la Llei 3/89, de 2 de maig, d'activitats qualificades, i també la Llei 4/2003, de 26 de febrer, d'espectacles, establiments públics i activitats recreatives.

-La Conselleria de Justícia i Administracions Públiques assumix competències d'acord amb el que estableix el Decret 119/2003, d'11 de juliol, del Consell de la Generalitat, que aprova el Reglament ordinari i funcional de la Conselleria en matèria «d'espectacles, establiments públics i activitats recreatives» --art. 12.

Esta norma li atribueix competències en matèria de seguretat d'establiments, protecció de la joventut i de la infància associada a estes activitats, i també la compatibilitat de l'exercici de l'oci amb el descans. Lògicament, les potestats es desenvolupen en els àmbits als quals no arriba la regulació específica sectorial en matèria de contaminació acústica i també de drogodependències.

Per això, les funcions d'esta Conselleria es limiten bàsicament a les condicions de seguretat i capacitat dels establiments, a més del seu horari de tancament, i no disposa de competències en matèria de protecció acústica o de concentració de joves per consumir alcohol a la via pública. Des d'este punt de vista, manifestem la nostra conformitat amb la delimitació competencial que fa esta Administració en l'informe que ens ha tramés.

Noteu que, igual que en els supòsits de contaminació acústica, la competència en estes matèries la compartix amb els municipis en alguns aspectes, especialment en matèria d'inspecció i control. En esta investigació ens hem centrat bàsicament en els dos aspectes que tenen major connexió amb els problemes de la contaminació acústica, com són els horaris de tancament i en certa mesura els controls de capacitat, este últim més relacionat amb la seguretat dels establiments.

Respecte dels horaris de tancament, la intervenció d'esta Conselleria és determinant, ja que li correspon aprovar cada any l'ordre que estableix l'horari general d'obertura i de tancament dels locals, que, a més, preveu els supòsits d'ampliació d'horaris i, si escau, de reduccions. Juntament amb esta facultat normativa, la Conselleria, i també els ajuntaments, tenen la funció d'inspeccionar els establiments, controlar la celebració dels espectacles i activitats, prohibir, suspendre, clausurar o adoptar les mesures cautelars necessàries per garantir la seguretat dels usuaris i terceres persones, i també altres mesures cautelars i sancionadores.

La inspecció correspon tant a la Conselleria com als ajuntaments, segons disposa l'article 35.1 de la Llei 4/2003, de 26 de febrer, que n'estenen una acta que s'ha de trametre a l'Administració amb competències per a incoar, si escau, l'expedient sancionador corresponent. Abans de trametre l'acta, l'Administració actuant pot ordenar mesures correctores per esmenar les irregularitats, si bé l'anterior no és procedent quan les deficiències que s'han observat tenen a veure amb la seguretat de les persones i béns, o amb problemes de contaminació acústica. Si després d'imposar estes mesures no s'esmenen, l'acta d'inspecció s'ha de traslladar a l'òrgan competent per a incoar l'expedient sancionador.

La Llei habilita tant la Generalitat com els ajuntaments a imposar mesures provisionals en supòsits d'urgència quan, entre altres coses, hi ha risc greu o imminent per a la seguretat de persones o béns, o s'incomplisquen greument les condicions sanitàries o d'higiene, i també quan els establiments no tenen les autoritzacions o llicències preceptives. Entre les mesures que es poden imposar amb la simple audiència de l'interessat per un termini de deu o dotze dies segons la urgència, són la suspensió de la llicència o autorització de l'activitat, la suspensió de l'espectacle o activitat, la clausura del local, entre altres mesures –art. 38 i art. 39.

Sens perjudi de l'anterior, una vegada que s'ha iniciat l'expedient sancionador, la Generalitat pot imposar, si es tracta d'infraccions greus o molt greus, mesures provisionals dirigides a assegurar el compliment de la futura sanció, encara que no concórreguen circumstàncies d'urgència –art. 54.

Els incompliments per raó de capacitat, i també per horaris d'obertura i tancament els qualifica l'article quaranta-sis de la Llei 4/2003, de 26 de març, com a infraccions greus, i fins i tot molt greus si s'incomplixen les condicions de capacitat quan pot significar un risc per a la seguretat de les persones o béns –art. 54.

Quan es tracta d'infraccions greus o molt greu, l'article cinquanta-quatre de la Llei reserva la competència per a incoar, instruir i resoldre els expedients sancionadors a l'Administració autonòmica, i l'òrgan competent és el titular de la direcció general competent en matèria d'espectacles quan es tracta d'infraccions greus, el Conseller de Justícia quan es tracta d'infraccions greus o molt greus en les quals s'ha proposat imposar multes que arriben fins als tres-cents mil cinc-cents euros, i també qualsevol de les sancions accessòries que preveu la Llei. El Consell de la Generalitat és competent per a les infraccions molt greus a les quals es proposa una sanció superior a tres-cents mil cinc-cents euros, i també les sancions accessòries que siguin procedents.

És important assenyalar que els òrgans de la Generalitat poden assumir la competència per a incoar, instruir i resoldre els procediments sancionadors que corresponen als municipis en cas que estos no intervinguen, i després d'haver-los requerit a fer-ho. Esta fórmula d'intervenció subsidiària no és rellevant per al nostre estudi, atès que les infraccions en matèria de capacitat i d'horaris són competència pel que fa a la incoació, la tramitació i la resolució dels expedients de la mateixa Administració autonòmica, ja que les tasques d'inspecció i adopció de mesures correctores i cautelars són una competència compartida, que per tant la pot exercir la Generalitat no ja per la via de la substitució, sinó mitjançant l'exercici d'una competència pròpia.

-Conselleria de Sanitat. Les funcions d'esta Conselleria se centren en l'àmbit de les conductes de consum d'alcohol a la via pública, que es poden considerar trastorns addictius d'acord amb el que preveu l'article 2.2 a de la Llei 1/2003, d'1 d'abril, que aprova el text refós de la Llei sobre drogodependències i altres trastorns addictius.

Tot i que estes competències residien en la Conselleria de Benestar Social, en l'actualitat és la Conselleria de Sanitat la que disposa d'estes competències, ja que el Decret 116/2003, d'11 de juliol, del Consell de la Generalitat, que aprova el Reglament orgànic i funcional de la Conselleria de Sanitat, crea una Direcció General de la Dependències, que, segons disposa l'article onze, té entre les seues atribucions la d'exercir les funcions en matèria de política socio sanitària, drogodependències i salut mental, mantenint els sistemes d'informació en matèria de trastorns addictius, i coordinar i seguir les accions que preveu el Pla autonòmic de drogodependències i altres trastorns addictius.

Correspon al Consell de la Generalitat aprovar el Pla autonòmic de drogodependències i altres trastorns addictius, si bé correspon elaborar-lo a la Direcció General de Drogodependències. Els ajuntaments amb més de vint mil habitants estan obligats a

aprovar i a executar un Pla municipal de drogodependències, a més de coordinar programes de prevenció social. Al municipis més petits, la diputació provincial els ha de prestar assistència a través dels plans provincials de drogodependències i altres trastorns addictius.

La competència en matèria sancionadora correspon als ajuntaments per a multes de fins a dotze mil euros, i correspon a la Direcció General de Dependències la competència per a imposar multes que superen esta quantitat i fins a seixanta mil euros. El conseller de Sanitat disposa de la competència per a sancions majors, i també per a decretar el tancament d'establiments. Tenint en compte el règim legal d'infraccions i sancions, la competència sancionadora de les pràctiques del *botellot* queda en mans del ajuntaments.

Però no per això la Conselleria resta totalment al marge de l'àmbit sancionador, ja que l'article 54.2 b determina que si s'ha denunciat un fet a la Conselleria i l'Ajuntament, una vegada se l'ha requerit a fer-ho, no incoa l'oportú expedient sancionador en el termini d'un més des del requeriment, la Conselleria pot actuar de manera subsidiària en els termes que estableix l'article seixanta de la Llei de bases de règim local.

En definitiva, de nou ens trobem davant de competències compartides amb els ajuntaments, a qui corresponen les competències principals per prevenir, inspeccionar i sancionar estes pràctiques, i que han d'establir els criteris de localització de venda d'alcohol, la vigilància i el control d'estos, i també l'exercici de la potestat sancionadora i la imposició de mesures cautelars.

1.2. Municipis

Amb caràcter general, el règim competencial que afecta els municipis l'estableix la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases de règim local. Concretament són els articles 25, 26 i 86.3 els que definixen el marc competencial i d'intervenció de les entitats locals en les diferents matèries que preveuen.

L'article vint-i-cinc és una atribució competencial genèrica als municipis, que els atribuïx diverses matèries, entre les quals es troben algunes que afecten directament la problemàtica de la concentració d'establiments, la seua tutela i les pràctiques de consum a la via pública. Es tracta de les competències en matèria de seguretat en llocs públics, ordenació, gestió, execució i disciplina urbanística, protecció del medi ambient i de la salubritat pública, prestació dels serveis socials, neteja viària, promoció d'activitats culturals, esportives i de promoció del temps lliure, entre altres competències.

Com es pot observar, els títols competencials atribuïts als municipis tenen un caràcter transversal que afecta directament tots els vessants de les problemàtiques que hem apuntat, des de l'ordenació, la localització i la tutela d'establiments, fins a la protecció de la salut i la promoció d'activitats alternatives d'oci.

L'article vint-i-sis definix quins serveis tenen caràcter mínim i obligatori per a tots els municipis dependent de la seua població, i l'article 86.3 reserva alguns d'estos serveis a

la titularitat municipal. Esta qualificació no condiciona substancialment la intervenció municipal contra estes pràctiques, llevat potser en allò que fa referència a l'assistència social i a la disponibilitat d'alternatives d'oci relacionades amb l'esport, ja que este tipus de competències només són obligatòries en municipis de més de vint mil habitants.

D'altra banda, no se n'ha de deixar al marge la funció assistencial de les diputacions provincials, que en este aspecte poden cooperar amb els municipis per facilitar-los alternatives d'oci.

L'abast concret d'estes competències, per tal com les compartixen en gran mesura amb altres administracions, i singularment amb l'autonòmica, el determina la legislació sectorial d'activitats, espectacles, contaminació acústica i prevenció de drogodependències. En este aspecte ens remetem al que ja hem apuntat en els apartats precedents.

2. Règim jurídic del consum d'alcohol a la via pública, botellot. Respostes legislatives i jurisprudencials

2.1. Normativa autonòmica comparada

L'ordenació jurídica d'este tipus de pràctiques de consum la fan les comunitats autònomes, i n'hi ha una profusa legislació. Convé indicar aquí quina és la regulació que hi ha en este sentit, almenys quant als aspectes més significatius:

-Extremadura va aprovar la Llei 2/2003, de 13 de març, de la convivència i de l'oci, en la qual disciplina este tipus de pràctiques en els termes següents: «No es permet el consum de begudes alcohòliques a les vies i zones públiques, llevat dels espais dedicats a l'oci que autoritzen expressament els ajuntament, sempre que estos garantisquen que es complixen totes les previsions d'esta Llei, i molt especialment, la prohibició que estableix l'article nou i el dret al descans i a la convivència ciutadana. El que disposa l'apartat anterior s'entén sens perjuí del règim d'autoritzacions de caràcter extraordinari al qual estan sotmeses determinades activitats, i també del que gaudixen manifestacions populars amb l'autorització escaient, com les fires i festes majors o locals» --art. 15. La referència a l'article nou té a veure amb la prohibició de consumir alcohol per als menors de divuit anys.

Si observem l'exposició de motius de la norma, s'assenyala que, amb l'objectiu de garantir el respecte mutu entre els drets al descans i a l'oci, els ajuntaments poden permetre que es consumisquen begudes en espais habilitats específicament per a l'oci. Sembla, doncs, que és possible que els ajuntaments habiliten zones on es puga consumir alcohol a la via pública, sempre que no es pertorbe el descans dels veïns.

-Madrid va aprovar la Llei 5/2002, de 27 de juny, de drogodependències i altres trastorns addictius, que ha estat modificada puntualment per la darrera Llei d'acompanyament dels pressupostos de l'esmentada comunitat. En allò que interessa en

este treball, cal assenyalar que esta comunitat autònoma prohibix estes pràctiques en els termes següents: «no es permet la venda ni el consum de begudes alcohòliques a la via pública, llevat de terrasses, vetladors o en dies de fira o festes majors o similars, que regula l'ordenança municipal corresponent» --art. 30.3. Es tracta de la clàusula habitual que s'utilitza en la major part de les lleis autonòmiques.

No obstant això, el mateix precepte, *in fine*, inclou altres instruments per evitar estes pràctiques. La norma assenyala que «les entitats locals, a través de les ordenances municipals corresponents, poden declarar determinades zones com d'acció prioritària a l'efecte de garantir que es complisca la prohibició de consumir begudes alcohòliques en determinats espais públics i fomentar alhora espais de convivència i activitats alternatives. Per a establir estes limitacions s'han de tenir en compte els diferents col·lectius afectats».

Aquí apareixen dos qüestions innovadores; d'una banda, la possibilitat que els municipis puguen declarar determinades zones com «d'acció prioritària», i aplicar en les esmentades zones les previsions que en matèria de prevenció i vigilància, actuació i sanció poden establir les ordenances municipals, i de l'altra, la possibilitat de fomentar alternatives d'oci i espais de convivència.

A més d'això, amb l'objectiu de limitar i racionalitzar l'oferta a les zones on es puga produir el *botellot*, l'article 30.11 regula la venda de begudes alcohòliques en establiments en els quals no se'n permet el consum immediat. En estos casos, perquè siga possible la venda, l'establiment ha de disposar d'una llicència específica que s'ha d'exposar en un lloc visible. Per a concedir esta llicència es tenen en compte diversos criteris, entre els quals hi ha «l'acumulació reiterada de persones a l'exterior consumint begudes alcohòliques o l'emissió desordenada de música o sorolls».

D'altra banda, es prohibix vendre, subministrar i distribuir begudes alcohòliques en els establiments comercials situats a les estacions de servei, durant les vint-i-quatre hores del dia.

Finalment, hi ha una previsió addicional en l'apartat dotze del precepte, segons el qual «en els establiments autoritzats per al consum de begudes alcohòliques no es permet ni distribuir ni vendre ni subministrar en l'exterior de l'establiment, ni per als consum fora del local, sens perjuí del que estableix l'apartat tres d'este article». L'excepció a la qual es referix és, evidentment, la relacionada amb les terrasses, vetladors, fires i festes majors. La normativa valenciana té un abast similar al de l'esmentat precepte, en la mesura que disciplina amb caràcter general la venda i el consum d'alcohol a la via pública.

El consum a la via pública es tipifica com a infracció lleu, encara que pot ser greu en cas de reincidència. No s'esdevé així amb la resta de conductes relacionades amb la venda o distribució de begudes per al consum exterior, que es qualifiquen com a infraccions greus o molt greus quan es tracta de menors. Estes mesures no afecten el consumidor, sinó el propietari de l'establiment.

La legislació madrilenya és sens dubte una de les més avançades i completes davant este fenomen en l'ordenament jurídic espanyol.

-Aragó disposa d'una normativa menys estricta, en la mesura que l'article dotze de la Llei 3/2001, de 4 d'abril, només prohibeix la venda i consum a la via pública si les ordenances municipals ho establiren així. Es deixa, doncs, al municipi que decidisca com ordena este tipus de pràctiques. No és possible la venda en estacions de servei de begudes de graduació superior a divuit graus. D'acord amb el règim sancionador de la Llei, les conductes de consum es qualifiquen de lleus, excepte si hi ha reincidència, que es qualifiquen de greus. Les conductes de venda i distribució es qualifiquen, però, de greus.

-La Comunitat de Canàries disposa de la Llei 9/1998, de 22 de juliol, de prevenció, assistència i inserció social en matèria de drogodependències, l'article 20.4 de la qual prohibeix vendre i consumir alcohol a la via pública, llevat de terrasses, vetladors o festes regulades, i també vendre en gasolineres. La Llei qualifica les infraccions per estos conceptes com a lleus, però poden accedir a la qualificació de greus si es reiteren les conductes.

-La Regió de Múrcia disposa de la Llei 6/1997, de 22 d'octubre, de prevenció assistència i integració social, que, tal com observàvem en la legislació aragonesa, deixa a l'albir dels municipis l'ordenació de la venda, subministrament i consum d'alcohol a la via pública, amb algunes limitacions específiques. Pel que fa al consum, la Llei deixa que els ajuntaments definisquen els criteris que regulen esta qüestió, cosa que no comporta una restricció o prohibició absoluta, almenys imposada per decisió autonòmica.

El mateix succeïx amb les decisions municipals quant a la localització, la distància i les característiques que han de tenir els establiments de subministrament i venda. L'única cautela que s'establix en este sentit és que les distàncies mínimes que es fixen s'orienten a evitar la concentració excessiva d'este tipus de locals als nuclis urbans; amb tot, es permet que es concentren en zones perifèriques, sempre que això siga compatible amb l'ordenació urbanística i ambiental –art. 16.

Es prohibeix específicament vendre alcohol en les gasolineres, si bé se n'admet la venda si l'establiment disposa d'una autorització específica per a begudes de menys de divuit graus.

El consum està tipificat com a infracció lleu, encara que pot resultar greu per reiteració. La venda i distribució també són infraccions lleus, excepte si es tracta de menors d'edat.

-Castella i Lleó disposa de la Llei 3/1994, de 29 de març, de prevenció, assistència i integració social de drogodependents. Esta Llei prohibeix el consum a la via pública, llevat de terrasses, vetladors o festes majors regulades, i no permet la venda de begudes alcohòliques de més de divuit graus en les gasolineres. És possible la venda d'alcohol a menors entre setze i divuit anys, sempre que no excedisca els esmentats divuit graus. Les infraccions per estos conceptes no reben una qualificació específica, i poden ser lleus, greus o molt greus, depenent de les circumstàncies que els envolten, com ara

riscos per a la salut, gravetat de l'alteració social que produïxen els fets, quantia del benefici obtingut, grau d'intencionalitat, generalització de la infracció i reincidència.

-La Comunitat Autònoma de Cantàbria prohibix vendre i consumir alcohol a la via pública, excepte en festes regulades, terrasses i vetladors, a través de la Llei 5/1997, de 6 d'octubre, de prevenció, assistència i incorporació social en matèria de drogodependències. Se'n prohibix amb caràcter general la venda a menors de divuit anys. El règim sancionador en este cas és idèntic al que hem referit en el cas de la legislació de Castella i Lleó.

-Al País Basc regula la qüestió la Llei 18/1998, de 25 de juny, de prevenció, assistència i inserció en matèria de drogodependències. Prohibix la venda d'alcohol a menors de divuit anys, i també la venda en estacions de servei de begudes de menys de vint graus, si bé, llevat error o omissió, no observem que prohibisca expressament el consum a la via pública.

-Catalunya disposa de la Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència. Esta Llei prohibix vendre i subministrar alcohol a menors de setze anys, si bé no inclou cap norma sobre el consum d'alcohol a la via pública.

-Castella la Manxa va regular esta qüestió a través de la Llei 2/1995, de 2 de març, que prohibix vendre i subministrar alcohol a menors divuit anys si bé no prohibix expressament consumir-ne a la via pública. El Principat d'Astúries prohibix la venda a menors de setze anys en la Llei 5/1990, de desembre, com succeïx també en el cas de Navarra, que va aprovar sobre esta qüestió la Llei foral 10/1991, de 16 de març.

-Galícia disposa en matèria de drogodependències de la Llei 2/1996, de 8 de maig, que prohibix la venda o subministrament de begudes alcohòliques a menors de setze anys i a majors de setze i menors de divuit si es tracta de begudes de més de divuit graus centesimal. No prohibix expressament el consum d'alcohol a la via pública, ja que deixa este aspecte pendent del desenvolupament reglamentari.

-Andalusia disposa de la Llei 4/1997, de 9 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de drogues, que van modificar posteriorment les Lleis 1/2001, de 3 de maig, i 12/2003, de 24 de novembre. Esta norma prohibix la venda i el subministrament a menors de divuit anys, llevat dels majors de setze que acrediten un ús professional del producte. Prohibix al seu torn vendre i consumir begudes alcohòliques superiors a vint graus en gasolineres situades en nuclis urbans o zones adjacents a carreteres.

-Finalment, la Comunitat Autònoma de la Rioja va aprovar el 2001 la Llei 5/2001, de 17 d'octubre sobre drogodependències i altres addiccions. Esta norma prohibix vendre o subministrar alcohol a menors de divuit anys, fins i tot en supermercats, comerços i grans superfícies, en els quals, a més, s'ha de senyalitzar esta circumstància a la zona de caixes i en la secció de begudes. No es permet tampoc vendre alcohol, amb caràcter general, en estacions de servei quan es tracta de begudes de més de divuit graus. Està prohibida la venda a la via pública, llevat de terrasses, vetladors o punts de venda autoritzats. No obstant això, esta comunitat autònoma no prohibix expressament

consumir alcohol a la via pública, i en limita el consum únicament als locals destinats a menors, centres d'ensenyament destinats a menors, empreses i llocs de treball, i dependències de les administracions públiques.

D'això es deriva, doncs, com a la resta de les comunitats autònomes que no disposen de prohibició, que siguen els ajuntaments els que mitjançant una ordenança municipal estableixen la prohibició i articulen en mecanisme sancionador, cosa, amb tot, que es pot trobar amb una eventual impugnació contra l'ordenança reguladora per infracció del principi de legalitat. Com que la prohibició, la infracció i sanció no està regulada a nivell legal, l'ordenança pot infringir l'esmentat principi i esdevenir nul·la de ple dret.

Hi ha alguns pronunciaments jurisdiccionals en este sentit. Així la Sentència de 27 d'octubre de 1995 de l'Audiència Nacional anul·lava l'ordenança municipal de Coslada, que regulava el consum de begudes alcohòliques a la via pública, en un supòsit d'impugnació indirecta del reglament per part del subjecte denunciat i sancionat. Esta Sentència afirmava que l'esmentada ordenança no tenia prou cobertura legal, atesa la manca d'una tipificació almenys genèrica de la conducta continguda en una norma amb rang de llei.

La Sentència de 4 de maig de 1995, i la de 19 de desembre de 1995, del Tribunal Superior de Justícia de Madrid van arribar a la mateixa conclusió en relació amb la imposició de sancions per consum a la via pública per part de l'Ajuntament de Madrid a l'empara del que estableix la seua Ordenança de policia i govern, de 1948. Este particular el va confirmar en el primer dels casos la Sentència del Tribunal Suprem de 29 de maig de 1998, que va desestimar la cassació de la Sentència.

En algun cas hem pogut observar que les interpretacions jurisprudencials sobre la cobertura legal de les ordenances municipals que imposen este tipus de sancions no sempre són tan restrictives. És el cas, per exemple, de la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Regió de Múrcia, de 26 de juny de 2002, segons la qual l'Ordenança que regula l'actuació municipal en relació amb la venda, dispensació i subministrament de begudes alcohòliques, i també el seu consum en espais i vies públiques, té cobertura legislativa ja que la Llei regional 6/1997, de 22 d'octubre, sobre drogues, li atribuïx competències per a establir criteris sobre localització, distància i característiques dels establiments de subministrament i venda de begudes, i també per a regular el consum a la via pública. Dins d'esta habilitació entén que els ajuntaments poden impedir que es consumisquen estes begudes al carrer. Conseqüentment, en la mesura que la Llei li atribuïx competències sancionadores per controlar el compliment del que estableix la Llei, eixa habilitació genèrica els capacita per a regular un règim sancionador per via d'ordenança.

Esta qüestió, que és sens dubte discutible a tenor de la clàssica polèmica doctrinal sobre l'abast de la potestat reglamentària municipal en matèria sancionadora i la seua relació amb el principi de legalitat, es pot superar mitjançant la tipificació legal de la conducta per part de la comunitat autònoma, un particular que regula convenientment el nostre sistema jurídic valencià.

2.2. La legislació valenciana

La Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, de protecció de la seguretat ciutadana reconeix la competència municipal per a sancionar estes conductes, tal com referixen els articles 26.i) i 29.2. Per la seua part, els articles 18.4.e), 49.a) i 54.1a) del Decret legislatiu 1/2003, d'1 d'abril, que aprova el text refós de la Llei sobre drogodependències i altres trastorns addictius, també atribuïxen les esmentades competències als municipis.

Des d'un punt de vista substantiu, la Llei valenciana prohibix vendre, dispensar i subministrar qualsevol tipus de begudes alcohòliques a menors de divuit anys, i obliga a col·locar rètols que advertisquen de la prohibició en tots els llocs i màquines expenedores on se subministren estos productes.

Ja amb caràcter general, la Llei prohibix vendre, subministrar i consumir begudes alcohòliques en centres públics, sanitaris, socio-sanitaris i de serveis socials, docents de primària, secundària i ensenyaments especialitzats, locals de treball d'empreses de transport públic, i també a «la via pública, llevat de llocs d'esta en què estiga degudament autoritzat, o en dies de festa major o local que regulen l'ordenança municipal corresponent». També es prohibix vendre i consumir begudes de més de divuit graus en universitats i centres d'ensenyament superior, àrees de servei i de descans d'autopistes i autovies, gasolineres, centres d'ensenyament no reglat i locals habilitats en dependències de l'Administració, centres sanitaris i socio-sanitaris, de serveis socials, empreses de transport públic i centres de treball en general –art. 18.

En l'àmbit de la planificació, la Llei atribuïx al Consell l'aprovació d'un Pla autonòmic sobre drogodependències i altres trastorns addictius, que ha d'elaborar la Conselleria de Sanitat, i als ajuntaments de més de vint mil habitants l'elaboració i aprovació d'un pla municipal sobre drogodependències, que han d'elaborar en coordinació i d'acord amb el pla autonòmic. Per la seua part, les diputacions han d'elaborar plans provincials de drogodependències, que han d'assegurar la prestació integral i adequada dels serveis corresponents en els municipis de menor població.

Quant a la resposta sancionadora, l'article quaranta-nou de la Llei tipifica com a infracció l'incompliment de les condicions de publicitat, promoció, venda i consum de begudes alcohòliques. La classificació concreta com a infracció lleu, greu o molt greu, a l'efecte de determinar la sanció corresponent, no està taxada, i per a tal fi s'han de valorar els criteris de risc per a la salut, la gravetat de l'alteració social que han produït els fets, la quantia del benefici obtingut, el grau d'intencionalitat, la generalització de la infracció i la reincidència.

Tenint en compte la naturalesa de l'activitat de consum, habitualment ens trobarem davant d'una infracció lleu, tret dels supòsits de reincidència, si bé en casos de venda o dispensació il·legítima de begudes, l'aplicació dels criteris anteriors podrien qualificar la infracció.

Les sancions tenen naturalesa econòmica, si bé la Llei especifica que en casos d'especial gravetat i contumàcia en la reincidència, o bé quan es dona una transcendència notòria i greu per a la salut pública, les infraccions greus o molt greus

poden comportar la suspensió temporal de l'activitat per un màxim de cinc anys o fins i tot el tancament de l'empresa o la clausura del servei o establiment.

Resulta interessant el que preveu l'apartat sis de l'article cinquanta-dos en relació amb la possibilitat que les sancions que s'imposen a menors es poden substituir a juí de l'autoritat sancionadora per altres mesures de reeducació que es determinen reglamentàriament, i que consistixen a efectuar serveis d'interés comunitari i cursos formatius de comportament i conscienciació sobre el consum d'alcohol i altres drogues.

Cap ajuntament dels consultats ni cap conselleria no ha informat que els seus protocols d'intervenció sobre les pràctiques de *botellot* incloguen esta possibilitat o n'hagen fet ús alguna vegada.

Cal recordar finalment les possibilitats d'intervenció subsidiària que en este camp té l'Administració autonòmica i que preveuen l'article 54.2.b) de la Llei, en el sentit que si la Conselleria de Sanitat rep una denúncia, i, una vegada que ha requerit l'ajuntament perquè actue, este s'inhibix sense incoar l'expedient sancionador escaient en el termini d'un mes des del requeriment, és procedent la substitució que preveu l'article seixanta de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases de règim local.

De l'anàlisi comparat d'esta normativa respecte de l'autonòmica consultada, hem de concloure que la legislació valenciana és a grans trets satisfactòria. Només la Comunitat de Madrid preveu instruments que comporten un avanç apreciable per tutelar estes conductes. Podem destacar bàsicament la possibilitat que els ajuntaments configuren àrees d'intervenció prioritària per impulsar aquí les seues actuacions. En la nostra legislació es podria incloure esta figura, aspecte que considerariem positiu, sens perjuí que els ajuntaments puguen fixar este instrument i determinar-ne les conseqüències mitjançant ordenances.

En termes generals, la resta de les legislacions autonòmiques són més permissives davant del fenomen i preveuen menys possibilitats reaccionals que la valenciana.

2.3. Respostes jurisprudencials

Les administracions públiques han d'actuar amb el màxim rigor per prevenir i reprimir estes conductes; si no és així, podrien incórrer en responsabilitat, tal com han assenyalat els tribunals.

Atés que la problemàtica que analitzem comporta interaccions clares amb les molèsties que causen els fenòmens de contaminació acústica, és possible portar aquí tota la doctrina jurisprudencial relacionada amb esta qüestió i que, com veurem més endavant, ha reaccionat contundentment contra la inactivitat administrativa a tots els nivells, tant constitucional com penal, civil i contenciós administratiu. La importància dels béns jurídics implicats en el dret al descans, que afecten directament diversos drets constitucionals fonamentals, fonamenta este rigor.

Ara bé, independentment d'esta jurisprudència, el cert és que trobem algunes respostes jurisprudencials específiques davant la tolerància municipal en els fenòmens del *botellot* que convé detallar.

Una Sentència rellevant és la que va dictar el Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, amb seu a Sevilla, de 29 de novembre de 2001. Esta resolució condemna la inactivitat de l'Ajuntament de Sevilla en l'adopció de mesures contra el *botellot*.

El recurs el va interposar l'Asociación de Vecinos Torre del Oro, Centro Histórico Monumental i Barrio del Arenal, per les molèsties que es produïen en les esmentades zones, davant la resolució presumpta de l'Ajuntament de Sevilla, que desestimava la sol·licitud presentada el 23 de desembre de 1997, pels problemes relacionats amb la permanència fins entrada la matinada de multitud de persones a la zona del Barrio del Arenal.

En l'esmentada sol·licitud es demanava a l'Ajuntament de quina manera intervindria per impedir el consum de begudes alcohòliques al carrer, la utilització d'aparells musicals de gran potència, el soroll de les motocicletes, i que es facilitara als veïns l'accés a peu i en vehicle als seus domicilis. L'Ajuntament no va donar cap resposta, de manera que es va produir la denegació per silenci.

El Tribunal va declarar la inadmissibilitat del recurs, tot i que l'Ajuntament havia sol·licitat que s'admetera per ultrapassar el caràcter revisor de la jurisdicció, per tal com no es poden buscar en la jurisdicció declaracions de dret amb caràcter previ ni interpretacions de formes. Davant això, el Tribunal manté que l'interessat va presentar una petició concreta en relació amb una lesió concreta, i demanava l'aplicació de mitjans per a evitar les molèsties, cosa que és, no cal dir-ho, susceptible de control jurisdiccional. A més, el Tribunal recorda el que estableix l'article 29 de la Llei de la jurisdicció contenciosa administrativa pel que fa a l'admissió de recursos davant la inactivitat material de l'Administració.

Respecte de la qüestió de fons, creiem que és interessant traslladar de manera literal el contingut del fonament jurídic número cinc, per tal com situa clarament la posició del Tribunal davant el fenomen i el seu juí sobre la inactivitat municipal:

«És cert que l'Ajuntament no pot usar mètodes repressius salvatges ni impedir concentracions de joves o el consum d'alcohol o la utilització de vehicles de motor i que la responsabilitat dels pares, educadors i de la societat en general no és aliena al fenomen, perquè la falta d'educació, cultura, solidaritat i civisme dels nostres joves són la causa dels efectes indesitjables d'este fenomen social. Compartim igualment que no només l'Administració municipal, sinó la de l'Estat i la comunitat autònoma en l'àmbit de les seues competències respectives pot combatre, mitjançant l'exercici de l'acció corresponent de la policia, el tràfic d'estupefaents, la violència al carrer, etc. perquè es faça efectiva la seguretat ciutadana.

»Ara bé, aquí no jutgem els pares, els educadors, la societat, sinó que revisem una inactivitat de l'Administració municipal que han denunciat els veïns afectats en una zona concreta de moguda i particularitzada en tres qüestions relatives a impedir el

consum de begudes alcohòliques al carrer, la utilització d'aparells musicals de gran potència al carrer o fora, control del soroll de motocicletes i facilitar la circulació als veïns a peu i en vehicle cap als seus domicilis [...] la prova que s'ha practicat en estes actuacions palesa que la permissivitat per una part, i la inactivitat per l'altra contribuïx a les molèsties i sorolls que impedisquen el descans dels veïns de la zona.

» En efecte, no n'hi ha prou de regular mitjançant les ordenances escaients la protecció del medi ambient, la prohibició de vendre alcohol fora dels establiments que tinguen llicència per a fer-ho, la neteja dels llocs públics, sinó que, amb els mitjans adequats, cal fer efectives les esmentades ordenances i impedir que se superen els límits d'emissió de sorolls, procedint al tancament dels establiments que ho incomplisquen i fins i tot dispersar les concentracions de joves quan s'ultrapassen els límits esmentats.

»No es tracta d'exercir una repressió per mitjà de la policia, sinó dins els límits de l'esmentada funció, denunciar una vegada i una altra les infraccions administratives, incomodar i dissuadir sense parar els joves en els seus comportaments i no afavorir mitjançant talls de circulació i tanques les esmentades concentracions perquè els drets dels joves a expressar-se i a reunir-se troba els seus límits en els drets de la resta de ciutadans a la lliure circulació, al descans i a la pròpia vida, entesa en un sentit ampli, no només físic, que resulten menyscabades en no adoptar l'Administració requerida les mesures adients i suficients per pal·liar almenys en part els efectes negatius que es concreten en este procés.»

El Tribunal entén, doncs, que l'Ajuntament és responsable de la situació i que té mitjans per a evitar que es produïska; en particular assenyala una adequada dotació de la policia a la zona.

El Tribunal resol condemnar l'Ajuntament a «adoptar les mesures que impedisquen que es consumisquen begudes fora dels establiments, que s'utilitzen aparells musicals que excedisquen els límits d'emissió permesos i que faciliten la lliure circulació dels veïns».

Imposa per tant una obligació de fer a l'Ajuntament, que és en definitiva un recordatori de les seues obligacions legals. Lògicament, pel fet de tractar-se d'una sentència, no complir-la podria implicar responsabilitats penals, independentment de la responsabilitat patrimonial en què pot incórrer el municipi si continua inactiu i genera d'esta manera perjuís morals o patrimonials als ciutadans.

En este sentit cal assenyalar que, a parer nostre, la inactivitat de l'Administració en esta matèria pot desembocar en responsabilitat patrimonial per funcionament normal o anormal dels serveis públics i generar drets indemnitzadors a favor dels afectats – disminució del valor dels habitatges, danys personals i morals, etc.

No obstant això, el cert és que la jurisprudència actual és encara reticent a admetre este tipus de responsabilitat, cosa que tanmateix no exclou que, en determinats supòsits, pugua prosperar una demanda en este sentit.

Convé assenyalar, per exemple, que la Sentència del Tribunal Superior de Justícia d'Extremadura, de 22 d'octubre de 2002, desestima una demanda de responsabilitat

patrimonial que va presentar una mercantil contra l'Ajuntament d'Almendralejo per inactivitat davant el *botellot*, que li va causar uns danys a la façana del local comercial. El Tribunal manté que no hi ha una relació de causalitat entre el funcionament del servei públic de seguretat i els danys que s'han generat, atés que, perquè fóra així, es necessita una relació d'exclusivitat entre la inactivitat i la producció del dany, que no concorre, ja que en este cas van intervenir terceres persones, ciutadans concrets sense identificar, en la producció del dany.

Esta posició jurisdiccional ens sembla certament discutible, ja que és obligació de l'ajuntament posar tots els mitjans policíacs per evitar que es produïsquen este tipus de concentracions per a consumir alcohol. Si s'aplicaren totes les mesures per a evitar estes situacions, i si així i tot es produïren, no caldria retraure res a la intervenció municipal i, és clar, no es produïrien conseqüències indemnitzadores, però si el dany el causa la total indiferència de la policia o una situació de tolerància que es manté tot i els requeriments de l'interessat, llavors creiem que es podria produir una relació de causalitat determinant de responsabilitat patrimonial.

Una qüestió interessant es relaciona amb l'eventual responsabilitat dels propietaris de llocs on es venen begudes en relació amb els fenòmens de *botellot*.

En este assumpte, la jurisprudència sembla que s'inclina per derivar la responsabilitat cap al titular de l'establiment quan el consum és immediat, a l'exterior del local, però no és així quan el consum es fa de manera massiva en altres indrets. És a dir, si la beguda es dispensa per al consum interior, i, tanmateix, es permet que els usuaris consumisquen fora de l'establiment, això és causa per aplicar les mesures sancionadores, però no en el supòsit que l'activitat siga la venda per al consum a l'exterior de l'establiment, sense que l'esmentat consum siga l'objecte principal de l'activitat –i.e venda en botigues de vint-i-quatre hores. Sobre este particular es poden veure les sentències del Tribunal Superior de Justícia d'Extremadura de 24 i 25 de maig de 2001.

Convé assenyalar finalment la dificultat que comporta dur a bon terme les sancions que s'imposen als ciutadans per esta classe de pràctiques, ja que són freqüents les maniobres evasives –fugida, ocultació dels recipients—que afavorix la confusió, i també els problemes de prova que pot comportar la confecció inadequada de les actes de la policia.

Podem posar com a exemple el que va succeir en el cas que va resoldre la Sentència de 26 de gener de 2004, d'un jutjat contenciós administratiu de Madrid, que considera d'especial necessitat que les esmentades actes disposen d'una clara concreció de la persona que van veure els agents en actitud de beure, el tipus de beguda que ingeria, almenys en una mínima descripció, el color que tenia, si feia o no olor d'alcohol, etc., sense que la ratificació posterior dels agents siga suficient per a esmenar el contingut de l'acta i acreditar que els fets que no consten degudament detallats en l'acta van succeir efectivament.

Este exemple mostra la dificultat de tramitar efectivament les denúncies i expressa clarament la necessitat d'un rigor més gran en el vessant formal de l'actuació de la policia, que sovint serà impossible si no hi ha prou mitjans policíacs.

2.4. Conclusions

Malgrat que des d'algunes instàncies, i en particular des de les administracions amb competència en esta matèria, es pretén minimitzar l'impacte d'este tipus de pràctiques, el cert és que, de manera més o menys generalitzada, es produïxen a la Comunitat Valenciana, i causen molèsties constants als veïns, que es veuen obligats a suportar-les. A més dels problemes de soroll que són consubstancials al *botellot*, la reunió incontrolada de persones en un mateix punt, consumint a més substàncies que alteren la seua percepció de les coses, produïx riscos per a l'ordre públic i per a la integritat de les persones que es concentren o circulen per la zona.

La brutícia és un altre dels problemes que produïxen estes pràctiques, ja que després de l'esdeveniment periòdic és inevitable que els joves abandonen botelles i altres objectes, amb el corresponent risc per a altres ciutadans, especialment infants, que puguen accedir l'endemà a la zona —moltes vegades es tracta de parcs o places públiques— per realitzar un altre tipus d'activitats.

També s'han constatat problemes d'higiene, ja que alguns dels ciutadans que realitzen estes pràctiques no es desplacen als labavos públics o als dels establiments quan resulta necessari.

Tots estos són problemes que hem constatat en esta institució al llarg de la nostra experiència tramitant este tipus de queixa. A més, s'ha apreciat que quan l'Administració intervé amb rigor a la zona on es produïx el *botellot*, enviant agents de la policia amb funcions dissuasives, efectuant denúncies i tramitant adequadament els expedients sancionadors, s'aconsegueix pal·liar el problema.

Altres vegades, però, el que es produïx realment és el trasllat dels joves cap a altres zones més allunyades, de manera que el problema es trasllada.

Potser la resposta definitiva al problema podria ser habilitar llocs on estes pràctiques es puguen dur a terme sense molestar els veïns, cosa que sembla encoratjar alguna legislació autonòmica, com ara l'extremenya. Esta solució, però, té com a contrapunt el fet que habilitar espais per al *botellot*, amb instal·lacions sanitàries, control policíac per a evitar el consum de menors o alteracions de l'ordre, etc., podria solucionar part del problema, però alhora incitaria un patró de consum i el faria semblar una pràctica adequada als ulls dels joves.

Les alternatives d'oci, per contra, ens semblen extremadament saludables, ja que ajuden a motivar altres patrons de conducta als joves, enriqueixen les seues experiències, coneixements, cultura, capacitat física, i els mostra altres possibilitats d'oci sa. Cal que els ajuntaments i la resta d'administracions implicades potencien al màxim este tipus

d'opcions. No creiem, tanmateix, que amb això s'eradique el problema, però sens dubte codadjuvarà a millorar la situació.

La participació dels destinataris d'estes mesures també ens sembla del major interès, però es tracta d'un terreny que les administracions estudiades han explorat poc. En el cas de les alternatives d'oci, alguna experiència s'ha detectat, però s'hauria d'abordar la via participativa d'una manera més intensa i fer que els mateixos joves s'implicaren en les solucions que els permeten conciliar el dret a l'oci amb el descans. Es tracta de debatre amb les organitzacions juvenils, consells locals de la joventut, i fins i tot amb els mateixos protagonistes del problema, per buscar solucions i fomentar un oci sa.

Campanyes de conscienciació als centres d'ensenyament, emissió de bans municipals, i també la substitució de sancions administratives per activitats de tipus educatiu que facen veure al jove els efectes de la seua conducta, ens semblen àmbits en els quals s'ha fet poc o res, de manera que s'haurien de potenciar este tipus d'estratègies.

En definitiva, no n'hi ha prou amb la repressió d'este tipus de conductes, que evidentment s'ha de mantenir i incrementar on siga necessari per garantir l'ordre públic i el dret al descans dels veïns; es tracta també de fer un treball de base, establir mecanismes de diàleg i dissenyar alternatives reals i atractives, que permeten modificar estos patrons de conducta a mig i llarg termini.

D'altra banda, tenint en compte que este tipus de comportaments poden produir efectes addictius, i que les substàncies de què parlem són considerades com a drogues, resultaria convenient que les administracions implicades inclogueren en les seues planificacions sobre drogoaddicció i altres trastorns addictius programes específics per a eradicar estes pràctiques, cosa que hem observat rarament en els plans municipals.

Els municipis que no disposen de l'esmentat pla l'han d'aprovar tan prompte com siga possible, ja que, tal com assenyala el Decret 1911/1999, de 17 de desembre, que aprova l'estratègia nacional sobre drogues per al període 2000-2008, l'any 2003 el cinquanta per cent de tots els municipis espanyols de més de vint mil habitants han de disposar d'un Pla municipal sobre drogues, que s'ha d'elaborar en coordinació i d'acord amb els criteris i directius del Pla autonòmic de drogues, i el 2008, el percentatge de municipis ha de ser del cent per cent.

A més, el 2003 tots els municipis d'eixe nivell de població han de tenir ordenances municipals sobre la venda i el consum de begudes alcohòliques i tabac, en el context de la legislació autonòmica i estatal.

Com hem assenyalat, també s'ha d'efectuar la planificació autonòmica en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, que ha d'incloure programes específics contra el *botellot*.

3. Tutela dels establiments

3.1. Normativa estatal i valenciana sobre establiments i contaminació acústica

En matèria d'activitats, la normativa estatal encara vigent, que té caràcter bàsic, és el Reglament d'activitats molestes, insalubres, nocives i perilloses, que va aprovar el Decret 2414/1961, de 30 de novembre, que disposa, a més, d'un nomenclàtor no taxat d'activitats sotmeses. Gairebé totes les comunitats autònomes espanyoles disposen d'un arsenal legislatiu més o menys actualitzat sobre la problemàtica d'activitats qualificades de contaminació acústica.

A la Comunitat Valenciana disposem bàsicament de dues normes fonamentals: d'una banda, en matèria d'activitats qualificades, la Generalitat va aprovar la Llei 3/1989, de 2 de maig, d'activitats qualificades, que preveu l'exigència que totes les activitats sotmeses disposen de llicència d'activitat i superen una verificació anterior al seu inici per a obtenir l'acta de comprovació favorable. La Llei preveu la clausura de les activitats clandestines amb un simple tràmit d'audiència, i preveu un règim sancionador per als diferents tipus d'incompliment. D'altra banda, és exigible una intervenció successiva i constant de l'Administració pel que fa al compliment de les condicions de funcionament autoritzades, i, si escau, la imposició de mesures correctores. La competència per a incoar els expedients correspon als ajuntaments, però la Conselleria de Territori i Habitatge té la facultat d'intervenir subsidiàriament en cas d'inactivitat municipal.

Determinats tipus d'activitat qualificada, entre les quals es troben les que motiven la redacció d'este informe, és a dir, *pubs*, discoteques i, en general, establiments amb ambientació musical, entren dins l'àmbit d'aplicació de la normativa específica sobre espectacles, és a dir, la Llei 4/2003, de 26 de febrer, d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics. Esta norma avança en el règim que estableix la legislació d'activitats i reproduïx per a este tipus d'establiments el règim autoritzatori que preveu la llei anterior. Amb tot, imposa qüestions addicionals per raó del tipus d'activitat, com ara condicions de seguretat, capacitat, horaris d'obertura i tancament, règim sancionador, etc.

Cal destacar, en relació amb la problemàtica dels horaris de tancament dels establiments, que l'esmentada legislació d'espectacles l'ha desenvolupada el Decret autonòmic 196/1997, d'1 de juliol, que regula les especialitats que es poden introduir en l'horari general. Esta norma regula el procediment per ampliar i reduir horaris, i també establir horaris especials.

Per al 2004, la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques va aprovar l'Ordre de 19 de desembre de 2003, que regula els horaris d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics.

Respecte de la problemàtica específica sobre el soroll, hi ha diverses declaracions internacionals en les quals es qualifica el soroll com un agent de contaminació nociu per a l'ésser humà, de les quals és exponent la declaració que va eixir del Congrés de Medi

Ambient i Desenvolupament, que va tenir lloc a Estocolm el 1972, sota els auspicis de les Nacions Unides.

A més, en l'àmbit comunitari disposem d'una norma específica per a la correcció d'estos fenòmens, com és la Directiva 2002/49/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de juny, sobre avaluació i gestió del soroll ambiental. Esta norma estableix com a principi general la necessitat d'assolir un «grau elevat de protecció» del medi ambient i de la salut, i un dels objectius cap als quals s'ha de tendir és protegir els ciutadans contra els soroll.

Entre les seues estratègies principals hi ha la d'establir mecanismes comuns per a mesura i avaluar el soroll, a més de l'obligatorietat, en els terminis que fixa la Directiva, de disposar de mapes de soroll i plans d'acció. La norma denota l'especial preocupació que la Comunitat Europea ha assumit contra la contaminació acústica, i en particular, la necessitat d'aplicar amb tot el rigor el «principi de prevenció» a fi d'evitar les molèsties que deriven del soroll a les aglomeracions urbanes.

En l'exercici de les seues competències en legislació bàsica en matèria ambiental, l'Estat ha dictat recentment la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del soroll. Esta norma, que s'ha dictat basant-se en els títols competencials estatals de regulació en matèria de fixació de bases i coordinació de la sanitat, i també de les bases reguladores de la protecció ambiental, és, al seu torn, un instrument que incorpora la normativa internacional i comunitària exposada al nostre ordenament jurídic.

La norma necessita desenvolupament reglamentari, i la seua disposició final segona preveu que s'aprove un règim general. Entre altres aspectes, este desenvolupament resulta essencial per definir els criteris que permetran delimitar les àrees acústiques a les quals es referix la Llei, i també els objectius de qualitat exigibles depenent de cada tipus d'àrea. El Govern ha de fixar els valors límit d'emissió i immissió, i també el contingut mínim dels plans acústics. Lògicament, les distintes normatives autonòmiques hauran d'adaptar-se als estàndards que es fixen amb caràcter bàsic, i podran superar les seues determinacions.

Els principals instruments d'intervenció que preveu la Llei són:

-Elaborar, aprovar i revisar els mapes de soroll, que tenen per finalitat permetre avaluar globalment l'exposició acústica en una zona determinada, facilitar la definició d'objectius i estratègies, a més de possibilitar elaborar d'una manera fonamentada el plans acústics, i fixar mesures correctores.

-Delimitar les àrees acústiques que estan integrades dins l'àmbit territorial del mapa de soroll. Estes àrees s'han de definir d'acord amb els criteris que aprova el Govern mitjançant reglament, i delimiten el territori en sectors segons l'ús urbanístic predominant. En cada una d'estes àrees s'han de definir els objectius de qualitat acústica conforme a les previsions reglamentàries del Govern.

-Elaborar, aprovar i revisar plans d'acció en matèria de contaminació acústica corresponents a cada mapa de soroll i executar les mesures que estos preveuen. Este

tipus de plans han de determinar accions prioritàries per evitar que se superen els valors d'emissió i immissió, o l'incompliment dels objectius de qualitat acústica, a més de protegir les «zones tranquil·les» en àrees d'aglomeració o en camp obert.

-Declarar àrees acústiques com a zones de protecció acústica especial. Esta figura preveu les àrees on s'incomplisquen els objectius, encara que els generadors de soroll, considerats individualment, no excedisquen els límits aplicables. Són per tant zones on es produïxen efectes acumulatius de soroll. Per a estes zones és obligatori l'elaboració de plans zonals específics per a la millora acústica, que han de contenir mesures correctores com ara restriccions horàries, restriccions al trànsit i suspensió de la concessió d'autoritzacions d'obertura, ampliació i trasllat o modificació d'emissors acústics.

-Declarar àrees acústiques com a zones de situació acústica especial. Esta declaració es produïx quan les mesures correctores que inclouen els plans específics per a cada zona de protecció acústica especial no aconsegueixen que es complisquen els objectius de qualitat acústica. La declaració implica la necessitat d'aplicar mesures correctores singulars dirigides a millorar la qualitat acústica a llarg termini i que es complisquen els criteris de qualitat.

-Declarar zones tranquil·les en aglomeracions i zones tranquil·les en camp obert.

Tenint en compte el seu caràcter bàsic, la norma que analitzem només és plenament aplicable per l'Administració estatal en els àmbits que corresponen a les competències sectorials que té atribuïdes (infraestructures viàries, ferroviàries, aeroportuàries i portuàries de competència estatal), però en la major part de les situacions estes normes les hauran d'aplicar l'Administració autonòmica i la local. Per això els articles dèset i següents de la Llei imposen específicament a les esmentades administracions que les complisquen.

Hi ha un primer manament pel que fa a la necessitat que els plans territorials i urbanístics tinguen en compte les previsions que assenyala esta Llei i el seu reglament de desenvolupament, i la disposició transitòria segona exigix que tot el planejament territorial vigent s'adapte en un termini de cinc anys des de l'aprovació del reglament general de desenvolupament de la Llei. Això comportarà un canvi important i l'adaptació de la planificació urbanística vigent a la Comunitat Valenciana, que haurà d'incorporar en els seu àmbit d'ordenació el vessant acústic conforme als criteris que fixe el Govern. D'esta manera s'afavorirà l'homogeneïtzació del règim aplicable en les diferents comunitats autònomes, hui dia molt heterogeni, atesa la dispersió de la legislació autonòmica vigent, i impulsarà la introducció d'este tipus d'estàndards en el planejament urbanístic i territorial.

La Llei no només preveu que s'integren les seues mesures i determinacions en la variable estratègica –planificació--, sinó també en l'àmbit d'actuació de les diferents administracions públiques en els processos d'autorització ambiental integrada, avaluació d'impacte ambiental, concessió de la llicència municipal d'activitats classificades, i en la resta d'autoritzacions i llicències que comporten la utilització d'equips que puguen generar contaminació acústica.

Específicament, la norma assenyala que «cap instal·lació, construcció, modificació, ampliació o trasllat de qualsevol tipus d'emissor acústic no pot ser autoritzat, aprovat o permès el seu funcionament per l'Administració competent si s'incomplix el que preveu esta Llei i les seues normes de desenvolupament en matèria de contaminació acústica»; a més, totes les autoritzacions són revisables sense indemnització, atés el seu caràcter reglamentari o operatiu, i la necessitat que s'adapten als criteris i nivells d'adequació acústica que s'establisquen.

La Llei preveu la prohibició de concedir llicències d'obra en zones on s'incomplixen les condicions acústiques, llevat de determinats supòsits en el quals s'ha de garantir que es complixen els objectius acústics en l'espai anterior.

La norma que hem exposat ha de ser interpretada a la Comunitat Valenciana com un marc en el qual s'ha d'integrar la legislació vigent de contaminació acústica, és a dir, la Llei 7/2002, de 3 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica, que passa a conformar-se com una norma que desenvolupa i amplia la protecció ambiental, i que, és clar, no es pot oposar al que estableix la norma marc estatal.

Un dels problemes principals que es plantegen en relació amb esta norma es troba precisament en el fet que, a hores d'ara, no disposa de desenvolupament reglamentari, i això dificulta que es puga aplicar a nombroses situacions, especialment pel règim de transitorietat que estableix l'esmentada Llei.

Este particular s'hauria de corregir com més prompte millor, ja que l'aplicació de la Llei a les activitats i instal·lacions autoritzades abans que entrara en vigor està condicionada per la disposició transitòria primera al transcurs d'un termini de sis mesos des de l'entrada en vigor del reglament de desenvolupament de la Llei, que obliga tots els establiments a adaptar-se a la normativa. Mentrestant, només és aplicable en cas de reobertura d'establiments que havien estat clausurats prèviament, quan es facen modificacions, ampliacions o reformes que excedisquen les de mera higiene, decoració o conservació, o quan s'incomplisquen de manera reiterada els condicionants acústics que van permetre la seua concessió.

Al seu torn, la disposició transitòria segona condiona l'adaptació de les ordenances municipals vigents abans que entrara en vigor la Llei, i també de les zones acústicament saturades ja declarades, a l'aprovació de l'esmentat reglament, moment a partir del qual s'obri un termini màxim d'un any per efectuar les modificacions i adequacions que siguen procedents.

Per això, la Conselleria de Territori i Habitatge hauria d'impulsar al màxim l'elaboració de l'esmentada norma, sens perjuí que els ajuntaments al seu torn comencen a modificar les seues ordenances i declaracions per adequar-les a la Llei, atés que el fet que no siga obligatori no significa evidentment que no es puga i s'haja de fer, ja que seria desitjable una adaptació ràpida en defensa dels interessos i drets fonamentals dels ciutadans.

L'adaptació de la Llei a la norma estatal bàsica és prou satisfactòria, perquè esta norma ja es va redactar tenint en compte la normativa comunitària que ara trasllada la legislació estatal amb caràcter general. Hi ha una planificació acústica autonòmica i local –que inclou l'elaboració de mapes acústics que comporten delimitar el territori en àrees de contaminació acústica tal com preveu la norma estatal--, i també instruments fonamentals de control com ara la declaració de zones acústicament saturades, la fixació de condicions específiques d'edificació, l'exigència d'estudis acústics per a obtenir llicències d'activitat, la fixació de distàncies per evitar fenòmens de concentració, etc.

Els instruments jurídics que possibilita la Llei per a executar les mesures de protecció són, al seu torn, summament rigorosos, ja que preveuen unes facultats compartides d'inspecció i control tant de l'Administració local com de l'autonòmica, i estableix un règim sancionador que han de desenvolupar els ajuntaments, amb la possible intervenció subsidiària de la Conselleria, i la reserva de la facultat de resoldre expedients de gran quantia a l'esmentada Conselleria. Les mesures sancionadores poden comportar al seu torn la retirada temporal o definitiva de la llicència, i hi ha un tractament bastant generós de la intervenció cautelar, que s'ha d'efectuar atenent a la gravetat dels perjudicats, al nivell de soroll que es transmet, i també en els casos de molèsties manifestes als veïns.

Una altra qüestió és el grau d'aplicació efectiva d'estos instruments, que com ja hem pogut comprovar a través dels informes que hem rebut, és insuficient.

3.2. Drets constitucionals i soroll

Des d'un punt de vista constitucional, la problemàtica associada a les molèsties que causen els establiments i la seua concentració en determinades àrees residencials, posa en qüestió l'equilibri necessari entre dos blocs de drets constitucionals: d'una banda, el principi de llibertat d'empresa, que recull l'article trenta-vuit de la Constitució, segons el qual hi ha una llibertat d'establiment que reconeix comunament el nostre sistema per al desenvolupament d'activitats econòmiques legítimes; d'altra banda, un conjunt de béns i drets constitucionals, del màxim rang jurídic, que un exercici abusiu i inadequat de l'esmentada llibertat pot afectar, com ara els drets que preveuen els articles quinze (dret a la integritat física i moral), divuit (inviolabilitat del domicili), trenta-tres (dret a la propietat privada), quaranta-tres (dret a la salut), quaranta-cinc (dret a un medi ambient adequat i a la qualitat de vida) i quaranta-set (dret a un habitatge digne i adequat).

Per valorar la dimensió jurídica del conflicte s'ha de tenir en compte que el principi de llibertat d'empresa té sens dubte un rang constitucional de protecció menor que el que tenen uns quants dels drets que hem esmentat. Es tracta simplement d'un «dret dels ciutadans» de la secció segona, capítol II del títol I de la Constitució, mentre que a l'altra banda se situen alguns drets fonamentals i llibertats públiques. Això no significa, però, que este dret pugui ser desconegut, però certament no se'l pot considerar com a absolut, il·limitat o, fins i tot, prevalent.

En este sentit, el nostre Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, en la seua Sentència número vint-i-quatre, de 20 de gener de 2001, raona que «el principi de

llibertat d'empresa no pot tenir de cap manera un caràcter absolut, i el poden limitar altres drets, com poden ser, en el cas que ens ocupa, el descans, la salut, la intimitat i el medi ambient, que este Tribunal sense cap mena de dubte considera de rang superior al de l'oci o al de llibertat d'empresa».

Del catàleg de «drets fonamentals» que recull el títol I, capítol I, secció 1^a de la Constitució espanyola, en resulten afectats pel problema de la contaminació acústica almenys els drets següents:

-En primer terme, el que recull l'article 15 CE, per tal com reconeix el dret a la integritat física i moral, el qual no hi ha cap dubte que en resulta afectat en este cas, tenint en compte els efectes del soroll en la salut de les persones.

En una important i recent sentència del Tribunal Suprem, basada en dades de l'Organització Mundial de la Salut, s'afirma que l'exposició reiterada no permanent durant un període no necessàriament superior als nou mesos, limitada als caps de setmana, i també l'exposició a nivells de soroll entre 30 i 40 dBA durant quatre nits seguides, pot tenir efectes de tipus psicològic, trastorns del son, desvetlaments al cap de poques hores de son, estat de fatiga, cansament, irritabilitat, disminució de l'atenció i concentració, i es pot arribar a brots psicòtics o a l'aparició de símptomes vegetatius com ara taquicàrdies, hipertèrmies, hiperfàgia, cefalees, gastràlgies i increment de la sensació de fam. Les conseqüències anteriors són encara més greus en el cas dels infants, als quals poden produir trastorns de conducta, i també en el de les dones embarassades, a les quals poden interferir en l'embaràs i originar un part prematur a més de sotmetre el fetus a estrès (STS núm. 52/2003, de 24 de febrer de 2003).

La contaminació acústica, encara que no siga continuada i permanent, pot afectar greument la salut de les persones, a part de produir una lògica minva de la qualitat de vida dels individus. No cal insistir més sobre este fet àmpliament constatat.

-D'altra banda, el soroll afecta directament el dret fonamental que preveu l'article 18.2 CE, que declara la inviolabilitat del domicili, i per tant la necessitat de garantir un espai digne a l'individu immune a qualsevol immissió externa que pertorbe que en gaudisca. Així ho ha destacat la jurisprudència més avançada tant en l'àmbit intern com en l'internacional.

Cal subratllar, en un primer nivell, la Sentència del Tribunal Europeu de Drets Humans en el cas López Ostra, de 9 de desembre de 1994. En este cas, la interessada recorria contra la passivitat i tolerància que demostraven les autoritats locals davant les molèsties que es derivaven d'olors, sorolls i fum que afectaven el seu domicili. En esta Sentència és significatiu que es reconeixen les pretensions de la interessada fins i tot tenint en compte que les pertorbacions que es van constatar li afectaven poc la salut: «naturalment, una contaminació greu de l'ambient pot afectar el benestar de l'individu i impedir-li gaudir de casa seua, de manera que s'ataca la seua vida privada i familiar sense, tanmateix, posar en perill la seua salut». El Tribunal declara la violació de l'article vuit del Tractat, per tal com l'Estat no va intervenir adequadament per aconseguir l'equilibri necessari entre l'interés econòmic de la població, i el dret del ciutadà al respecte del seu domicili i de la seua vida privada i familiar.

La Sentència del Tribunal Constitucional número 119/2001, de 24 de maig, connecta les molèsties que produïxen els sorolls amb els drets a la intimitat personal i familiar i el dret a la inviolabilitat del domicili, en relació amb el lliure desenvolupament de la personalitat. En este cas, la recurrent denuncia la passivitat de l'Administració municipal davant l'incompliment flagrant de la legalitat pels establiments situats en una àrea declarada zona saturada, de manera que persistix a la via pública un nivell de soroll nocturn per damunt dels 65 dBA. El Tribunal assenyala: «quan l'exposició continuada a uns nivells intensos de soroll pose en greu perill la salut de les persones, esta situació pot implicar una vulneració del dret a la integritat física i moral (art. 15 CE)».

Continua assenyalant: «podem concloure que una exposició prolongada a uns determinats nivells de soroll que puguen objectivament qualificar-se com a evitables o insuportables, ha de rebre la protecció dispensada al dret fonamental a la intimitat personal i familiar, en l'àmbit domiciliari, en la mesura que impedisquen greument el desenvolupament lliure de la personalitat».

En l'interessant vot particular a esta Sentència, que va elaborar el magistrat Manuel Jiménez de Parga, es referix al «vessant subjectiu de l'article 45.1 CE, i per tant a la necessitat d'avançar en la connexió entre el dret a la qualitat de vida en el marc d'un medi ambient adequat, i els drets fonamentals que recullen els articles quinze i divuit de la Constitució».

Un compendi de totes estes doctrines es pot veure en la important Sentència del Tribunal Constitucional de 23 de febrer de 2004, sobre el soroll i la tutela dels drets fonamentals.

No falten tampoc nombroses resolucions del Tribunal Suprem davant este tipus de pertorbacions, que posen en relació amb estos drets la inactivitat administrativa, amb conseqüències diverses depenent de l'ordre jurisdiccional corresponent.

En primer terme hem de referir-nos a la Sentència de la Sala Civil del TS núm. 431/2003, de 29 d'abril, que decidix sobre una pretensió indemnitzadora davant l'ajuntament d'Alguazas (Múrcia). A més de reiterar que queda afectat el dret a la intimitat i domicili de l'article divuit de la CE, que s'estén a «noves formes o procediments que alteren greument la pau familiar i l'entorn en què es desenvolupa la vida íntima i privada», com el soroll, presenta com a novetat la condemna de la corporació local per responsabilitat civil, exarticle 1902 del CC, per tolerar i no actuar degudament davant les pertorbacions acústiques que va patir l'interessat.

En una important i innovadora Sentència, la jurisdicció penal ha optat per avançar la barrera de la punició a conductes greus que generen contaminació acústica. Assenyala la Sentència que «per tot el que s'ha esmentat, el recurrent ha creat una situació de greu perill per a la integritat física, psíquica, intimitat personal i familiar, benestar i qualitat de vida dels veïns de l'immoble, que podien resultar afectats per les immissions de soroll procedents de la sala de festes de la qual era responsable, situació que s'ha concretat en risc de greu perjuí per a la salut d'estes persones. S'ha superat, doncs, el llinard que separa l'il·lícit merament administratiu de l'il·lícit penal». (STS núm.

52/2003, de 24 de febrer de 2003). La Sentència crida claríssimament l'atenció als poders públics perquè corregisquen estes situacions, i incorpora una anàlisi completa dels antecedents jurídics que consten en esta matèria.

En l'àmbit de la jurisdicció contenciosa, es poden observar diverses resolucions en les qual es connecten estos béns jurídics amb els drets fonamentals analitzats; en este sentit es pot esmentar la Sentència de 15 de març de 2002. Cal destacar també el que estableix el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana respecte de la vulneració dels drets de l'article 18.1 i 2 de la CE (intimitat personal i familiar i inviolabilitat del domicili), en la seua Sentència de 9 de juliol de 2001, en la qual conclou que «una exposició prolongada a uns determinats nivells de soroll, que es poden objectivament qualificar com a evitables i insuportables, ha de rebre la protecció dispensada al dret fonamental a la intimitat personal i familiar, en l'àmbit domiciliari, en la mesura que impedisquen o dificulten greument el desenvolupament lliure de la personalitat, sempre que la lesió o menyscapse provinga d'actes o omissions d'ens públics als quals siga imputable la lesió que s'haja produït».

Entre els «drets i deures dels ciutadans», que recull la secció II del títol I, capítol I de la CE, queda afectat el dret a la propietat privada que recull l'article trenta-tres, per tal com el gaudi del contingut essencial de l'esmentat dret el poden limitar seriosament estes pràctiques. D'altra banda, hi ha diversos «Principis rectors de la política social i econòmica» afectats, i en particular, el que estableix l'article quaranta-tres pel que fa al dret a la protecció de la salut, i també, singularment, al dret que reconeix l'article 45 CE a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona.

L'apartat segon d'este darrer precepte exigix als poders públics que vetlen per protegir la qualitat de vida dels ciutadans, i amb esta finalitat han d'actuar de manera decidida davant situacions que perjudiquen els estàndards mínims de convivència. El dret a la qualitat de vida s'obri pas amb força durant els últims anys, tant en l'àmbit legislatiu com en el jurisdiccional.

El corol·lari de tot l'anterior és l'afectació de l'article 47 CE, que recull el dret de tots els espanyols a un habitatge digne i adequat, i obliga els poders públics a promoure les condicions necessàries i establir les normes pertinents per a fer efectiu este dret.

En definitiva, tenint en compte el conflicte entre tots dos grups de drets, el cert és que els poders públics i els ciutadans han de dirigir els seus esforços a mirar de conciliar el respecte a totes dos expectatives, tant la de l'empresari que necessita desenvolupar la seua activitat per mantenir la seua forma de vida i la de l'usuari que té dret a l'oci, com la dels veïns que tenen un dret irrenunciable al descans.

D'aquí ve que els instruments jurídics que la legislació d'activitats, espectacles i de contaminació acústica determinen per a conciliar tots dos drets (autoritzacions i el seu seguiment, compliment de condicions tècniques dels locals, insonorització, compliment d'horaris, mesures urbanístiques per a evitar la concentració s'usos, campanyes d'informació i conscienciació, etc.) hagen d'aplicar-se amb el màxim rigor per induir un comportament responsable en el sector, i també uns hàbits en els usuaris de més respecte envers els ciutadans afectats.

3.3. Disciplina d'establiments

La generació de contaminació acústica té un origen primari: l'establiment d'oci amb ambientació musical. El principi de la llibertat d'empresa permet a qualsevol ciutadà iniciar una activitat d'estes característiques, però l'esmentada llibertat està condicionada tant per l'ús urbanístic com per l'obtenció de llicències d'activitat que no només s'han de concedir després d'haver comprovat que l'activitat no generarà molèsties al veïnat, tant en matèria de sorolls com de fum o d'altre tipus d'immissions. Lògicament, el local ha de disposar de tots els mitjans d'insonorització i mesures correctores que permeten fer realitat la seua innocuïtat respecte de terceres persones.

Però els ciutadans es queixen que tot sovint esta situació ideal no es produïx, i proliferen activitats que generen molèsties, amb la permissivitat de les administracions públiques. Davant un problema d'esta naturalesa, l'Administració freqüentment no reacciona o reacciona d'una manera tan lenta que eternitza el problema. El ventall de situacions és molt ampli i d'alguna manera s'ha anat destil·lant al llarg d'este informe: inactivitat davant els establiments clandestins, davant activitats amb llicència que, tanmateix, inicien l'activitat sense la comprovació favorable prèvia, inhibició davant denúncies de l'interessat per canvi en l'activitat, deteriorament de les condicions d'insonorització, ineficàcia en la tramitació dels procediments sancionadors i d'imposició de mesures correctores, que es deixen caducar o no reben l'impuls adequat, ineficàcia per seguir les activitats quant al compliment de mesures correctores, inaplicació dels acords de tancament d'activitats, etc.

Davant de tot això és imprescindible més rigor, eficàcia i celeritat en l'exercici de les potestats disciplinàries contra els establiments que incomplixen la normativa ambiental.

Cal assenyalar que l'exercici adient d'estes potestats no és un desig, sinó una obligació jurídica que correspon a l'Administració en el marc de les seues funcions i que, a més, resulta irrenunciable. L'article dotze de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú estableix que la competència és irrenunciable i l'han d'exercir els organismes que la tinguen atribuïda com a pròpia, i això constituïx un imperatiu jurídic d'aplicació necessària.

El fet de no executar una sentència ha de comportar les conseqüències jurídiques corresponents, tant en el marc de la responsabilitat disciplinària del funcionari, si es donen les condicions per a això, com pel que fa a la responsabilitat patrimonial de la mateixa Administració davant els perjudicats irrogats a l'interessat com a conseqüència directa de la inactivitat i, per tant, del funcionament anormal dels serveis públics.

Per a millorar l'atenció al ciutadà, simplement considerem necessari un rigor més gran a l'hora d'aplicar les mesures que ja preveu la legislació, si bé per a això resultaria convenient dotar de més mitjans personals i materials tant la Policia Local --amb especialització de les seues funcions en ajuntaments mitjans i grans--, com les seccions i negociats encarregats de tramitar els expedients sancionadors corresponents.

A continuació detallem algunes pautes de conducta que s'haurien de manifestar en els protocols d'intervenció davant situacions d'incompliment:

-En el cas dels establiments sense llicència: l'article divuit de la Llei 3/1989, de 2 de maig, d'activitats qualificades, disposa que l'Administració actuant «pot» acordar clausurar immediatament l'activitat clandestina, amb l'única cautela de concedir al seu titular un termini de quinze dies d'audiència.

La desafortunada literalitat del precepte ha motivat dubtes pel que fa al caràcter imperatiu o potestatiu de l'adopció d'esta mesura; amb tot, és necessari assenyalar que estos dubtes han quedat superats per la jurisprudència, ja que el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana ha reconegut en nombroses sentències el caràcter imperatiu d'esta mesura, i ha pres de nou com a referència els principis de legalitat, irrenunciabilitat de la competència i eficàcia, a més de valorar els drets constitucionals afectats.

Absolutament aclaridora és la Sentència del TSJ de la Comunitat Valenciana 1328/2002, de 8 de juliol, que després de referir-se als principis que hem considerat adés, assenyala que: «cap indústria o local pot transmetre més sorolls i olors que els que estan permesos. La seua situació esdevé il·legal: si no disposa de llicència, perquè és clandestina i cal procedir a clausurar-la, perquè incomplix les condicions de la llicència i la normativa vigent; en este últim cas se l'ha de requerir perquè ajuste els seus sorolls, olors, vibracions, etc. a la llicència i si no vol o no pot, també procedir a clausurar-la».

Quant a la justificació del caràcter imperatiu de la mesura de clausura, la Sentència pren com a referència el que estableix la Sentència de 4 d'abril de 2001, el fonament jurídic segon de la qual estableix: «convé analitzar dos premisses: a) l'actuació de l'Ajuntament conforme a l'article divuit és potestativa [...] la sala discrepa [...] és a dir, les administracions públiques tenen unes competències que, atesa la situació de fet, han d'exercir necessàriament, si no, la seua activitat és contrària a dret». La Sentència diu a continuació que la tolerància de l'Ajuntament «ha vulnerat l'article 103.1 de la Constitució espanyola que exigix eficàcia [...] amb submissió plena a la llei i al dret, i ha vulnerat l'article 18.2 CE, en el sentit que tots els ciutadans tenen dret a la tranquil·litat al seu domicili».

Només en el supòsit que l'activitat autoritzada dispose d'una autorització provisional, o en el cas que les activitats autoritzades incomplisquen algunes determinacions de la seua llicència, o que, pel caràcter operatiu i reglamentari d'estes autoritzacions, s'hagen d'adaptar a noves circumstàncies, caldria oposar a l'aplicació immediata de la mesura de clausura el principi de proporcionalitat, i, en conseqüència, la conveniència d'adoptar mesures que obliguen a una adaptació progressiva al mateix temps que es garantix la continuïtat de l'activitat.

-Si l'establiment disposa de llicència però no té acta de comprovació, l'activitat no pot funcionar, tal com assenyala l'article sis de la mateixa norma. La Llei no conté una previsió especial quant a la possibilitat de decretar el tancament de l'activitat mitjançant un procediment sumari, cosa que, amb tot, no ha de fomentar la tolerància envers este tipus de situacions. L'ajuntament ha de fer la visita de comprovació tan prompte com

puga, i no pot autoritzar l'obertura fins que no s'acredite que totes les condicions del local són favorables per a evitar molèsties al veïnat.

La imperativitat d'esta comprovació s'estén especialment a les condicions acústiques del local, per tal com la Llei 7/2002, de 3 de desembre, estableix que «l'ajuntament ha de verificar l'efectivitat de les mesures correctores adoptades en compliment d'esta Llei abans de concedir la llicència d'obertura o l'autorització de funcionament». A parer nostre, això comporta, d'una banda, una comprovació tècnica abans que es concedisca la llicència d'obertura, a partir de la valoració de l'estudi acústic que s'ha d'adjuntar a la sol·licitud de llicència segons preveu l'article 36.1 de la Llei, i, per tant, la necessitat que, abans d'iniciar l'activitat, es duga a terme la inspecció, amb un mesurament sonomètric que acredite que es complixen els nivells d'immissió en el funcionament de l'activitat.

Per altra part, s'ha de tenir en compte que la Llei preveu que si l'ajuntament no fa l'esmentada visita en el termini de quinze dies des que es va sol·licitar, l'activitat es pot iniciar. Si succeïx això, l'ajuntament pot i ha de fer la visita i efectuar les comprovacions escaients, amb les conseqüències que corresponen en cada cas, en particular, imposar mesures correctores. L'article 6.3 incorpora un supòsit de silenci administratiu estimatori per al supòsit que el sol·licitant de la comprovació no obtinga resposta, cosa que, tanmateix, no enerva l'exercici de les potestats municipals per a controlar i seguir l'activitat, que són consubstancials a esta classe d'autoritzacions reglamentàries o operatives.

-Activitats autoritzades que generen molèsties. Com ja hem indicat, la naturalesa especial d'este tipus d'autoritzacions determina una obligació per part de les Administracions competents per inspeccionar i vigilar l'activitat. L'Administració no es pot inhibir de les seues obligacions de comprovació constant de l'activitat i ha d'exercir esta potestat. Així es desprén del que estableixen els articles onze i següents de la Llei 3/1989, de 3 de maig, d'activitats qualificades.

En este sentit, cal recordar la Sentència del Tribunal de Justícia de la Comunitat Valenciana número 922/2001, de 9 de juliol, que es referix precisament a la conformitat de les actuacions administratives de control desenvolupades durant l'exercici de l'activitat autoritzada, que es consideren compatibles amb el principi de retroactivitat de les disposicions sancionadores de l'article 9.3 de la Constitució espanyola.

El Tribunal assenyala: «la part recurrent invoca l'article 9.3 de la Constitució que garanteix el principi de la irretroactivitat de les disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals que afirma que la corporació local ha infringit en no concedir la llicència municipal d'obertura i funcionament del bar situat a la zona acústicament saturada abans que entrara en vigor l'esmentada Ordenança. No obstant això, per a rebutjar este motiu d'impugnació n'hi ha prou d'advertir que no ens trobem davant de cap disposició sancionadora o restrictiva de drets individuals de les que comprén l'esmentat precepte constitucional. S'ha de tenir en compte que, com ha declarat el Tribunal Suprem (Sentència de 14 d'octubre de 1992 [ar. 7698], entre altres sentències) la concessió d'una llicència d'esta naturalesa es pot qualificar com una autorització administrativa de tracte continu, que dona lloc a una relació permanent

entre el titular i el municipi, ja que este últim pot exercir activitats d'inspecció i correcció de les condicions en què s'exercix l'activitat, atés que, i així ho ha declarat esta mateixa Sala –Secció Tercera—en Sentència de 31 d'octubre de 1997 (ar. 7243), les esmentades llicències per la seua naturalesa no impliquen un dret immutable en el seu gaudi, sinó que s'han d'ajustar cada dia a les necessitats socials i urbanes, de tal manera que la seua regulació municipal amb caràcter restrictiu de cap manera no es pot qualificar de sancionadora».

Evidentment, l'activitat ha de complir el límits d'immissió acústica que preveu la Llei 7/2002, de 3 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica, i també, si escau, els que establixen les ordenances municipals corresponents. L'apartat segon de l'article cinquanta-quatre de la Llei preveu que tant els alcaldes com la Conselleria de Territori poden ordenar visites d'inspecció i mesures de vigilància de totes les activitats, sense que això es condicione a cap pressupost formal –denúncia prèvia o d'ofici--, ni temporal, i es poden dur a terme en qualsevol moment durant el funcionament de l'activitat.

Com hem comprovat a partir dels informes que hem rebut, la intervenció es fa habitualment una vegada que els ciutadans afectats han presentat la denúncia, si bé convindria potenciar les campanyes d'inspecció periòdica dels establiments.

-Més eficàcia en la tramitació per agilitar la imposició de mesures o, fins i tot, clausura. Com a regla general, davant situacions patològiques, s'observa una lentitud excessiva a l'hora d'iniciar i, posteriorment, de tramitar els expedients, de manera que les molèsties que han de suportar els veïns s'eternitzen. Resulta essencial més celeritat i eficàcia en aplicar les mesures, inclosa la de clausurar l'establiment temporalment o definitivament. Això es desprén del principi d'eficàcia que recullen els articles cent tres de la Constitució espanyola, i tres de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

-Intervenció subsidiària. Este és un terreny pràcticament inexplorat per l'Administració autonòmica, sota una suposada interpretació extensiva del principi constitucional de l'autonomia local que no considerem que haja de concórrer en este tipus de supòsits.

L'empara jurídica d'esta modalitat és doble per tal com la recull tant la legislació d'activitats com la de contaminació acústica. A més, ens sembla especialment important, ja que l'Administració autonòmica està més allunyada del nucli del conflicte i, per tant, molt menys mediatitzada pels components subjectius que sovint es donen en municipis petits i mitjans.

L'article dèsset de la Llei 3/1989, de 2 de maig, establix que la facultat per a acordar iniciar expedients sancionadors correspon als alcaldes i, subsidiàriament, al conseller competent. L'article cinquanta-set de la Llei 7/2002, de 3 de desembre, disposa, per la seua part, que la competència per a acordar iniciar un expedient sancionador en matèria de contaminació acústica correspon als alcaldes i, subsidiàriament, al Conseller. En este últim supòsit, la Llei configura un procediment per a endegar la intervenció subsidiària, que preveu que els fets es comuniquen prèviament a l'ajuntament per aconseguir que intervinga. Si ha transcorregut un mes sense que s'haja adoptat cap mesura, la Conselleria pot llavors efectuar un nou requeriment o, si escau, procedir a incoar un

expedient sancionador. En tot moment ha d'informar l'ajuntament de les resolucions que adopte.

Al seu torn, esta potestat encaixa perfectament amb el que estableix l'article seixanta de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases de règim local.

3.4. Concentració dels establiments d'oci

L'efecte auditiu del soroll en zones d'ús dominant residencial és un problema generalitzat en nombrosos municipis de la Comunitat Valenciana. A pesar que cada un dels locals tinga llicència i dispose de les mesures correctores adients per a no ser focus molestos d'emissions individualment considerats, la seua concentració genera fluxos de persones que, a més, se situen a l'exterior i produïxen greus problemes de soroll.

Davant este problema, la legislació autonòmica valenciana disposa de diverses possibilitats que cal desenvolupar amb un rigor especial.

-L'article quaranta-u de la Llei 7/2002, de 3 de desembre, preveu la tècnica de fixar distàncies entre activitats a través d'ordenances i plans acústics municipals. Esta és una possibilitat que han desenvolupat alguns ajuntaments, tal com hem pogut comprovar a partir dels informes que hem rebut, si bé la seua eficàcia és relativa, atés que solen ser directrius recents que no han evitat que en els passat s'hagen implantat activitats que continuen funcionant.

En qualsevol cas, este tipus de mesures són imprescindibles i molt efectives per a evitar que es creen nous problemes, i poden a més regir en zones saturades per a evitar noves implantacions.

-L'article vint-i-cinc de l'esmentada Llei preveu incorporar a la planificació general urbanística del municipi un estudi acústic que permeta avaluar les distintes situacions i adoptar les decisions corresponents. Si hi ha una planificació acústica, el pla general l'ha de tenir en compte per desenvolupar les seues determinacions. Estes previsions són importants ja que han de condicionar la decisió del planificador respecte de la ubicació d'usos i les condicions per a fer-ho.

Si hi ha zones especialment sensibles per problemes de contaminació acústica, el planejament pot decidir limitar determinats usos, i propiciar-ne la ubicació en àrees on no generen molèsties. Una de les finalitats de l'activitat urbanística segons l'article 1.1.g de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, que regula l'activitat urbanística, és la protecció del medi ambient urbà, i en este concepte s'entén que també inclou el medi ambient acústic. Per això les decisions de qualificació urbanística –usos i aprofitaments— i la zonificació han de tenir en compte este vessant, i fins i tot promoure la progressiva reubicació dels usos molestos.

La relocalització es pot afavorir mitjançant sistemes concertats que permeten accelerar i facilitar el trasllat d'activitats a zones que no siguen problemàtiques, i per aconseguir-ho

la figura del conveni de planejament o fins i tot de gestió urbanística pot resultar un instrument adient.

-Precisament, per les evidents limitacions fàctiques que operen respecte dels anteriors àmbits decisionals –situacions de concentració ja consolidades–, la legislació de contaminació acústica crea un altre tipus d'instruments de control. Dos són els instruments fonamentals en este sentit: l'aprovació de plans acústics municipals i la declaració de «zona acústicament saturada».

L'objectiu de la primera de les tècniques, que regulen els articles vint-i-u i següents de la Llei 7/2002, de 3 de desembre, és identificar les àrees acústiques existents al municipi per tal d'adoptar mesures que permeten reduir progressivament els nivells sonors. L'abast d'estos plans és general, raó per la qual no es referixen exclusivament a les zones on hi ha una concentració d'establiments d'oci, però lògicament han d'incloure determinacions dirigides a disciplinar este tipus de pràctiques.

En particular, l'article vint-i-dos preveu la figura del «pla zonal», que, en el marc del pla acústic municipal, està destinat a disciplinar específicament les zones en les quals «hi ha nombroses activitats destinades a l'ús d'establiments públics i nivells de recepció en l'ambient exterior, que produïxen la superposició de le múltiples activitats existents i l'activitat de les persones que utilitzen estos establiments». Este tipus de plans han de contenir les mesures necessàries per aconseguir que la zona dispose d'un nivell sonor inferior als límits que estableix l'annex II de la norma.

Com ja s'ha indicat, els plans acústics municipals són obligatoris als municipis de més de vint mil habitants, però això no significa que els municipis més petits no puguen durlos a terme. A partir del diagnòstic que resulta del mapa acústic, estos plans permeten ordenar les activitats implantades o que es pretenen implantar, establir programes de minimització del soroll, establir sistemes de control de soroll i qualsevol altra mesura que escaiga.

Si estos plans tan sol són obligatoris per a este tipus de municipis, no succeïx el mateix amb els plans zonals, que s'han d'aprovar quan al municipi hi ha diverses àrees sotmeses a saturació acústica, independentment de la seua població. Cal subratllar la transcendència d'estos plans, que la mateixa Llei reconeix en prioritzar-los fins i tot en municipis de més de vint mil habitants en relació amb els plans acústics municipals, de manera que es poden aprovar prèviament.

Juntament amb la planificació acústica, els articles vint-i-vuit i següents de la Llei preveuen la figura de les «zones acústicament saturades», que, com hem pogut comprovar, a penes s'han desenvolupat a la Comunitat Valenciana.

És important assenyalar que la declaració no és potestativa, sinó imperativa quan es donen les condicions que preveu l'article 28.2 de la Llei. Estes condicions són les següents:

«S'ultrapassen dos vegades a la setmana durant tres setmanes consecutives, o tres alternes, en un termini de trenta-cinc dies naturals, i en més de 20 dBA, els nivells

d'avaluació per sorolls en l'ambient exterior establits en la taula 1 de l'annex II. El paràmetre que s'ha de considerar és La,eq,1 durant qualsevol hora del període nocturn, i La,eq,14 per a tot el període diürn.»

Per tant, tots els municipis en els quals es detecte esta situació estan obligats a iniciar, siga d'ofici, siga a petició de l'interessat, un procediment per a declarar la zona acústicament saturada, a més de poder imposar mesures cautelars durant el procés.

Esta declaració és transcendental per tal com habilita el municipi a establir mesures molt contundents per a aconseguir minimitzar el problema:

-Suspendre la concessió de noves llicències d'activitat que podrien fer més greu la situació.

-Establir horaris restringits per a les activitats responsables directament o indirecta dels elevats nivells de contaminació acústica.

-Prohibir que circulen vehicles o restringir-ne la velocitat o la freqüència de pas.

-Qualsevol altra mesura.

A més, la declaració incorpora un programa d'actuació que, igual que el programa que preveuen els plans acústics, permet ordenar les activitats generadores de soroll, regular el trànsit rodat, establir programes de minimització del soroll, sistemes de control i qualsevol altra mesura que contribuísca a reduir el nivell de soroll.

-És necessari extremer les mesures de disciplina sancionadora dels establiments en les zones de concentració, cosa que lògicament connecta amb el que ja s'ha indicat quant als establiments oberts sense llicència o acta de comprovació, i també les inspeccions periòdiques i l'aplicació de mesures correctores i sancionadores que corresponguen amb el màxim rigor.

Aquí cal recordar de nou les competències per subrogació que corresponen a la Conselleria de Territori i Habitatge en matèria de disciplina d'establiments, que evidentment s'han d'exercir en casos d'inactivitat o tolerància municipal, i, si convé, amb més rigor en este tipus de zones problemàtiques.

-També en estes zones és necessari controlar estrictament els horaris de tancament, ja que és l'única manera d'eliminar el problema a partir almenys d'una hora determinada. Com ja hem assenyalat, la reducció d'horaris --siga declarant prèviament la zona com a acústicament saturada, siga atenint-se al procediment que estableix el Decret autonòmic de 1997 i la seua Ordre de desenvolupament anual quant a la fixació d'horaris--, pot resultar especialment interessant en estes zones a causa de la gravetat dels efectes additius que generen.

3.5. Horaris i capacitat

El Decret autonòmic 196/1997, d'1 de juliol, regula les especialitats que es poden introduir en l'horari general, ampliacions i reduccions d'horaris, i també horaris especials, i desenvolupa a este efecte les previsions que estableix la Llei 4/2003, de 26 de febrer, d'espectacles.

Esta norma fa possible establir mesures per a reduir els horaris de tancament, i el procediment és el mateix que per a ampliar-los. La mesura la pot adoptar directament l'Administració autonòmica, i pot afectar tant locals concrets com locals concentrats en determinades zones, especialment si no complixen les condicions adequades d'insonorització.

La mesura també la poden aplicar els ajuntaments, sempre que concórrega algun dels supòsits següents, segons prevegen les diferents ordenances:

- Declaració de zona saturada per efecte additiu o per contaminació acústica.
- Declaració de zona ambiental protegida o equivalent.
- Existència de múltiples activitats, establiments musicals i altres activitats classificades.

Evidentment, les resolucions autonòmiques o locals han de ser motivades i són susceptibles de control jurisdiccional conforme als criteris jurisprudencials que operen en l'actualitat per a la reducció de la discrecionalitat administrativa: control dels fets, conceptes jurídics indeterminats, fonaments i principis generals de dret, racionalitat i raonabilitat de la decisió.

Per al 2004, la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques va aprovar l'Ordre de 19 de desembre de 2003, que regula els horaris d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics. Esta norma estableix els següents horaris de tancament per a les activitats amb ambientació musical amb més incidència en la problemàtica analitzada:

Activitat	Horari de tancament
Bars, cafés, cafeteries, cibercafés sense jocs, restaurants i similars	01.30 hores
<i>Pubs</i> , cafés teatre, cafés concert, cafés cantant i locals d'exhibicions especials	03.30 hores
Sales de festa amb servei de cuina o sense, discoteques, sales de ball amb atraccions o sense	07.30 hores

A partir de l'hora de tancament està prohibit l'accés a l'establiment i els usuaris que es troben a l'interior l'han de desallotjar en un termini no superior als trenta minuts. Per

afavorir que s'abandone el local s'han d'encendre els llums generals, s'han d'obrir totalment les portes i l'ambientació musical ha de cessar. A més, s'han d'apagar les màquines recreatives, vídeos i qualsevol aparell similar, i també els senyals lluminosos situats a l'exterior.

En festes populars, els ajuntaments poden ampliar l'horari de tancament fins a una hora, amb caràcter excepcional. També es poden reduir els horaris d'ofici tant per iniciativa de la conselleria competent, com pel mateix ajuntament, en els supòsits comentats més amunt i conforme al procediment que preveu el Decret de 1997.

Un rètol amb els horaris de l'establiment ha d'estar exposat en un lloc visible perquè se n'assabenten els usuaris del local.

Com ja hem assenyalat, correspon a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques controlar estes determinacions, per bé que les corporacions locals mantenen una important funció d'inspecció que han d'exercir. L'incompliment dels horaris de tancament el tipifica l'article 46.13 de la Llei d'espectacles com a infracció greu.

D'altra banda, l'article 46.6 de la Llei tipifica l'incompliment de les condicions de capacitat com a infracció greu quan no comporta un risc greu per a la seguretat de persones o béns, i l'article 47.4 qualifica esta conducta de molt greu quan comporta un risc greu per a estos béns jurídics.

En tots dos casos s'han detectat nombrosos incompliments i una escassa resposta sancionadora, raó per la qual resulta imprescindible extremar les actuacions tant en matèria d'inspecció com pel que fa a la sanció posterior d'estes pràctiques.

3.6. Altres mesures: insonorització dels habitatges

Una qüestió gens accessòria al problema que analitzem són les condicions de l'edificació, especialment dels habitatges nous, quant a les mesures d'insonorització que són preceptives en totes les obres noves.

La intervenció administrativa que és necessari analitzar se centra bàsicament en el control del projecte d'obra a l'efecte de la concessió de la llicència d'obres i, especialment, en l'adjudicació de la llicència de primera ocupació de l'habitatge.

L'article vint de la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del soroll, estableix que «no es poden concedir noves llicències de construcció d'edificacions destinades a habitatges, usos hospitalaris, educatius o culturals si els índexs d'immissió que es mesuren o es calculen incomplixen els objectius de qualitat acústica que són aplicables a les corresponents àrees acústiques, excepte a les zones de protecció acústica especial i a les zones de situació acústica especial, en les quals únicament s'exigix que es complisquen els objectius de qualitat acústica a l'espai interior que li siguen aplicables».

El que acabem d'exposar significa, d'una banda, que no es poden concedir llicències d'obra si la zona on se situaran els habitatges o els usos assenyalats no reunit les

condicions acústiques que s'han establert per a la zona; d'una altra, en zones saturades, si bé no s'exigix que els objectius de qualitat acústica es complisquen a l'exterior, és necessari que l'obra projectada dispose d'unes previsions d'execució que prevegen insonoritzar adequadament l'interior de l'habitatge, encara que això signifiqui fer intervencions no habituals per aconseguir-ho.

Excepcionalment, els ajuntaments poden superar la limitació relacionada amb l'ambient exterior en àrees no saturades, però imposant les mateixes prevencions que en el supòsit previst per a les esmentades àrees quant a la insonorització adequada de l'espai interior.

La Llei 7/2002, de 3 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica inclou diversos preceptes que regulen les condicions acústiques de l'edificació, que són les del Codi Tècnic de l'Edificació, i, si no, les que fixa la Norma bàsica de l'edificació: condicions acústiques de l'edificació (NBECA 88), segons preveu l'article trenta-dos de la norma.

Per la seua banda, l'article trenta-quatre assenyala que «per a l'obtenció de la llicència d'ocupació dels edificis, a més dels certificats que determina la normativa vigent, s'han d'exigir, almenys, els certificats acreditatius de l'aïllament acústic dels elements que constitueixen els murs verticals de les façanes i les parets mitgeres, murs horitzontals i els elements de separació amb sales que continguin fonts de soroll».

Per tant, és condició prèvia per a expedir la llicència de primera ocupació que el promotor de l'immoble aporte un certificat d'aïllament acústic conforme a la normativa vigent, que, d'altra banda, haurien d'acreditar els serveis d'inspecció municipal abans de fer un informe favorable perquè es concedisca la llicència.

L'aplicació adequada d'esta cautela, i també l'obligació dels titulars d'establiments que indica l'article trenta-cinc, quant a la insonorització pertinent de la font sonora i l'aïllament acústic corresponent, permetrien, no cal dir-ho, minimitzar els problemes actuals que hem constatat.

No obstant això, trobem una clara deficiència en el règim sancionador que preveu la Llei, ja que si el promotor incomplix estes condicions d'execució de l'habitatge, només cometria una infracció greu (màxim sis-cents euros), atés que l'article cinquanta-cinc qualifica d'esta manera l'incompliment d'obligacions que no es tipifiquen expressament com a infracció greu o molt greu, cosa que no concorre.

Certament, convindria modificar este règim per qualificar la resposta sancionadora almenys com a infracció greu, especialment si tenim en compte les insuficiències en la legislació sobre l'habitatge de la Comunitat Valenciana, de sobres conegudes.

Quan es manifesten estos problemes, independentment de la multa que correspon, l'Ajuntament no ha de concedir la llicència i, d'acord amb el que estableix l'article seixanta, ha d'ordenar les mesures correctores necessàries, imposar multes coercitives i fins i tot exercir l'execució subsidiària d'estes mesures.

3.7. Conclusions

En general, l'arsenal legislatiu en esta matèria és satisfactori i estableix prou instruments jurídics per a reduir els problemes de contaminació acústica que provoquen estos establiments. El problema rau més aviat en l'aplicació incorrecta d'estos instruments o en els supòsits de deixament de funcions, que deixa inermes els ciutadans davant conductes d'incompliment.

A l'hora d'aplicar les mesures que hem detallat és imprescindible un rigor més gran, més celeritat i més eficàcia per part dels municipis, principals actors del sistema, ja que tenen les competències urbanístiques, les ambientals i les relacionades amb l'habitatge i la seua ocupació, però també per part de la Conselleria de Territori i Habitatge, que ha de vigilar que els municipis complisquen adequadament les seues obligacions i actuar de manera subsidiària quan siga necessari, i no necessàriament amb un caràcter residual.

Si als ajuntaments se'ls exigix la màxima eficàcia, no menys eficàcia s'ha d'exigir a la Conselleria de Justícia en la seua funció controladora i sancionadora dels incompliments en matèria d'horaris, i també en qüestions de control de capacitat, àmbit pràcticament inèdit a la nostra comunitat.

En el terreny normatiu, ja hem assenyalat la greu mancança del sistema quant a la falta de desenvolupament reglamentari de la Llei de contaminació acústica, imprescindible per a adaptar correctament les llicències dels establiments en funcionament a les noves exigències, i també les mateixes ordenances de prevenció acústica que ja han estat aprovades i les declaracions vigents de zones acústicament saturades o figures similars.

El mateix es pot dir en relació amb la pràcticament nul·la aprovació de la planificació acústica autonòmica i local, i també en relació amb la declaració de zones acústicament saturades.

D. RECOMANACIONS, SUGGERIMENTS I RECORDATORIS DE DEURES LEGALS

1. Als ajuntaments de la Comunitat Valenciana

a.- Disciplina d'establiments

1.1. Amb caràcter general, esta institució, atenent als informes que ha rebut i a l'experiència que ha acumulat tramitant queixes a instàncies de part, ha de recordar als ajuntaments que és necessari el màxim rigor a l'hora d'aplicar les mesures legals per a prevenir i reprimir totes les conductes que poden generar problemes de contaminació acústica als ciutadans, i també problemes d'inseguretat i insalubritat, i eliminar de soca-rel situacions de tolerància o de simple ineficàcia que produïxen gravíssimes molèsties als ciutadans als quals afecten este tipus de situacions.

1.2. Es recomana als ajuntaments que mostren un especial rigor a l'hora de reaccionar davant les activitats clandestines –sense llicència d'activitat— o que no tinguen acta de comprovació favorable, i adoptar les mesures que estableix la llei, en particular, clausurar immediatament l'activitat després d'haver escoltat l'interessat, i també imposar les sancions corresponents.

1.3. Juntament amb tot això, i en la mesura que estes llicències són de tracte successiu, i, per tant, necessiten que la corporació local les controle de manera continuada, es recomana extremar les mesures d'inspecció i de control sobre els locals, i actuar a instàncies de part i també mitjançant campanyes de revisió periòdiques efectuades d'ofici, amb la finalitat que els locals conserven en tot moment les condicions de

funcionament que estableix la llicència, i, si escau, ordenar imposar mesures correctores per minimitzar les molèsties als ciutadans.

1.4. Els ajuntaments haurien d'extremar les cauteles a l'hora de concedir autoritzacions d'ocupació de la via pública per a instal·lar vetladors i terrasses, i disciplinar amb el major rigor les seues condicions de funcionament i tancament quan les autoritza, ja que són un dels elements que generen més problemes de contaminació acústica. En este sentit, s'ha de tenir en compte l'opinió dels veïns, als quals s'hauria de donar audiència en el procediment de concessió de l'esmentada autorització.

1.5. L'horari de tancament és un factor essencial per a resoldre la problemàtica dels establiments i la seua concentració, o almenys per a minimitzar-la. Per esta raó es recomana als ajuntaments que valoren la conveniència d'acordar reduccions d'horaris de tancament, tant a les zones declarades acústicament saturades, com en general, quan se'n donen les condicions i d'acord amb el procediment que preveu el Decret autonòmic que regula les especialitats en els horaris d'obertura i tancament de 1997. Tot això amb l'objectiu d'afavorir el descans dels veïns i el respecte dels drets constitucionals que s'han assenyalat com a afectats directament pels fenòmens de contaminació acústica.

D'altra banda, i independentment de la mesura anterior, és necessari que els horaris que s'hagen establert es complisquen realment, cosa que, segons s'observa, no solen fer els establiments. Per això és necessari recordar a la corporació el seu deure legal d'inspeccionar que es complixen els horaris de tancament, i traslladar les actes corresponents a l'Administració competent per a sancionar.

L'atribució de la competència sancionadora a la comunitat autònoma no legitima la inactivitat de la corporació local davant estos incompliments, ja que la tasca inspeccionadora i controladora li continua corresponent, i els seus funcionaris i policies han d'actuar en este àmbit.

1.6. Es recorda a la corporació local la necessitat de vigilar amb el màxim rigor que es complixen les condicions de seguretat, salubritat i capacitat dels establiments, de dur a terme les inspeccions adients i de traslladar a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques les actes corresponents per a la sanció escaient en les matèries de la seua competència.

En este sentit, s'hauria de potenciar la col·laboració i la coordinació entre els ajuntaments i l'Administració autonòmica, especialment amb la finalitat d'efectuar una activitat d'inspecció i de control coordinada d'este tipus de pràctiques.

1.7. Es recomana a les diferents corporacions locals que incrementen el rigor en dur a terme les inspeccions pertinents per a adjudicar la llicència de primera ocupació d'edificis destinats a habitatge, i que s'oposen a concedir-la en els supòsits en què, una vegada fetes les comprovacions escaients, s'acredite un aïllament acústic deficient de les construccions, i també que s'incomplixen els nivells de qualitat acústica interior.

Es recomana al seu torn que no es concedisquen llicències d'obra quan s'acredite que s'incomplixen els nivells de qualitat acústica exterior, en els termes que estableix la

legislació estatal sobre el soroll, i que es prevegen estes qüestions en la planificació acústica municipal, i també en les ordenances municipals sobre protecció contra la contaminació acústica.

Les condicions d'insonorització s'haurien de recollir com a requisit obligatori en les ordenances municipals d'edificació com a condició prèvia i pressupost per a obtenir les llicències d'obra.

1.8. Suggestim a les corporacions locals en les quals es donen problemes de concentració d'establiments que introduïsquen en els seus instruments de planejament previsions sobre distàncies mínimes entre establiments, limitacions d'ús en determinades àrees saturades, i també les mesures urbanístiques que resulten oportunes, per tal d'aconseguir deslocalitzar estes activitats.

En este sentit, se suggestix als ajuntaments que valoren la possibilitat que les activitats es traslladen fora del nucli urbà de manera progressiva i d'acord amb els propietaris dels establiments, ja que d'esta manera se solucionaria definitivament el problema que afecta els veïns. Per a això es podrien utilitzar convenis de planejament o de gestió urbanística, i també qualsevol altra fórmula d'administració concertada, que permeta habilitar les compensacions que escaiguen als propietaris i preservar l'interés general.

1.9. Es recomana als ajuntaments que no disposen d'ordenança municipal de protecció contra la contaminació acústica, que inicien com més prompte millor el procediment per a aprovar-la.

1.10. Es recorda a les corporacions que tinguen més de vint mil habitants el deure legal d'aprovar un pla acústic municipal després d'haver elaborat el corresponent mapa acústic, tal com disposa l'article vint-i-dos i següents de la Llei valenciana de protecció contra la contaminació acústica, amb la finalitat d'identificar clarament el problema i programar possibles solucions.

Per a la resta d'ajuntaments, se suggestix que elaboren estos instruments, tot i el seu caràcter facultatiu, i si és necessari que sol·liciten l'assistència de les diputacions provincials i de l'Administració autonòmica.

Es recorda a estos ajuntaments l'obligació d'aprovar plans zonals quan hi haja situacions de saturació acústica localitzades en el termes que estableix la Llei.

1.11. Tenint en compte que pràcticament no hi ha cap declaració de «zona acústicament saturada» i que este tipus de declaracions són singularment rellevants pels efectes que comporten, es recorda a totes les corporacions el deure legal de declarar-les quan es produïxen les condicions que preveu l'article 28.2 de la Llei valenciana de protecció contra la contaminació acústica, atés el seu caràcter preceptiu.

1.12. Es recomana que els ajuntaments que encara no hagen adaptat les seues ordenances municipals o el règim aplicable a les zones acústicament saturades que hagen declarat, a les previsions de la Llei valenciana sobre la protecció contra la contaminació acústica, que ho facen immediatament, amb independència del règim

transitori que establix l'esmentada Llei pel que fa al desenvolupament de l'esmentada norma, i això amb l'objectiu d'aconseguir una protecció major i més eficaç dels ciutadans atenent als estàndards de qualitat acústica actuals.

1.13. Des d'un punt de vista material, suggerim als ajuntaments, almenys als que tenen més de vint mil habitants, que potencien els serveis de policia en horari nocturn per al control del soroll, i també que incrementen els mitjans personals adscrits als serveis administratius que s'encarreguen de tramitar i de proposar resoldre els expedients sancionadors i/o d'imposició de mesures correctores, tot això, dins les seues possibilitats pressupostàries.

b) Pràctiques del botellot

1.14. Quant a les concentracions a la via pública, cal extremar les mesures perquè estes no es produïsqen, ja que generen alteracions d'ordre públic --com s'ha constatat a bastament en este expedient--, deteriorenen la imatge de la ciutat i generen molèsties molt greus als veïns. No és adequat, doncs, adoptar mesures que restringisquen el trànsit a les zones controvertides, atés que això pot induir els ciutadans que es troben en estes zones a concentrar-se amb una aparença fins i tot de legalitat.

1.15. Es recorda a les corporacions locals el deure legal de fer complir les determinacions que preveu la Llei de drogodependències, d'actuar amb el màxim rigor davant els comportaments de consum d'alcohol o altres substàncies a la via pública i d'exercir les potestats sancionadores corresponents.

Com s'ha assenyalat, els articles 18.4.e, 49.a i 541.a del Decret legislatiu 1/2003, d'1 d'abril, que aprova el text refós de la Llei valenciana sobre drogodependències, determinen clarament que està prohibit vendre i subministrar alcohol i altres substàncies en la vies públiques, i atribuïxen als ens locals competències en matèria d'inspecció i sanció d'estes pràctiques. D'altra banda, els articles 26.i i 29.2 de la Llei orgànica 1/1992, de 21 de febrer, de protecció i seguretat ciutadana, qualifiquen com a infracció lleu els desordres o baralles en espais o establiments públics, i atribuïxen als alcaldes competències sancionadores.

Estes potestats s'han d'exercir igualment amb el màxim rigor respecte d'establiments que venguen alcohol o que no tinguen autorització per a este tipus de venda.

1.16. En la profunda convicció que, a parer nostre, les mesures repressives són imprescindibles, si bé resulten insuficients, se suggerix fomentar les modalitats d'oci alternatiu a la població, que contribuïsqen a modificar progressivament estes conductes i a oferir possibilitats d'oci compatibles amb el descans veïnal.

Estes alternatives s'haurien de definir de manera participativa, de manera que permeten als potencials usuaris expressar les seues opinions i interessos i participar en l'elaboració del programa, i això aconseguiria que s'implicaren més en estes activitats.

1.17. Com ja s'ha assenyalat, s'estima convenient que les corporacions destinen una dotació de policia suficient per a controlar les concentracions a la via publica, la qual ha d'exigir en tot moment que es complisca la normativa vigent i ha d'exercir una funció preventiva que consistix, entre altres coses, a establir els llocs de vigilància fixos a les zones on es practique el *botellot* amb efectes dissuasius. Quan les concentracions es produïsquen, ha de procedir a dissoldre-les, si bé ha de valorar els possibles efectes de les alteracions de l'ordre públic que es poden ocasionar, fins i tot en relació amb la integritat dels agents en el cas que els mitjans siguen insuficients.

Estes pràctiques imposen als veïns unes molèsties que no tenen obligació de suportar, que es poden pal·liar si l'Administració, dins el seu àmbit competencial, adopta amb rigor totes les mesures que calen per fer complir la llei, incloses les mesures sancionadores, i d'esta manera fer possible que l'exercici del dret a l'oci per part d'un sector de la població no menyscapte els drets dels veïns de la zona.

Esta institució és conscient que els mitjans de les corporacions locals són limitats, però això no ha d'impedir que extremen el rigor a l'hora d'aplicar els seus deures legals, d'acord amb el que estableix l'article cent tres de la Constitució, i d'acord amb el principi de la inderogabilitat de la competència, que estableix l'article dotze de la Llei 30/92, de 26 de novembre, el qual exigix a totes les administracions que actuen d'acord amb el que diu la llei en tots els aspectes en què està implicada la seua competència, cosa que concorre en el cas que valorem.

1.18. Als ajuntaments de més de vint mil habitants se'ls recorda el deure legal d'aprovar i d'executar un pla municipal de drogodependències en coordinació amb el pla autonòmic, i se'ls suggereix que en l'esmentat pla incloguen previsions i programes específics per a prevenir les pràctiques del *botellot*.

Per a la resta dels ajuntaments, se suggerix que elaboren un pla en els mateixos termes, i també que participen activament en l'execució dels plans provincials que dissenyen les diputacions provincials.

1.19. Se suggerix als ajuntaments que regulen i apliquen mesures substitutives de la multa econòmica, a fi que els joves que hagen incomplert les normes sobre el consum d'alcohol a la via pública presten serveis a la comunitat o freqüenten cursos, tallers educatius o programes que provoquen una major conscienciació del jove respecte de les molèsties que genera el seu comportament.

2. A la Conselleria de Territori i Habitatge

2.1 Es recomana a la Conselleria que impulse i duga a terme l'aprovació del reglament de desenvolupament de la Llei 72002, de 3 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica, ja que ha transcorregut l'any al qual es referix la disposició final primera de la Llei.

2.2. Se li recomana al seu torn que elabore el Pla acústic d'acció autonòmica, al qual es referix l'esmentada Llei en els articles dèneu i vint, amb la finalitat d'establir

estratègies de coordinació amb la resta d'administracions públiques implicades en les seues acció contra el soroll, fomentar intervencions de prevenció i reducció d'emissions sonores, conscienciar els ciutadans, i potenciar la investigació i la implantació de noves tecnologies per aconseguir minimitzar els problemes de contaminació acústica.

2.3. Tenint en compte les funcions de coordinació, col·laboració i cooperació entre les diferents administracions públiques, i també la conveniència d'obrir vies de diàleg i participació entre les diferents administracions, se suggerix a la Conselleria que establisca contactes freqüents amb els ajuntaments per coordinar actuacions, que coopere amb estos per elaborar els plans acústics municipals, i que els recorde la seua obligació d'elaborar-los, igual que en relació amb les declaracions de «zona acústicament saturada».

2.4. Es recomana a la Conselleria que incremente la seua acció inspectora respecte de les activitats generadores de contaminació acústica, i que, en col·laboració amb els ajuntaments, ordene visites d'inspecció i mesures de vigilància a fi de comprovar que es complixen les previsions normatives, i també les llicències i autoritzacions corresponents, especialment en els supòsits en què es detecten situacions de tolerància, o bé per mitjà de les denúncies que presenten els ciutadans, i això d'acord amb les facultats que li concedix l'article cinquanta-quatre de la Llei valenciana de protecció contra la contaminació acústica.

2.5. Es recorda a la Conselleria el deure legal d'intervenir de manera subsidiària en l'exercici de la potestat sancionadora, tant per l'incompliment de la normativa d'activitats qualificades, com en relació amb qualsevol tipus de pràctica que genere contaminació acústica, i això d'acord amb el que estableix l'article dèsset de la Llei 389, de 2 de maig, d'activitats qualificades, i cinquanta-cinc de la Llei 7/2002, de 3 de desembre, de contaminació acústica, una vegada que haja requerit l'ajuntament a exercir la seua potestat.

Esta intervenció, que de cap manera posa en dubte el principi constitucional de l'autonomia local, és una garantia essencial dels ciutadans i com a tal se l'ha de configurar.

3. A la Conselleria de Justícia i Administracions públiques

3.1. En matèria de compliment d'horaris de tancament, es recomana una major coordinació amb les administracions locals per dur a terme de manera més efectiva actuacions d'inspecció, vigilància i control, i que ordene directament estes actuacions, tant d'ofici com a conseqüència de denúncies. D'altra banda, resultaria interessant que duguera a terme campanyes periòdiques d'inspecció per detectar incompliments.

3.2. Tenint en compte les dades de què disposa (especialment a partir de denúncies dels ciutadans, i també en virtut d'actuacions pròpies de les quals es deduïska que es produïxen molèsties reiterades als veïns, insonorització inadequada de locals o altres causes, especialment en casos de concentració), se suggerix a la Conselleria que inicié d'ofici els procediments per a reduir els horaris generals de locals i establiments.

3.3. Atés que s'ha detectat una clara passivitat i, de vegades, incapacitat dels ajuntaments, i també una escassa resposta sancionadora de la Conselleria respecte del compliment de les condicions de capacitat i seguretat dels establiments, es recorda a la Conselleria el deure legal d'inspeccionar, vigilar i, si escau, sancionar amb més rigor estes pràctiques, que poden generar greus riscos per als usuaris dels establiments.

4. A la Conselleria de Sanitat

4.1. Recomanem a la Conselleria de Sanitat que actualitze el Pla autonòmic sobre drogodependències i altres trastorns addictius, i que incloga en el Pla programes específics per a la prevenció de conductes relacionades amb el consum d'alcohol a la via pública.

4.2. Li suggerim que, en col·laboració amb la resta d'administracions públiques implicades, duga a terme campanyes públiques de prevenció destinades a conscienciar els joves dels efectes nocius del consum d'alcohol, i també de les molèsties que generen als veïns els seus comportaments.

4.3. Recomanem al seu torn que aplique les facultats d'intervenció subsidiària en els supòsits en el quals, d'acord amb el que preveu l'article 54.2b) del text refós de la Llei de drogodependències i altres trastorns, l'ajuntament no incoe el procediment escaient després que se li haja sol·licitat l'obertura d'un expedient sancionador.

4.4. Li recordem el deure legal d'exercir, en col·laboració amb els ajuntaments, les funcions d'inspecció dels llocs on es prohibix consumir alcohol, en el nostre cas a la via pública, i que pot dictar ordres d'inspecció i vigilància per a sol·licitar la intervenció dels cossos de seguretat competents, especialment en els supòsits d'intervenció subsidiària que detalla el precepte anterior. Així considerem que es deduïx del joc combinat dels articles 54.2.b) i 42.f) i g) de l'esmentat text refós.

4.5. Finalment, li suggerim que valore la possibilitat d'impulsar la introducció en la legislació valenciana en matèria de drogodependències de la figura de les «zones d'acció prioritària» que preveu la legislació de la Comunitat de Madrid, a fi de proporcionar instruments d'intervenció específica i localitzada en àrees especialment conflictives.

5. A les diputacions provincials

5.1. Els recomanem que aproven o, si és el cas, que actualitzen el respectiu Pla provincial de drogodependències i altres trastorns addictius, i també que incorporen al Pla programes contra la pràctica del *botellot*, amb la finalitat de dissenyar estratègies preventives per als municipis de menys de vint mil habitants.

5.2. Els recordem que aprofundisquen en les seues funcions d'assistència tècnica, econòmica i jurídica als municipis petits, perquè estos elaboren ordenances i plans

acústics, i també normativa i planificació en matèria de trastorns addictius, especialment quan no disposen dels mitjans adequats.